

XXXXXX	.ת.ז.	1. יעל אופק	בעניין:
XXXXXX	.ת.ז.	2. חן אביגדורי	
XXXXXX	.ת.ז.	3. יעל אדר	
XXXXXX	.ת.ז.	4. בועז אצילי	
XXXXXX	.ת.ז.	5. מורן בן ישי	
XXXXXX	.ת.ז.	6. גל גורן	
XXXXXX	.ת.ז.	7. גילה גינסברג הברון	
XXXXXX	.ת.ז.	8. גיל דיקמן	
XXXXXX	.ת.ז.	9. לי דן	
XXXXXX	.ת.ז.	10. עידו דן	
XXXXXX	.ת.ז.	11. שניר דן	
XXXXXX	.ת.ז.	12. נעם דן	
XXXXXX	.ת.ז.	13. נטע הימן מינה	
XXXXXX	.ת.ז.	14. יהודה כהן	
XXXXXX	.ת.ז.	15. עינב מוזס אורבך	
XXXXXX	.ת.ז.	16. שי מוזס	
XXXXXX	.ת.ז.	17. אפרת מצ'יקווה	
XXXXXX	.ת.ז.	18. אילה מצגר	
XXXXXX	.ת.ז.	19. גלעד קורנגולד	
XXXXXX	.ת.ז.	20. ניצה קורנגולד	
XXXXXX	.ת.ז.	21. הדס קלדרון	
XXXXXX	.ת.ז.	22. לימור סלע ברוידא	
XXXXXX	.ת.ז.	23. כרמית פלטי קציר	
XXXXXX	.ת.ז.	24. זהירו שחר מור	
XXXXXX	.ת.ז.	25. מעין שרמן	
XXXXXX	.ת.ז.	26. ד"ר מיטל פינטו	

כולם באמצעות ד"ר מורן סבוראי, עו"ד מרחוב הארבעה 28, קומה 5 (מגדלי חגיג), ת"א, טל: 0549326878; דוא"ל: svorai@gmail.com;

העותרים

- נגד -

1. ראש הממשלה, ח"כ בנימין נתניהו
2. ממשלת ישראל
3. היועצת המשפטית לממשלה

כולם באמצעות פרקליט מפרקליטות המדינה, מחלקת הבג"צים, משרד המשפטים, צאלח א-דין 29, ירושלים; טל: 073-3925590; פקס: 02-6467011;

המשיבים

עתירה דחופה למתן צווים על תנאי ולמתן צו ביניים דחוף

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק מתבקש בזה להוציא מלפניו צו על תנאי המופנה אל המשיבים ומורה להם להתייצב וליתן טעם, אם רצונם בכך:

1. מדוע לא תובא הצעת העסקה בעניין השבת החטופים והפסקת האש במלחמה, שכוללת כחלק אינטגרלי ממנה שחרור אסירים, לדיון והחלטה בפני הממשלה, וזאת בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה (להלן בהתאמה: "חוק היסוד" ו-"סעיף 40") ובהתאם לסעיף 8 לחוק הממשלה, תשס"א-2001 (להלן בהתאמה: "חוק הממשלה" ו-"סעיף 8").
 2. מדוע לא תובא שאלת מדיניות ישראל במשא ומתן, לרבות הצבת תנאים ו/או תנאים חדשים לעסקה בעניין השבת החטופים והפסקת האש ושחרור אסירים, לדיון והחלטה מהירים ומיידיים בפני הממשלה באופן שיחייב את ראש הממשלה ליתן הנחיות לצוות המשא ומתן בהתאם למדיניות זו בלבד.
 3. מדוע לא יתקיים דיון בנושא פרטי העסקה בישיבת ממשלה, במסגרתו יימסרו לכל חברי הממשלה פרטי העסקה שעל הפרק, ויישמעו עמדות נושאי המשרה הרלוונטיים ובהם ראשי מערכת הביטחון, בהתאם לדיון החל ולרבות תקנון הממשלה.
 4. לחילופין, מדוע לא יינתן כל סעד אחר אשר בית המשפט העליון הנכבד ימצא אותו לראוי ונכון וצודק בנסיבות העניין.
- כן מבוקש צו ביניים דחוף אשר, ימנע מהמשיבים לפעול בניגוד להוראות סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה ו/או בניגוד להוראות סעיף 8 לחוק הממשלה, ובכלל זה יימנע מהם לבצע כל מעשה, מחדל, הוראה או פעולה כלשהיא בניגוד להוראות אלה.
- כל ההדגשות בעתירה אינן במקור, אלא אם צוין אחרת.

עתירה דחופה לצו על תנאי, קביעת העתירה לדיון בדחיפות, ומתן תשובה סדורה לגוף העניין

בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע את העתירה לדיון בדחיפות ולהורות למשיבים ליתן תשובה סדורה לגוף העניין (לרבות התייחסות לקיום דיון כאילו הוצא צו על תנאי, לפי תקנה 7(ג) לתקנות סדר הדין בבית המשפט הגבוה לצדק תשמ"ד-1984, וזאת נוכח המציאות הקשה מנשוא בה מצויים החטופים ובני משפחותיהם, וכן נוכח המציאות הקשה ביותר בה מצויים כלל אזרחי מדינת ישראל. נוכח האמור, מתבקשת התערבותו המיידית והבהולה ביותר של בית משפט נכבד זה.

תמצית העתירה

1. עניינה של העתירה שבכותרת הוא זהותו של הגורם המוסמך להחליט בשם מדינת ישראל בסוגיה אם לאשר עסקה להשבת החטופים (אלה שבחיים או גופותיהם של אלה שאינם עוד בין החיים) הביתה ולהפסקת אש במלחמה על כל הכרוך בה לרבות בהקשר לשחרור אסירים (לעיל ולהלן: "העסקה").

2. על-פי הדין, הגורם המוסמך להכריע בעניין הוא המשיבה 2, ממשלת ישראל (להלן: "הממשלה"), אשר יכולה להאציל סמכותה לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (להלן: "הקבינט המדיני-ביטחוני")¹, ובכל מקרה הסמכות לקבלת החלטה אינה מסורה למשיב 1, הוא ראש הממשלה (להלן: "ראש הממשלה"), לבדו.
3. למרות זאת, כעולה בין היתר ממכתב המשיבה 3, היועצת המשפטית לממשלה (להלן: "היועמ"שית"), מיום 6.8.2024, בעניין "שיבוש תהליכי העבודה בעבודת הממשלה", כמו גם לפי פרסומים בנושא, מאז פורק **קבינט המלחמה**², החלטות בנוגע לניהול מלחמת "חרבות ברזל" בכל החזיתות, ובכלל זה החלטה בנוגע לקבלה, לדחייה או להצבת תנאים ביחס להצעות קונקרטיות במשא ומתן שמתנהל במטרה להביא לעסקה לשחרור החטופים, נעשות בלעדית על-ידי ראש הממשלה³. ראש הממשלה הוא שקובע אם יחודש המשא ומתן, מה תהיה העמדה שתוצג בו ובעיקר ואם יש לדחות או לקבל הצעות מסוימות.
4. למיטב הידיעה ולפי דיווחים שונים, כיום, מדיניות ישראל במשא ומתן על העסקה נקבעת על ידי ראש הממשלה לבדו, והעקרונות המותווים על ידו משתנים תדירות, ואף אינם מקובלים על גורמים שונים בממשלה וברשויותיה. היות שהאחריות על העסקה היא על הממשלה כולה, חובה עליה לקבוע מראש, תוך קיום הליך קבלת החלטות כדן, את קווי המתאר למדיניות המשא ומתן. בהתאם לקווים אלה יוסמך צוות המשא ומתן לפעול.
5. למיטב ידיעת העותרים ולפי פרסומים בנושא, עמדתו של ראש הממשלה מנוגדת לעמדתם של ראשי מערכת הביטחון שעוסקים בעניין, לרבות שר הביטחון וצוות ניהול המשא ומתן. על אף העובדה שנשיא ארה"ב הצהיר כי קיימת הצעה מוסכמת, נמנע ראש הממשלה מלהביא בפני הממשלה את ההצעות השונות בנושא, הוא נמנע מלאפשר לראשי מערכת הביטחון להציג את השיקולים השונים הנוגעים לעניין, ובכלל זה ההשלכות מרחיקות הלכת שצפויות להחלטה לסרב לעסקה המוצעת. המשמעות היא שראש הממשלה מונע מהממשלה – שהיא הרשות המבצעת של המדינה, הנושאת, כגוף, באחריות משותפת לניהול כלל ענייני המדינה – את האפשרות לממש את חובתה לדון ולהכריע בעניין מדיניות ישראל במלחמה.
6. עסקה לשחרור החטופים, אם יוחלט לאמצה, טעונה בכל מקרה אישור של הממשלה. עסקה כזו תהיה כרוכה בשחרור אסירים ולפי **סעיף 8ב. לחוק הממשלה**, מדובר בהחלטה שמסורה לממשלה לבדו. אין ספק כי גם החלטה **לסרב** להצעה לעסקה במהלך המשא ומתן, בהתייחס להפסקת אש ולעסקה שכרוכה בשחרור אסירים, טעונה אישור הממשלה, וזאת כפי שיובהר להלן.
7. זאת ועוד, **סעיף 40(א) לחוק-יסוד: הממשלה** קובע כי "המדינה לא תפתח במלחמה ולא תנקוט פעולה צבאית משמעותית העלולה להוביל, ברמת הסתברות קרובה לוודאי, למלחמה, אלא מכוח החלטת הממשלה". הוראת סעיף 40 מבטאת את העיקרון היסודי ביותר במשטר דמוקרטי, המבדיל בינו לבין

¹ הקבינט המדיני-ביטחוני, המוכר גם בשמו הסטטוטורי – ועדת השרים לביטחון לאומי – הוא קבינט הפועל מכוח סעיף 40(א) לחוק-יסוד: הממשלה ומכוח סעיף 6 לחוק הממשלה.

² קבינט המלחמה הוא קבינט מצומצם שהוקם ב-11.10.2023 בעקבות פרוץ מלחמת חרבות ברזל ולאחר שמפלגת האופוזיציה המחנה הממלכתי נכנסה לממשלת חירום שבראשה הליכוד.

³ לביטול קבינט המלחמה ר': יהונתן לוי "נתניהו ביטל את קבינט המלחמה, ימשיך להיעזר בחברים שנותרו בו בהחלטות רגילות" **הארץ**, 17.6.2024 (<https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-06-17/ty-article/00000190-257b-df6a-a3f6-2f7bb8b90000>); יניב כהן "פירוק קבינט המלחמה הוא חזרה ל-6 באוקטובר" **ישראל היום**, 27.6.2024 (<https://www.israelhayom.co.il/news/defense/article/15979344>); טל שלו "שבוע לאחר פרישת גנץ: נתניהו מכריז על ביטול קבינט המלחמה" **וואלה**, 17.6.2024 (<https://news.walla.co.il/item/3671347>).

משטר של שלטון יחיד, שעיקרו ביזור הכוח והענקת סמכויות ההחלטה לאוסף של אנשים ולא לאדם יחיד, יהיה בכיר ומוכשר ככל שיהיה. ביסוד הוראה זו ההכרה בכך שהכרעות הרות גורל, כמו פתיחה במלחמה, הן עניין שאין להותירו להכרעה של גורם יחיד זה או אחר, בדרג המקצועי או בדרג המדיני. החלטה דרמטית שכזו צריכה להיעשות על-ידי הממשלה במליאתה, בהתבסס על כך שהחלטה בישיבת הממשלה תיעשה לאחר שיוצגו בפניה מכלול השיקולים הצריכים לעניין, ולאחר שתישמע עמדתם המנומקת של גורמי המקצוע. החלטה דרמטית שכזו צריכה להיעשות על-ידי גוף שבו מספר חברים, ולא אדם אחד בלבד, שנושאים באחריות משותפת להחלטות מסוג זה.

8. בנסיבות הקיימות כיום, החלטה לדחות הצעה לעסקה לשחרור החטופים ולסיום המלחמה שקולה במהותה להחלטה לפתוח במלחמה או לנקוט פעולה צבאית משמעותית העלולה להוביל, ברמת הסתברות קרובה לוודאי, למלחמה אזורית רחבת היקף מול חיזבאללה ואולי גם מול איראן וגורמים נוספים. למותר לציין כי משמעות דחיית עסקה כיום היא הפקרתם של החטופים שמוחזקים ברצועת עזה, בהם ילדים, נשים, גברים וקשישים שנשקפת סכנה ברורה ומיידית לחייהם. למיטב ידיעת העותרים, "על השולחן" הונחה זה מכבר הצעה לעסקה, שזוכה לתמיכה נרחבת של גורמי המקצוע במערכת הביטחון, אשר לפי שיקול דעתם דחייתה משמעותה הרחבה ניכרת של המלחמה גם לחזיתות נוספות. לפיכך, יש לראות בהחלטה לדחות את העסקה או להוסיף לה תנאים מהותיים, כנכללת בגדר סוגי ההחלטות שקבועות בסעיף 40(א) לחוק-יסוד: הממשלה, ואשר הסמכות הבלעדית לקבוע אותה מסורה לממשלה.

9. מספר שיקולים תומכים בפרשנות זו שעניינה סמכותו המוגבלת של ראש הממשלה. **היבט אחד** נוגע לשיטת המשטר בישראל. שיטת משטר זו מעניקה לראש הממשלה מעמד מיוחד, בעניינים מסוימים, אולם, אין המדובר בשיטה נשיאותית. ראש הממשלה אינו נבחר ישירות על-ידי הציבור, וחוקי היסוד אינם מקנים לו סמכויות להחליט בעצמו בענייני מדיניות. ראש הממשלה אינו רשאי להכריע הכרעות הרות גורל בעצמו שכן הדבר עלול לרוקן מתוכן את עקרון האחריות המשותפת של חברי הממשלה ולפגוע בעקרון הייצוגיות וביזור הכוח שביסוד המשטר הדמוקרטי. כך גם בתחום ניהול יחסי החוץ של המדינה וענייני ביטחון, שמסורים לסמכותה של הממשלה כגוף. **היבט שני** הוא הליך הדיון וההחלטה בנושא. דיון בפני מליאת הממשלה נעשה בהתאם להסדרים שבתקנון הממשלה, לרבות החובה לאפשר לגורמי המקצוע להציג את עמדתם המנומקת, ולהשיב לשאלות השרים; החובה לקבל ייעוץ משפטי וייעוץ של גורמים אחרים, לפני החלטה; האפשרות להתחשב במגוון שיקולים ואינטרסים שעליהם מופקדים השרים השונים, בהתבסס על עבודת הכנה של במשרדי הממשלה. הסדרים אלה גם משקפים את האחריות של הממשלה ואת האפשרות, שהיא בלב הדמוקרטיה, לבחון את ההחלטות שמתקבלות באמצעות גופי ביקורת עתידיים. **בנוסף**, דברים אלה נכונים, ואף ביתר שאת, בנסיבות החריגות הקיימות כיום בישראל, כאשר מדובר בראש ממשלה שקיימת מעליו עננה כבדה של חשש שמא שיקולים פוליטיים ואישיים מנחים אותו ובמצב דברים זה נדרשת עמידה מדוקדקת על הוראות הדין בכל הנוגע לדרך קבלת החלטות בכלל ובפרט בנוגע לקבלת החלטות הנוגעות לדיני נפשות, לגורלה ולעתידה של מדינת ישראל וחייהם, נפשותיהם, גופם או גופותיהם של חטופים, חיילים ואזרחים.

10. המסקנה מכל האמור לעיל היא כי לא רק החלטה לאשר עסקה לשחרור החטופים ולהפסקת אש במלחמה ברצועת עזה היא בסמכות הממשלה אלא גם קביעת מדיניות ישראל במשא ומתן והחלטה לדחות הצעה לעסקה ו/או להתנותה בתנאים. ראש הממשלה אינו מוסמך, הוא לבדו או עם שר הביטחון, להכריע בעצמו לדחות הצעה לעסקה או להציב תנאים חדשים שאינם נגזרים ממדיניות הממשלה ביחס

לעסקה. על ראש הממשלה מוטלת החובה להביא את הכרעה בעניין קבלה או דחייה של הצעה העומדת על הפרק, לרבות הצבת תנאים לכך, למליאת הממשלה. בנוסף לכך, קיימת חובה קודמת לקבוע את המדיניות בניהול המשא ומתן בממשלה, לאחר שמיעת כל הגורמים הנוגעים בדבר ולרבות ראשי מערכת הביטחון. בנסיבות העניין וכפי שיפורט להלן, גם אין הצדקה להביא את העסקה לדיון והכרעה בפני הקבינט המדיני-ביטחוני בלבד.

11. כפי שיובהר להלן, אין מדובר במקרה בו ראוי שבית המשפט העליון הנכבד יימנע מהתערבות בשל היות המקרה מוקדם או תיאורטי או אקדמי. בית המשפט העליון מתבקש להכריע באילו נסיבות על ראש הממשלה להביא הצעת עסקה לדיון בממשלה ולאישורה, כשלעמדת העותרים אם יש מתווה שראשי מערכת הביטחון תומכים בו, לרבות שר הביטחון, או מתווה שמוצע על-ידי ממשלת ארה"ב, אלה מקרים שמחייבים דיון בממשלה בשאלה אם להסכים לכך או לא.

12. דחיפות העתירה נובעת מעניינה של העסקה ומהחשש הכבד לחייהם ולשלמות גופם ונפשם של החטופים ושל מאות ואלפי אנשים שעלולים חלילה להיפגע אם תידחה הצעה לעסקה כתוצאה מקבלת החלטות בהליך פגום שאינו תקין.

א. הצדדים לעתירה

העותרים

13. **העותרים 1-25 הם בני ובנות משפחות החטופים והחטופות, כמפורט להלן:**

- העותרת **יעל אופק אור** היא בת דודה של החטוף דרור אור שנרצח עם בת זוגו יונת בקיבוץ בארי ומוחזק בעזה. ילדיו נחטפו לעזה ושחררו לאחר 51 ימים בעסקה מצילת חיים.
- העותר **חן אביגדורי** אשר בת זוגו שרון ובתו נעם (12) נחטפו מקיבוץ בארי יחד עם עוד 5 בני משפחה. 3 מבני משפחתו נרצחו ב-7.10. מתוך שבעת השבויים שוחררו 6 בעסקת נובמבר, בהן שרון ונעם. אחד מבני המשפחה נשאר בשבי חמאס עד רגע זה.
- העותרת **יעל אדר** היא אמא של תמיר אדר שנחטף מקיבוץ ניר עוז בעודו מנסה להגן על הגבול – הקהילה – בהיעדר הגנה אחרת. תמיר נפצע קשה, נחטף בעודו פצוע ונרצח בהיעדר הגנה וטיפול רפואי. כאם, כמהה העותרת להביא את בנה לקבורה ויודעת כי ראש הממשלה אינו ממהר לחתום על עסקה ואינו מביא את העסקה להיוועצות עם הקבינט והממשלה. לעמדת העותרת, לא יעלה על הדעת כי חיי שאר משפחתה, אשתו שהתאלמנה, ילדיו שהתייתמו, אחיו השכולים, יהיו תלויים בהחלטה של אדם אחד.
- העותר **בועז אצילי** הוא בן דודו של אביב אצילי, חבר כיתת הכוננות של קיבוץ ניר עוז שנפל בקרב על הגנת הקיבוץ וגופתו נחטפה ב-7.10. בת זוגו, ליאת אצילי נחטפה ושחררה בעסקה מצילת חיים.
- העותרת **מורן בן ישי** היא שורדת הטבח בקיבוץ ניר עוז, בתם של מרגלית מוזס שנחטפה ב-7/10 ושחררה בעסקה מצילת חיים אחרי 49 ימים ולילות של אימה ושל גדי מוזס שעדיין מוחזק כבן ערובה בשבי בעזה.
- העותר **גל גורן** הוא בנם של אבנר שנרצח בקיבוץ ניר עוז ב-7.10 ושל מיה שנחטפה מהקיבוץ במהלך הטבח ונרצחה בשבי החמאס. גופתה הובאה לקבורה ב-24.7.2024.

- העותרת **גילה גינסברג הברון** היא דודתה של עדי שוהם, בת זוגו של טל שוהם שנחטף מקיבוצו ועדיין מופקר בעזה. ילדיו של טל שוהם, נווה בן 9 ויהל בת 4, יחד עם אימם עדי שוהם וסבתם שושן הרן נחטפו מקיבוץ בארי ושחררו בעסקה מצילת חיים. אביה של עדי שוהם, אבשלום הרן ודודיה לילך ואביתר קיפניס נרצחו בבארי.
- העותר **גיל דיקמן** הוא בן דודה של כרמל גת שנחטפה ב-7.10 מקיבוץ בארי ואחיין של אשל וכנרת גת, הוריה של כרמל. כנרת גת נרצחה בבארי בטבח הנורא.
- העותר **שניר דן** הוא אח של כנרת גת שנרצחה בבארי ודוד של כרמל גת שחטופה בעזה.
- העותרת **לי דן** היא קרובת משפחתו של עופר קלדרון, שנחטף לעזה עם שני ילדיו (סהר וארז ששבו בעסקה מצילת חיים אחרי 53 ימים). דודתה ודודניתה של העותרת (כרמלה דן ונויה דן) נרצחו בקיבוץ ניר עוז במהלך הטבח ב-7.10. עופר עדיין מופקר לגורלו.
- העותרת **נטע הימן מינה** היא בתה של דיצה הימן שנחטפה לעזה מביתה בקיבוץ ניר עוז ושחררה בעסקה מצילת חיים ביום ה-53.
- העותר **יהודה כהן** הוא אביו של החייל החטוף נמרוד כהן.
- העותרת **עינב מוזס אורבך** היא כלתו של גדי מוזס שנחטף מביתו בקיבוץ ניר עוז ועדיין מופקר בשבי החמאס.
- העותרת **נעם דן** היא בת הדודה של הדס קלדרון, אמם של סהר וארז שנחטפו ושבו בעסקת נובמבר מצילת החיים. עופר קלדרון, אביהם, עדיין בשבי בעזה. שתי קרובות משפחתה- דודתה כרמלה דן בת ה-80 ודודניתה נויה דן בת ה-13 נרצחו בקיבוץ ניר עוז במהלך אסון הטבח של ה-7.10.
- העותר **שי מוזס** הוא אחיין של מרגלית מוזס שנחטפה בשבת ה-7.10 ושחררה בעסקה מצילת חיים וכן של גדי מוזס, בן 80, שנחטף מביתו בקיבוץ ניר עוז.
- העותרת **אפרת מצ'יקווה** היא אחיינית של מרגלית מוזס שנחטפה ושחררה בעסקה ושל גדי מוזס שנחטף מביתו בקיבוץ ניר עוז ועודנו מופקר לאימת גורלו מעל 10 חודשים.
- העותרת **אילה מצגר** היא כלתם של תמי ויורם מצגר שנחטפו לעזה מקיבוץ ניר עוז. תמי הוחזרה בעסקה מצילת חיים ויורם נחטף חי ושרד מעל 100 ימים אך הופקר ונרצח בשבי.
- העותרת **גלעד קורנגולד** הוא אביו של החטוף טל שוהם.
- העותרת **ניצה קורנגולד** היא אמו של החטוף טל שוהם.
- העותרת **הדס קלדרון** היא שורדת הטבח בקיבוץ ניר עוז. חמישה מבני משפחתה של העותרת נרצחו או נחטפו. אמה, כרמלה דן, נרצחה יחד עם אחייניתה נויה דן. בנוסף, שני ילדיה, ארז וסהר, נחטפו יחד עם אביהם, עופר קלדרון. ילדיה של העותרת שבו בעסקת נובמבר ואילו עופר – אבי ארבעת ילדיה – עדיין חטוף ומופקר לגורלו.
- העותרת **לימור סלע ברוידא** היא קרובת משפחה של החטופות יהודית ונטלי רענן, אשר נחטפו מקיבוץ נחל עוז.

- העותרת **כרמית פלטי קציר** היא אחותו של אלעד קציר שנחטף מקיבוץ ניר עוז, שרד מעל 100 ימים, הופקר לגורלו ונרצח בשבי, בנוסף, בתו של רמי קציר שנרצח בניר עוז ב-7.10.2023 ובתה של חנה קציר שנחטפה בשבת השחורה ושחררה בעסקת נובמבר.
 - העותר **זהירו שחר מור** הוא אחיינו של אברהם מונדר ז"ל שנחטף מקיבוץ ניר עוז, שרד בשבי מעל 100 ימים ונרצח בשבי החמאס. העותר הוא גם בן דוד של רועי מונדר ז"ל, ואחיין של רותי מונדר ובן דוד של קרן מונדר ששחררו אחרי 49 ימים עם אוהד, הבן של קרן, בעסקה מצילת חיים.
 - העותר **עידו דן** הוא קרוב משפחה של חמישה אנשים שונים שנחטפו ב-7.10.2023 מבתיים בקיבוץ ניר עוז. דודתו של העותר ודודניתו, כרמלה דן בת ה-80 ונויה דן בת ה-12 זוהו כנרצחות. ארו קלדרון בן ה-12 וסתר קלדרון בת ה-16 שוחררו לאחר 53 ימים בשבי חמאס. אביהם של הילדים, בן זוגה של הדס בת דודתו של העותר, עופר קלדרון בן ה-53, עדיין חטוף בעזה.
 - העותרת **מעין שרמן** היא אמא של רון שרמן שנחטף חי ממת"ק עזה ונהרג כתוצאה מפעולת צה"ל.
14. **העותרת 26, ד"ר מיטל פינטו**, היא מרצה בכירה בבית הספר למשפטים במכללה האקדמית צפת ובפקולטה למשפטים בקרייה האקדמית אונו ויו"ר משותפת של פורום המרצות והמרצים למשפטים למען הדמוקרטיה.

המשיבים

15. **המשיב 1, מר בנימין נתניהו**, (להלן: "**מר נתניהו**", "**רוה"מ נתניהו**") הוא ראש ממשלת ישראל, יו"ר מפלגת הליכוד וחבר כנסת מטעמה.
16. **המשיבה 2, ממשלת ישראל 37**, השדרה העליונה של הרשות המבצעת בישראל. פועלת מכוח **חוק יסוד: הממשלה**, ועל פי הוראות **חוק הממשלה**.
17. **המשיבה 3, היועצת המשפטית לממשלה, עו"ד גלי בהרב-מיארה**, מופקדת על שמירה וקיום שלטון החוק ברשות המבצעת, שמירה על עקרונות וזכויות יסוד חוקתיות ועקרונות המשפט המנהלי והחוקתי. עמדתה והכרעתה מחייבות את הרשות המבצעת אלא אם בית משפט מוסמך פסק אחרת.

ב. העובדות הרלוונטיות לעתירה

1.1. ה-7.10.2023, החטופים, מלחמת "חרבות ברזל"

18. משעות הבוקר של יום שבת ה-7.10.2023 ועד היום, נתונה מדינת ישראל במצב של לוחמה מול החמאס - ארגון טרור פלסטיני, שפלש לשטחה, ביצע מעשי טבח ופשע נתעבים ללא רחם בכל בן אנוש שנקרה בדרכו, וחטף כ-240 תינוקות, ילדים, נשים וגברים, ובהם אזרחיות ואזרחים, חיילות וחיילים, מביתם, ממיטותיהם, ממסילות חייהם או מהבסיס הצבאי בו שהו, לתוך שטח רצועת עזה, תוך שהוא משמיד באכזריות יוצאת דופן משפחות וקהילות שלמות בנגב המערבי או בישראל בכלל. כל זה נעשה תוך כדי מתקפת אלפי טילים על יישובי הארץ. מאז אותו בוקר ועד היום, מאות אלפי חיילים, המשרתים בצה"ל בשירות סדיר, בשירות קבע ובמילואים, גויסו בעבר ומגויסים כיום ועסוקים במשימה אחת עיקרית: הגנה על מדינת ישראל, תושביה וגבולותיה: הדרומי, הצפוני והמזרחי.

19. בחודשים הראשונים למלחמה, ובעיקר בעסקה שהיתה במרוצת נובמבר 2023 (24.11.2023) – (30.11.2023) שוחררו כ-109 חטופים חיים מתוכם כ-80 ישראלים. העסקה העיקרית ("עסקת נובמבר") עם חמאס כללה ויתורים הדדיים ובהם שחרור חטופים ישראלים, שחרור אסירים פלסטינים, הפסקה זמנית של הלחימה ומחוות הומיניטריות נוספות. ואולם, מאז דצמבר 2023 ועד היום לא יצאה אל הפועל עסקה נוספת לשחרור חטופים. במבצעי חילוץ צבאיים שוחררו עד היום 8 חטופים חיים בלבד, כשבאחד מהמבצעים נהרג חייל. בנוסף, חולצו במבצעים צבאיים 30 גופות. לא למותר להזכיר כי הצטברו ראיות לא מעטות (בין היתר מעדויות חטופים ששוחררו), לכך שמצבם הפיסי והנפשי של החטופים הולך ורע. כל זאת, כאשר ברי כי חלקם לא שרדו בתנאי השבי ולפחות 23 מבין החטופים שנחטפו בעודם חיים נפטרו בשבי וקיים חשש ברמת סבירות גבוהה ביותר כי חטופים נוספים, שעדיין חיים במועד כתיבת שורות אלה, לא ימשיכו לשרוד בתנאי השבי או יוצאו להורג על ידי שוביהם או ייפגעו בדרך אחרת ממצב המלחמה.

20. במועד כתיבת שורות אלה, החטופים שנמצאים ברצועת עזה, 107 איש ואישה ובהם אזרחיות ואזרחים וכן חיילות וחיילים שנחטפו מבסיסם (34 מהם נפטרו בינתיים בשבי)⁴, נמצאים בשבי מזה למעלה מ-325 ימים ומשא ומתן שמתנהל בעניין השבתם אינו מגיע לחוף מבטחים כבר מזה חודשים ארוכים ביותר. המדובר באנשים שנחטפו מביתם או מבסיסם חיים ובמצב טוב, וסובלים בשבי סבל בל יתואר, ובכלל זה חרפת רעב, מחסור חמור בתרופות, עינויים קשים, פגיעות מיניות קשות, חרדת מוות, פגיעה בזכות התנועה ובזכות להיות עם יקיריהם בסביבת החיים שלהם, וגעגועים קשים לבני משפחותיהם וחבריהם. במקביל, ממשיכה להתנהל בישראל מלחמה קשה ביותר, מרובת חזיתות. חיילות וחיילים רבים נמצאים בחזית המלחמה משך חודשים ארוכים, לעיתים מבלי להגיע לביתם משך שבועות ארוכים. במהלך המלחמה, ספגה ישראל אבדות קשות בגוף ובנפש, ובכלל זה כ-1631 הרוגים שמתוכם כ-700 חיילים ו-17,141 פצועים. בנוסף, קיימים כ-143,000 מפונים מהנגב המערבי ומקו העימות בצפון, עקורים מביתם. לצד המלחמה ברצועת עזה ובגבולה הצפוני של ישראל, נפתחה גם חזית מול איראן ויש חשש להסלמה בחזיתות השונות עד כדי חשש למלחמה אזרחית קשה ביותר.

21. מצב דברים קשה ביותר זה עשוי להגיע לידי סיום, ולאפשר לישראל להשתקם, לקום מההריסות ולטפל בפצעי המלחמה הגופניים והנפשיים, באמצעות עסקה מורכבת הכוללת השבת החטופים, הפסקת אש ושחרור אסירים. ואולם, כאמור, עסקה כזו לא יצאה אל הפועל מזה חודשים ארוכים, והתחושה היא שבכל פעם שיש סיכוי להביא לעסקה, היא מטורפת ומסוכלת ובכל מקרה – לא הובאה לדיון בממשלה.⁵

⁴ המספר הנוכחי, הנכון למועד כתיבת שורות אלה (28.8.2024), 107 חטופים, כולל גם 4 חטופים מתאריך קודם ל-7.10.2023. ר' למשל: הפרסום באתר כאן 11 (<https://www.kan.org.il/lobby/kidnapped>); אתר N12 (<https://kidnappedfromisrael.n12.co.il>); אתר מאקו (<https://bringthemhome.mako.co.il>); אתר ווינט (<https://w.ynet.co.il/news/absent?externalurl=true>); אתר ישראל (<https://www.israelhayom.co.il/news/local/article/16155444>); ויקיפדיה (החטופים הישראלים ברצועת עזה במלחמת חרבות ברזל – ויקיפדיה (wikipedia.org)).

⁵ לפירוט ישיבות הממשלה וההחלטה שהתקבלו בהן, ר' הודעות מזכיר הממשלה: <https://www.gov.il/he/collectors/publications?officeId=e744bba9-d17e-429f-abc3-50f7a8a55667&blockCollector=true&Type=7dac5321-7460-4d99-b888-77f84045e0c6&limit=10>. גם בקבינט המדיני-ביטחוני לא נדונה העסקה, ר' בעניין זה פירוט ההחלטות שכן התקבלו בקבינט המדיני-ביטחוני (שאינן כוללות כל דיון על העסקה או על המשא ומתן): <https://www.gov.il/he/collectors/policies?officeId=e744bba9-d17e-429f-abc3-50f7a8a55667&blockCollector=true&limit=10&PmoMinistersCommittee=209325f2-b6bd-4639-8d75-3cfe0db8cabe>. להימנעות נתניהו מכינוס הקבינטים ר' גם: איתמר אייכנר "באופן חריג: נתניהו לא מכנס את הקבינטים/ מאחורי השיחות על רפיח והמו"מ התקוע" ווינט, 18.4.2024 (<https://www.ynet.co.il/news/article/rjs4mjybr>).

ב.2. "גלגולה של עסקה" – הצעות שונות לעסקה מונחות על השולחן ללא שהן מובאות לדיון

והחלטה בפני הממשלה כדיון⁶

22. ב-17.1.2024 התכנס קבינט המלחמה לדון בעסקה, וגיבש בפעם הראשונה את המנדט לצוות המשא ומתן – הנושאים שעליהם יוכל ראש המוסד, מר דדי ברנע (להלן: "ראש המוסד" או "ברנע"), לדון בפסגת פריז והנקודות שעליהן יוכל להתפשר בשם ישראל. אלא שלאחר תום הדיונים החליט ראש הממשלה להקשיח את עמדת ישראל בלי שתיאם זאת עם שאר חברי הקבינט, וביטל את ההחלטות שהתקבלו.

23. ב-24.1.2024 התקיימה פסגת פריז הראשונה. ואולם, ראש הממשלה התמהמה באישור המנדט לראש המוסד וגרם לעיכובה של הפסגה. דובר משרד החוץ של קטאר כתב בתגובה כי מר נתניהו "בולם את המגעים, כנראה מסיבות פוליטיות, במקום להציל את החטופים".

24. ב-28.1.2024 נפגש ראש המוסד עם המתווכות בפריז בפעם הראשונה במסגרת המגעים לעסקה נוספת, ובשיחות חלה התקדמות ניכרת. אלא שעם שובו של ברנע ארצה פרסם ראש הממשלה "בליץ" של חמש הודעות לעיתונות, שבהן הדגיש את חילוקי הדעות בין הצדדים. בין היתר, אמר ראש הממשלה בהודעותיו: "הדיווחים על העסקה אינם נכונים וכוללים תנאים שאינם מקובלים על ישראל. ממשכים עד לניצחון המוחלט"⁷. בנוסף, בנאום שנשא ראש הממשלה במכנית עלי הוא אמר: "אני שומע אמירות על כל מיני עסקאות, אז אני רוצה להבהיר. אנחנו לא נוציא את צה"ל מרצועת עזה ולא נשחרר אלפי מחבלים"⁸. גם לאחר שובו של ראש המוסד לא התקיים כל דיון בממשלה בנושא⁹.

25. במהלך חודש פברואר נעשו מאמצים כבירים כדי להשיג עסקה לפני תחילת חודש רמדאן. ראש השב"כ, רונן בר (להלן: "ראש השב"כ" או "בר"), ניסה לקדם עסקה הומניטרית ולנצל לצורך מיקוח את הצורך בסיוע הומניטרי לתושבי עזה, שבאותה העת עדיין לא נכנסו במלואו לרצועה. באותו חודש, החליט ראש הממשלה כי הוא אוסר על חברי צוות המשא ומתן להביע את עמדתם ולהציע הצעות, ומתיר להם רק להקשיב להצעות המובאות בפניהם במשא ומתן¹⁰.

26. ב-6.2.2024 חמאס פרסם הודעה כתובה בעניין ההצעה לעסקה שעל הפרק, ובה נאמר: "פעלנו מול ההצעה לעסקה ברוח חיובית". ואולם ראש הממשלה הגיב מיד, ופרסם הודעה בשם בכיר ישראלי: "תשובת חמאס פירושה סירוב להצעה. אין כוונה לעצור את המלחמה". על פי פרסום בערוץ 13, באותו שבוע הורה ראש הממשלה לשרי הליכוד לתקוף את העסקה המתגבשת.

27. ב-13.2.2024 התקיימה פסגה בקהיר. ראש הממשלה התלבט זמן רב אם לשלוח נציגים ישראליים גם לסבב השיחות עם המתווכות בקהיר. ראש הממשלה הפיץ בקרב עיתונאים את העמדה, לפיה אם חמאס

⁶ המידע בפרק זה ידוע לעותרים למיטב ידיעתם ואמונתם ומבוסס, בין היתר, על מקורות אלה: מיכאל האוזר טוב "כך הכשיל נתניהו באופן שיטתי את המו"מ לשחרור החטופים" הארץ, 10.7.2024 (<https://www.haaretz.co.il/news/magazine/2024-07-10/ty-article-timeline/premium/00000190-9695-d0d3-a5f3-9ebd81f60000>); רון בן ישי "הקרע בין נתניהו לראשי המוסד ושב"כ מאמת את החשש: רה"מ תוקע עסקה" ווינט, 12.7.2024 (<https://www.ynet.co.il/news/article/byji0nnavc>); רונן ברגמן "נתניהו שלח את צוות המו"מ על מתווה שנפסל לפני חודשים: חפירת תעלות בנצרים" ווינט, 27.8.2024 (<https://www.ynet.co.il/news/article/hk2cu0l5p>); "נתניהו שלח את צוות המו"מ עם מתווה שנפסל לפני חודשים: חפירת תעלות בנצרים" (ynet.co.il) – כתבות אלה גם מצורפות כנספח לעתירה. בנוסף להן, כולל הפרק הפניות רבות נוספות.

⁷ ר' למשל: כתבי ישראל היום "בכירים בחמאס חזרו על הדרישה להפסקת אש כוללת; בלינקן: ההצעה שעל השולחן חזקה, תצטרכו לקבל החלטה" ווינט, 30.1.2024 (<https://www.israelhayom.co.il/news/defense/article/15180795>).

⁸ ר' למשל: איתמר אייכנר "נתניהו: ילא נשחרר אלפי מחבלים. זה לא יקרה" ווינט, 30.1.2024 (<https://www.ynet.co.il/news/article/hk2cu0l5p>).

⁹ להימנעות מהבאת נושא העסקה והמשא ומתן לדיון בממשלה ר' באופן כללי: סעיף 21 וה"ש מס' 5.

¹⁰ רונן ברגמן "לא רק חמאס מותח את המו"מ. ועל הזמן שחולף משלמים החטופים בחייהם" ווינט, 24.3.2024 (<https://www.ynet.co.il/news/article/h1fab6hr6>).

לא ירכך את עמדתו, ישראל לא תשלח נציגות לשיחות. לבסוף, החליט ראש הממשלה לאשר את יציאת המשלחת לקהיר, אולם צרף אליה גם את יועצו האישי, אופיר פלק, שאינו שותף בצוות המשא ומתן. בכירים בסביבתו טוענים כי "נתניהו מוודא שראש המוסד לא חורג מסמכויותיו"¹¹. בהמשך, ביקש ראש הממשלה להימנע מהוצאת משלחות נוספות לשיחות עם המתווכות, בניגוד לעמדת ראש ש"כ.

28. ב-23.2.2024, בוקר פסגת פריז השנייה, הממונה על תחום הנעדרים והשבויים בצה"ל, אלון במילואים ניצן אלון (להלן: "האלוף אלון" או "אלון"), עשה את דרכו לנתב"ג. בדרך לשדה, גילה אלון שראש הממשלה שוחח עם ברנע, ראש צוות המשא ומתן, וצמצם דרמטית את המנדט שניתן לו ושסוכם בקבינט המלחמה. אלון התלבט אם לבטל את נסיעתו לפסגה, אך לבסוף החליט לנסוע.

29. ב-6.3.2024 נמשך המשא ומתן בקטאר. לאחר כישלון השיחות בפסגת פריז השנייה ותקופה נוספת של קיפאון במשא ומתן, חברים בקבינט המלחמה ובכירי מערכת הביטחון ביקשו מראש הממשלה לכנס את קבינט המלחמה כדי לספק לצוות המשא ומתן מנדט לחידוש המגעים לעסקה, ואולם ראש הממשלה לא השיב לבקשות ונמנע מלכנס את הקבינט. האלוף אלון מותח ביקורת חריפה על ראש הממשלה, ואמר כי המנדט שניתן לו צומצם עד כדי פספוס הזדמנויות והכשלת העסקה. ראש הממשלה השיב בשיחתו עם משפחות התצפיתניות החטופות: "אני מנהל משא ומתן ולא מתן ומתן"¹².

30. בתחילת אפריל, לחצו המדינות המתווכות על ישראל לקידום עסקת ביניים שבה ישוחררו עד 33 חטופים. לפי הידוע, באותו הזמן, ישראל וחמאס היו בנקודה קרובה להסכמה¹³. לצד השיחות הראשונות על עסקת הביניים, צה"ל הודיע באותה עת על השלמת הפעולה בחאן יונס ועל יציאה מלאה של הכוחות מהאזור. בשל המשא ומתן על עסקת ביניים, יו"ר הציונות הדתית, השר בצלאל סמוטריץ' (להלן: "השר סמוטריץ'" או "סמוטריץ'"), החליט לכנס דיון חירום של מפלגתו (8.4.2024), ועוד באותו היום הוזמן לשיחה אישית עם ראש הממשלה¹⁴. אחריה ראש הממשלה פירסם הודעה שבה נאמר: "ניצחון המלחמה מחייב כניסה לרפיח וחיסול גדודי הטרור שם. זה יקרה – יש תאריך". בימים שאחרי כן נמנע ראש הממשלה מכינוס קבינט המלחמה, אף שבשיחות על עסקה חלה התקדמות ניכרת¹⁵.

31. ב-25.4.2024, בישיבת קבינט המלחמה, התקבלה החלטה רגישה – מה יהיה המספר המינימלי של חטופים שתמורתו ישראל תסכים לעסקת ביניים. המספר הוגדר סודי ביותר, מכיוון שהדלפתו תגרום לחמאס לנקוב במספר המינימלי ולא במספר גבוה יותר. משום שהקבינט היה מאוחד בדעתו להסכים לעסקה, ראש הממשלה נאלץ לאשר לצוות המשא ומתן להתקדם. באותו היום ראש הממשלה נפגש עם סמוטריץ' וחשף בפניו את המידע הרגיש האמור, וסמוטריץ' הדליף אותו במסולף לשרים ולתקשורת.

32. ב-26.4.2024, כמה שעות לאחר ישיבת קבינט המלחמה שכונסה באותו היום, התקשר ראש הממשלה לצוות המשא ומתן, בלא ידיעת חברי הקבינט, וביקש לחזור בו מההסכמות שהושגו בישיבה. בשיחה ביקש ראש הממשלה לבטל את המנדט שניתן לחברי הצוות, והם השיבו לו כי התשובה הישראלית כבר

¹¹ מוריה אסרף "רה"מ שלח את יועצו לקהיר: 'מוודא שראש המוסד לא חורג מסמכויותיו' רשת 13, 13.2.2024. (<https://13tv.co.il/item/news/politics/state-policy/wbauw-903933693>).

¹² איתמר אייכנר "נתניהו למשפחות החיילות החטופות: 'אני מנהל משא ומתן, לא מתן ומתן'" ווינט, 31.3.2024. (<https://www.ynet.co.il/news/article/hymohxd10>).

¹³ מערכת JDN "פרטים חדשים על ההצעה החדשה של עסקת החטופים; מחכים לתשובת חמאס" JDN חדשות, 8.4.2024. (<https://www.jdn.co.il/news/217798>).

¹⁴ יהודה שלזינגר ואמיר אטינגר "בימין מאימים: אם המלחמה תסתיים ללא תקיפה נרחבת ברפיח לא ינתן מנדט לראש הממשלה" ישראל היום, 8.4.2024. (<https://www.israelhayom.co.il/news/geopolitics/article/15563145>).

¹⁵ איתמר אייכנר "באופן חריג: נתניהו לא מכנס את הקבינטים/ מאחורי השיחות על רפיח והמו"מ התקוע" ווינט, 18.4.2024. (<https://www.ynet.co.il/news/article/rjs4mjybr>).

הוגשה למתווכות. אחר כך, הגביר ראש הממשלה את קצב פרסום ההודעות שלפיהן לא יסכים לסיים את המלחמה בלי השגת היעדים שקבע.

33. בתחילת מאי, העריך המודיעין הישראלי שתשובת חמאס להצעה שעומדת על הפרק תהיה חיובית. בישיבת קבינט המלחמה, ב-2.5.2024 הציג ראש הממשלה, במפתיע, להורות מיד על כניסת כוחות צה"ל לרפיח. כל משתתפי הישיבה התנגדו לכך בטענה שהדבר יכשיל מיד את העסקה, וההצעה לא התקבלה.

34. ב-4.5.2024, שבת, פרסם ראש הממשלה הודעה שבה נטען בשם "גורם מדיני" כי "ישראל בשום פנים ואופן לא תסכים לסיום המלחמה כחלק מהסכם לשחרור חטופינו. צה"ל ייכנס לרפיח בין אם תהיה הפוגה זמנית לשחרור חטופינו ובין אם לאו". בקבינט המלחמה סברו כי ההודעה היתה אחת הסיבות המרכזיות לכישלון השיחות. בד בבד, אסר ראש הממשלה על המשלחת הישראלית לצאת לסבב שיחות נוסף בקהיר בלי לעדכן בכך את קבינט המלחמה. למחרת, 5.5.2024, בישיבת הממשלה, העלה ראש הממשלה להצבעה את חוק אלג'זירה, על אף הנקודה הרגישה שבה היה נתון באותו זמן המשא ומתן, בהובלת קאטר, וחרף דבריו של שר הביטחון, בישיבת קבינט המלחמה מאותו היום, שהפציר בראש הממשלה לאשר את העסקה¹⁶.

35. ב-6.5.2024 חמאס השיב להצעת המדינות המתווכות לעסקה. עוד לפני שצוות המשא ומתן גיבש את דעתו על התשובה, הפיצה סביבת ראש הממשלה, בשיחות עם עיתונאים שאינן לציטוט כי "הפערים דרמטיים" וכי "תשובת חמאס הזויה". לימים ישראל תקבל עקרונות נרחבים מאותה הצעה, שעל בסיסה נוצר המתווה הנוכחי אותו גיבשה ישראל. גורם ישראלי הצהיר באותו יום, כי ישראל היתה קרובה לעסקה ואולם הצהרות ראש הממשלה גרמו לחמאס להקשיח עמדות¹⁷.

36. בהמשך, ישראל העבירה למדינות המתווכות מתווה שגיבשה לעסקת חטופים, אולם ראש הממשלה סרב להציג אותו לציבור. ב-1.6.2024 הציג נשיא ארה"ב, ג'ו ביידן (להלן: "נשיא ארה"ב" או "ביידן"), את המתווה בנאום פומבי, בהדגישו כי המדובר בהצעה ישראלית (/ "this is truly a decisive moment" "Israel had now offered... Israel has offered"¹⁸). יודגש, כי זהו אותו מתווה שעל בסיסו נערכות השיחות עם המדינות המתווכות גם כיום. ואולם, לאחר הנאום של ביידן, מיהר ראש הממשלה להסתייג מההצעה הישראלית שהוגשה בהסכמתו ופירסם כמה הודעות שנועדו להקשות על התקדמות המגעים, שבהן נאמר כי "התנאים של ישראל לסיום המלחמה לא השתנו, והם כוללים השמדת היכולות הצבאיות והשלטוניות של חמאס. לא תהיה הפסקת אש לפני קיומם". בד בבד, בסביבת ראש הממשלה נשלחו לעיתונאים הודעות שאינן מיוחסות לראש הממשלה, שבהן נכתב כי יש "סיכוי נמוך לעסקה – הולכים למבוי סתום"¹⁹.

37. ב-3.6.2024 הגיע ראש הממשלה לדיון סגור ומסווג בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ולאחריו פורסם כי הוא אמר בדיון כי הוא אינו מסכים לסיום המלחמה במסגרת המתווה שהציג ביידן. לפי דיווחים

¹⁶ חוק אל-ג'זירה הגיע לשולחן הממשלה בימים 5.5.2024, 9.6.2024, 21.7.2024 (בשתי הפעמים המאוחרות יותר – הארכה), ר' בעניין זה הודעות מזכיר הממשלה - <https://www.gov.il/he/collectors/publications?officeId=e744bba9-d17e-429f-abc3-50f7a8a55667&blockCollector=true&Type=7dac5321-7460-4d99-b888-77f84045e0c6&limit=10>. סולימאן מסוואדה "זאת ההזדמנות – העסקה טובה: הפנייה החריגה של גלנט לאשר את עסקת החטופים" **כאן חדשות**, 5.5.2024 (<https://www.kan.org.il/content/kan-news/politic/745570>).

¹⁷ גיא אלסטר "גורם ישראלי: היינו קרובים לעסקה, הצהרות נתניהו גרמו לחמאס להקשיח עמדות" **וואלה**, 6.5.2024 (<https://news.walla.co.il/item/3662219>).

¹⁸ לנאום ביידן ב-1.6.2024, ר' <https://www.youtube.com/watch?v=ncp7J5M2i0k>.

¹⁹ מוריה אסרף "לאחר הצגת המתווה, פסימיות בסביבת נתניהו: 'סיכוי נמוך לעסקה – הולכים למבוי סתום'" **חדשות 13**, 2.6.2024 (<https://x.com/newsisrael13/status/1797324959632543973>); יוני גבאי "מתווה ביידן יביא לעסקה? סביבת נתניהו: 'פסימיים, סיכוי נמוך'" **כוכב השבת**, 2.6.2024 (<https://www.kikar.co.il/political-news/segu4b>).

שונים, חברים בקבינט המלחמה זעמו על ראש הממשלה על ניסיונו להכשיל את המגעים שזה עתה התחדשו לאחר תקופת קיפאון.

38. ב-23.6.2024 נאם ראש הממשלה בכנסת ואמר כי הוא "מוכן לעסקה שתחזיר חלק מהחטופים, אך מחויב להמשך המלחמה". משמעות האמירה היא שישראל אינה מתכוונת לממש את המתווה שהציג ביידן על כל שלביו – על אף שמשמעות הדבר היתה כי יקטנו הסיכויים שחמאס יקבל את המתווה. לפי מקורות שהיו מעורים בפרטי המשא ומתן, דברי נתניהו חיבלו בסיכויים לעסקה²⁰: "נתניהו הבהיר היום שהוא לא מעוניין בשחרור כל החטופים ולא מוכן לספק את התמורה שדורש חמאס. במצב כזה, אין לסינוואר מוטיבציה לקדם עסקה", ציין אחד המקורות.

39. באותו ערב, 23.6.2024, התראיין ראש הממשלה בתוכנית "הפטריוטים" בערוץ 14 וחזר על אותם מסרים²¹. בכיר בצוות המשא ומתן הגדיר את אמירותיו של ראש הממשלה שלפיהן יסכים רק לעסקה חלקית – "פיגוע" וציינו כי דבריו פוגעים בסיכויי המשא ומתן²². באותו שלב, המשא ומתן כולו התבסס על הבטחת המדינות המתוכות כי המשא ומתן עוסק בעסקה על כל שלביה, ולא רק בשלב הראשון. לפי גורם בכיר המעורה בפרטי המשא ומתן, "נתניהו מזהה כל פעם בעזרת המודיעין את הבטן הרכה של סינוואר, ופוגע בה" באופן שמביא בפועל לסיכול העסקה.

40. ב-2.7.2024, בהתייעצויות סגורות באותו שבוע עלה כי מסתמן כיוון שלפיו ניכרת התקדמות בעמדות הצדדים לקראת הסכמה וכי חמאס נוטה לקבל את העסקה. בשל רגישות הדיונים, תוכנם היה ידוע רק לראש הממשלה ולצוות המשא ומתן, אך לא לאף אחד מחברי הקבינט. עם זאת, השר סמוטריץ' אמר בנאום בשדרות: "אני לא אתפלא אם פתאום סינוואר ישיב בחיוב על ההצעה שהוא קיבל לעסקה, כי הוא בפאניקה והוא מבין שאנחנו קרובים לניצחון"²³. בעקבות הדברים, האשימו בכירים במערכת הביטחון את נתניהו כי שיתף את סמוטריץ' במידע שהגיע אליו²⁴. סמוטריץ' הכחיש וטען כי אמר את הדברים "על רקע קריאת מפה פשוטה המשלבת דיווחים בתקשורת הזרה בשילוב עם התקדמות הלחץ הצבאי". בניגוד לטענת סמוטריץ', באותם ימים לא הופיעו בתקשורת הזרה דיווחים בנוגע לעסקה.

41. ב-4.7.2024 ישראל קיבלה את הערות חמאס למתווה שהציג ביידן, וצוות המשא ומתן הגדיר את התשובה כ"טובה ביותר שהתקבלה" מאז החלו המגעים. עוד בטרם התפרסמה תגובת חמאס, מיהרה לשכת ראש הממשלה להפיץ הודעה שבה נכתב בשם "גורם ביטחוני בכיר" כי "חמאס ממשיך להתעקש על סעיף עקרוני במתווה. ישנם פערים נוספים שעדיין לא נסגרו. ישראל תמשיך במשא ומתן תוך כדי המשך הלחץ הצבאי". ההודעה זו היתה מנוגדת לחלוטין לעמדת צוות המשא ומתן, שבו גורמים מקצועיים מהמעלה הראשונה²⁵.

²⁰ איתמר אייכנר ועינב חלבי "נתניהו אמר שהוא מוכן לעסקה חלקית", ועורר זעם: 'מתנה לחמאס' ווינט, 24.6.2024 (<https://www.ynet.co.il/news/article/rj6wveiiic>).

²¹ להופעתו של ראש הממשלה בערוץ 14, ר': <https://www.youtube.com/watch?v=yJ9EzFB9E-0>.

²² ר' ה"ש מס' 20 בעניין זה (<https://www.ynet.co.il/news/article/rj6wveiiic>).

²³ הדברים פורסמו בכלי תקשורת שונים, ר' למשל: אברהם פריינד "סמוטריץ': 'אני לא אתפלא אם סינוואר ישיב בחיוב להסכם, הוא בפאניקה'" **בחדרי חרדים**, 2.7.2024 (<https://www.bhol.co.il/news/1667001>).

²⁴ למחלוקות באותם ימים ר' למשל: יהונתן ליס "ניו יורק טיימס: בכירים בצה"ל רוצים הפקת אש: נתניהו: לא נכנע לרוחות התבושה" **הארץ**, 2.7.2024 (-73c7-00000190-premium/article/ty-politics/2024-07-02). <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-07-02/ty-article/00000190-73c7-00000190-premium/article/ty-politics/2024-07-02>. (da66-affa-f7f7c3b10000).

²⁵ רונן ברגמן "הניסיון המקדים לבלימת העסקה והזעם במערכת הביטחון" ווינט, 4.7.2024 (<https://www.ynet.co.il/news/article/yokra13987692>).

42. ב-7.7.2024 פרסמה לשכת ראש הממשלה – לראשונה, בשמו – הודעה המפרטת את המחלוקות בין ישראל לחמאס והדגישה את הדרישות הישראליות וזאת אף שאלו הם רגעי הכרעה במשא ומתן. רבים מבין חברי צוות המשא ומתן ובמערכת הפוליטית סברו כי פרסום ההודעה הוא הודאה בכך שנתניהו אינו מעוניין בעסקה להשבת החטופים²⁶.

43. ב-30.7.2024 חוסל פואד שוכר, המפקד הצבאי הבכיר בחיזבאללה, בפעולת סיכול ממוקד ותקיפה אווירית שביצעה ישראל בחארת חריכף, מעוז של חיזבאללה בדרום ביירות. ב-31.7.2024 היתה התנקשות, בסיכול ממוקד, באיסמעיל הניה, מבכירי חמאס – ראש הלשכה המדינית של חמאס, ששהה אותה עת בטהראן בירת איראן. ישראל לא לקחה אחריות על החיסול השני ואולם מאז אותם ימים גבר החשש למלחמה אזורית שאיראן וחיזבאללה יקחו בה חלק²⁷.

44. לאחרונה פורסם, מספר פעמים, ובין היתר ב-4.8.2024²⁸, ב-18.8.2024²⁹ וב-20.8.2024³⁰, על חילוקי דעות קשים בין צוות המשא ומתן, המורכב מאנשי ביטחון בכירים, לבין ראש הממשלה.

45. חשוב עוד לציין, כי שר הביטחון התבטא לאחרונה מספר פעמים באופן המדגיש שבשלו התנאים לעסקה. כך, ב-25.8.2024 התבטא שר הביטחון יואב גלנט בחמ"ל המבצעים של צה"ל ביחס למצב וציין כי "צריך להסתכל על ראייה הכוללת של המלחמה. אנחנו נמצאים בצומת דרכים אסטרטגי ואנחנו צריכים לנצל את המשא ומתן להביא לשחרור חטופים ודרך שחרור חטופים לפתוח את החלופה של יצירת הסדרה בצפון ובהמשך גם להרגיע את האזור. אנחנו פועלים מבחינה צבאית ונערכים כאילו לא נגיע להסדרה ואנחנו מוכנים בכל רגע למלחמה בצפון על כל מה שיהיה, אבל זאת לא הדרך המועדפת שלנו, ואנחנו נותנים עדיין סיכוי לאפשרות של להביא את זה בדרך הסדרית"³¹. בנוסף, ב-26.8.2024 פורסם כי בשיחה בין שר הביטחון לבין משפחות התצפיתניות החטופות נאמר על ידי שר הביטחון: "אמרתי לכם כבר לפני חודש וחצי שבשלו התנאים לעסקה. זה היה נכון אז וזה נכון גם היום". בשיחה מקבילה שהתקיימה עם משפחות החטופות אמר ראש הממשלה דברים אחרים לחלוטין³². נסיבות אלה, בהן שני גורמים בכירים ביותר בממשלה ובהקשר למלחמה ולחטופים מעבירים מסרים שונים לחלוטין ואף הפוכים ביחס לסיכוייה של עסקה מלמדים – ולו כשלעצמם – כי הממשלה לא גיבשה, בשום שלב, מדיניות ברורה שלאורה היה על צה"ל, שר הביטחון, שאר רשויות הביטחון וצוות המשא ומתן להתנהל. נסיבות אלה מחזקות את הצורך בדיון מלא ומפורט בממשלה, שבפניה יובאו כלל העובדות וההערכות הרלוונטיות ויתנהל בה דיון בהתאם לתקנון הממשלה. במילים אחרות, ברי, כי עד כה לא נוהל דיון

²⁶ יובל קרני "גורם ביטחוני: הודעת עקרונית נתניהו תפגע בסיכוי לעסקת חטופים" ווינט, 7.7.2024 (<https://www.ynet.co.il/news/article/hjer3i00wc>); ירון אברהם "בצוות המשא ומתן נדהמו מהודעת נתניהו: 'מציק מחלוקות וגורם להרמות גבה בנוגע לכוונותיו האמיתיות'" N12, 8.7.2024 (https://www.mako.co.il/news-diplomatic/2024_q2/Article-548c27515d19091027.htm).

²⁷ כתבי ווינט "חיסול הניה בראש הכותרות בעולם: איראן הושפלה, גובר החשש ממלחמה אזורית" ווינט, 31.7.2024 (<https://www.ynet.co.il/news/article/sjelqfvfc>); דוד ברון "התקשורת בעולם מגיבה על חיסול הניה בטהרן: חשש להסלמה אזורית לצד קריאות לריסון" ישראל היום, 31.7.2024 (<https://www.israelhayom.co.il/news/world-news/other/article/16175128>).

²⁸ ירון אברהם "שיחת הצעקות – והמגעים לעסקת החטופים/ האלוף ניצן אלון" אין בכוונתי להתפטר" N12, 4.8.2024 (https://www.mako.co.il/news-military/2024_q3/Article-a43e228a67e1191027.htm).

²⁹ עינב חלבי "חמאס: יתניהו חזר בו מתנאים שהציב במו"מ וזה מונע את השלמת העסקה" ווינט, 18.8.2024 (<https://www.ynet.co.il/news/article/h1z7vhyir>).

³⁰ חדשות סרוגים "בגלל הסירוב לסגת: ניתן אלון לא טס למו"מ במצרים" סרוגים, 20.8.2024 (<https://www.srugim.co.il>).

³¹ יניב קובוביץ "גלנט: אנו נמצאים בצומת דרכים אסטרטגי, עלינו לנצל אותו כדי להביא לעסקת חטופים ולהסדרה בצפון" הארץ, 25.8.2024 – ידיעה דומה ביותר פורסמה בכלי תקשורת רבים ובהם חדרי חרדים, ווינט, מאקו.

³² דיווח "נתניהו תקף: לא מעניינת אותי העמדה של משרד הביטחון" מעריב, 26.8.2024 (<https://www.maariv.co.il/news/politics/Article-1127828>).

סדור, בהשתתפות גורמי מקצוע, בממשלה ואף לא בקבינט המדיני-בטחוני. כנגד דרך התנהלות זאת, ראוי שממשלת ישראל, הגוף המופקד על פי דין על הכרעה בעניין הסכמים אסטרטגיים בסדר גודל הזה, על עסקאות הכוללות שחרור אסירים ועל החלטה בעניין יציאה למלחמה או הימנעות ממנה, ידון ויכריע בכל העניינים שעל הפרק, בהתאם לפרק הסעדים בעתירה זו.

.... העתקיי כתבות שונות שתומכות בתשתית העובדתית מסומן במקובץ **כנספח 1**.

.... העתק כתבה, הודעת שר הביטחון כי נמצאים בצומת היסטורי לעסקה מיום 25.8.2024 מסומן **כנספח 2**.

46. במהלך כל התקופה הארוכה הזו, מאז דצמבר 2023 ועד היום, לא התקיימה כל ישיבת ממשלה הנוגעת לעסקה, לפרטיה או לקווי המדיניות הנוגעים לה, וגם לא התקיימה כל ישיבת ממשלה הנוגעת למדיניות ניהול המשא ומתן.³³

3.3. מכתב היועמ"שית מיום 6.8.2024 קובע שיבוש תהליכי העבודה לרבות בעניין "בעל השלכות כבדות משקל בתחום הבטחוני"

47. במקביל לתהליכים המתוארים מעלה ביחס לקורותיה של העסקה לשחרור החטופים, הולכים ומתרבים הסימנים, הפרסומים והידיעות על כך שראש הממשלה פועל יותר ויותר ללא המנגנונים הנדרשים בדמוקרטיה הישראלית, כשהלכה למעשה הוא מחליט לבד או נועץ באנשים שאינם הגורמים שבפניהם יש לנהל דיון ולקבל החלטות.³⁴ השבוע גם נודע שוב על כך שראש הממשלה ממדר גורמים בכירים רלוונטיים, ובהם שר הביטחון, הרמטכ"ל והאלוף ניצן, מהדיונים האחרונים על עסקת החטופים.³⁵

48. במשך שבועות ארוכים ואף חודשים ארוכים, כאמור לעיל, נמנע ראש הממשלה מהבאת העסקה על כל היבטיה בפני דיון והכרעה בגוף המוסמך – ממשלת ישראל. הימנעות מהבאת העסקה ופרטיה לידיעת חברי הממשלה יוצרת אנומליה מבחינה משפטית ואינה ראויה. הכרעה בעניין הצעות שהובאו לשולחן המשא ומתן בחדרי חדרים, בפורום של אדם אחד, ללא הגוף המוסמך, היא אסורה על פי דין. שיגור "הודעות" שונות המסכלות את המשא ומתן פוגעת בנפש – בחייהם, בגופם, בשלומם הנפשי של החטופים עצמם, של בני משפחותיהם וחבריהם שנפשם כלה לשובם, של חיילות וחיילי צה"ל ושל נמצאים בחזית בעוד יתכן בהחלט שניתן לסיים את המלחמה ולהימנע מאבדות נוספות.

49. ואם לא די בכל האמור, הרי לא למותר לציין, את מכתבה של היועמ"שית מיום 6.8.2024 המתריעה על כך שתהליכי העבודה בממשלה הם, מזה זמן, משובשים, נעשים ללא עבודת מטה מסודרת, תוך העברת החלטות להתייחסות הגורמים הרלוונטיים בסמוך לשיבות הממשלה או במהלכן, באופן שאינו מאפשר לגורמי המקצוע וכן לשרים לבצע את תפקידיהם וחובותיהם, ולרבות בדרך של הסתמכות על חוות דעת משפטית שניתנה על ידי מי שאינו מוסמך לכך. היועמ"שית מציינת במכתב זה, כי המדובר ב"שיבוש תהליכי העבודה בממשלה" וב"פרימת הכללים המסדירים את עבודת הממשלה" וכי "לאחרונה הגיעו הדברים לנקודת קיצון". כדוגמה, מתייחסת היועמ"שית לאירוע שבו ניתנה חוות דעת משפטית בעלת השלכות כבדות משקל בתחום הביטחוני, ללא סמכות ובניגוד לדין (להלן ביחס למכתב זה: "**מכתב**

³³ לפירוט ישיבות הממשלה והחלטה שהתקבלו בהן ולהיעדר דיון במשא ומתן ו/או בהצעת העסקה, ר' פירוט תכניהן של ישיבות הממשלה בהודעות מזכיר הממשלה: <https://www.gov.il/he/collectors/publications?officeId=e744bba9-d17e-429f-abc3-50f7a8a55667&blockCollector=true&Type=7dac5321-7460-4d99-b888-77f84045e0c6&limit=10>

³⁴ עידו באום "האם בנימין נתניהו כבר דיקטטור? זאת הרשימה שיכולה לתת לנו תשובה" **זה מרקר**, 26.8.2024 [https://www.themarker.com/law/2024-08-26/ty-article-magazine/.highlight/00000191-88a8-dda4-a7ff-\(d9eab23f0000?lts=1724661936631](https://www.themarker.com/law/2024-08-26/ty-article-magazine/.highlight/00000191-88a8-dda4-a7ff-(d9eab23f0000?lts=1724661936631)

³⁵ איתמר אייכנר "נתניהו מידר את גלנט, הלוי ואלון מדיונים: יש הדלפות". משלחת תצא לדוחה" **ווינט**, 27.8.2024 (ynet.co.il). **את גלנט, הלוי ואלון מדיונים: יש הדלפות. "משלחת תצא לדוחה"**.

היועמ"שית"³⁶. הבעייתיות המועלית בעתירה שבכותרת נוגעת לבעיות עליהן מצביעה היועמ"שית במכתבה; הווי אומר, פגיעה בתהליכי עבודה סדורים עד כדי "פרימת הכללים" והתנהלות המנוגדת לשלטון החוק.

.... העתק מכתב היועמ"שית מיום 6.8.2024 מסומן כנספח 3.

50. התוצאה המצרפית מהאמור מעלה, הסקירה העובדתית ומכתב היועמ"שית, היא שלא רק שהדברים נעשים בדרך-לא-דרך, בניגוד לעקרון שלטון החוק מבחינת הפרוצדורה והמהות, אלא שהם נעשים בדרך-לא-דרך, בניגוד לדין ולשלטון החוק, גם מבחינת הפורום בו מתקבלות החלטות מהותיות, הרות גורל, הנוגעות לדיני נפשות לעתידה של מדינת ישראל. לא פחות.

51. על רקע זה, מוגשת העתירה שבכותרת, שדחיפותה רבה ביותר כאמור. להלן נפנה לחלק המשפטי של העתירה.

ג. הטיעון המשפטי

52. כפי שקובע סעיף 1 לחוק יסוד: הממשלה, "הממשלה היא הרשות המבצעת של המדינה", מכאן נגזרות סמכויותיה הרחבות של הממשלה בענייננו, ובין היתר בהכרעה בעסקה הנוגעת למניעת אפשרות של פתיחה במלחמה, לשחרור אסירים, ולנפשותיהם, גופם ו/או גופותיהם של החטופים, כמו גם לחייהם וכן לחייהם של חיילות וחיילים ושל אזרחים רבים, מבני משפחות החטופים והחיילים ואחרים.

ג.1. סעיף 38. לחוק הממשלה: עסקאות לשחרור אסירים מסורות לדין והכרעה בממשלה,

וזאת באופן בלעדי

53. הסכמים בינלאומיים או בין צדדים לסכסוך הישראלי-פלשתינאי הכוללים שחרור אסירים חייבים להיות מוכרעים בממשלה. כך קובע סעיף 38.ב.א לחוק הממשלה:

"הממשלה רשאית להחליט לשחרר אסיר ממאסר ולהתנות את שחרורו בתנאים, בהתאם להוראות סעיף זה, אם סברה כי שחרור האסיר מתחייב מטעמים של ניהול יחסי החוץ של המדינה וביטחונה, ובלבד שהשחרור נעשה במסגרת אחד מאלה:

(1) שחרור שבויים או חטופים שהם אזרחים ישראלים או תושבי ישראל, לרבות השבת גופותיהם, או קבלת מידע לגבי שבויים, חטופים או נעדרים שהם אזרחים ישראלים או תושבי ישראל;

(2) מחווה מדינית;

(3) הסכם מדיני, לרבות הסדר ביניים או הסדר הבנות".

54. סעיף זה יושם כלשונו וכרוחו פעמים רבות בהיסטוריה של מדינת ישראל, כשעסקאות שכללו שחרור אסירים הובאו לדין והכרעה בפני ממשלת ישראל או בפני הקבינט המדיני-ביטחוני. במסגרת זו, נדונו הסכמים כאלה בהרחבה ובצורה כוללת בפני הממשלה כשכלל הנתונים וההערכות הובאו בפני חברי

³⁶ בהתייחס למכתב היועמ"שית ומשמעותו, התנהלה חלופת מכתבים נוספת בין תנועת "דרכנו" המיוצגת על ידי עו"ד גלעד ברנע לבין מזכיר הממשלה, שהכחיש את טענות היועמ"שית במכתבה; ר' בעניין זה: עידו באום "האם בנימין נתניהו כבר דיקטטור? זאת הרשימה שיכולה לתת לנו תשובה" **דה מרקר**, 26.8.2024, [\(magazine/.highlight/00000191-88a8-dda4-a7ff-d9eab23f0000?lts=1724661936631\).](https://www.themarker.com/law/2024-08-26/ty-article-)

הממשלה בידי הגורמים המוסמכים ובהם ראשי מערכת הביטחון. בית המשפט העליון הדגיש לא פעם כי הדיון שקדם להכרעה בעניין שחרור אסירים התקיים בממשלה או בקבינט והיה "דיון מעמיק, מקצועי ונוקב... במסגרתו נפרשו כלל הנתונים הנוגעים לשחרור האסירים, ונקבעו אמות המידה העקרוניות שלפיהן תיקבע זהות האסירים שישוחררו"³⁷. וכי לממשלה הכלים והאמצעים לבחון את פרטי העסקה בעניין שחרור אסירים והיא המוסמכת לעשות כן³⁸.

55. בשורה ארוכה של מקרים הודגשו שוב ושוב סמכויות הממשלה בהקשר זה, ובין היתר נקבע כי:

"החלטות בעניין שחרור אסירים, בפרט כאשר הן מתקבלות במסגרת תהליך של משא ומתן מדיני, מצויות באופן מובהק בסמכותה ובשיקול דעתה של ממשלת ישראל, בהיותה אחראית על יחסי החוץ והביטחון במדינה. ממשלת ישראל, וצוות השרים שהסמיכה לטפל בנושא, אמונים על שקילת השיקולים השונים בקבלת ההחלטה. לממשלה נתונים הכלים הרלוונטיים לקבלת החלטות מסוג זה, ועליה מוטלת האחריות לקבלן"³⁹.

56. ועוד:

"האחריות לשלומם ולביטחונם של כל אזרחי מדינת ישראל היא בידי ממשלת ישראל ובידי נושאי התפקידים לעת הזו. בידיהם הערכת המצב; בידיהם ההחלטות הגורליות ביותר לחיי המדינה ועליהם האחריות לתוצאות החלטותיהם. עליהם מוטל להתמודד עם הדילמות המשפיעות במישרין על חיי אדם"⁴⁰.

57. גם לאחרונה, בשתי עתירות שהובאו בפני בית המשפט העליון הנכבד בעניין העסקה לשחרור החטופים שיצאה לפועל בחודש נובמבר 2023 הדגיש בית המשפט כי המדובר "בשיקולי מלחמה-ושלום ומדיניות-חוץ המסורים להחלטת הממשלה"⁴¹. וכי:

"סבלם היומיומי של החטופים והכאב שחשים בני משפחותיהם, חבריהם, ועמם רבבות אזרחי המדינה שחרדים לגורל החטופים – גם הם עמוקים, כנים ואמתיים. הסמכות הקשה מנשוא להעמיד כאב-מול-כאב וסבל-מול-סבל במקרים כגון זה שלפנינו מסורה לממשלת ישראל"⁴².

58. ראוי לציין, כי הכרעת בית המשפט העליון במקרים הנ"ל לא התייחסה רק לשחרור אסירים, שהיווה חלק מעסקת נובמבר 2023 ומהווה גם חלק מהעסקה מושא עתירה זו, אלא גם שלומם של כל אזרחי ישראל. תפישה זו יסודית לאופן בו פורשו מעמדה ותפקידה של ממשלת ישראל משך השנים, וזאת גם בהקשר לסעיף 8. לחוק הממשלה וגם בהקשר לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה, אליו נתייחס להלן. בידיה של הממשלה הסמכות, האחריות והכלים לדון ולהכריע בהסכמים ועסקות כגון זו המצויה על השולחן בימים אלה, וכך פורשו בפועל הדברים משך השנים.

³⁷ בג"ץ 5606/13 סחיוסחורדר נ' מדינת ישראל, סעיף 8, 13.8.2013.

³⁸ בג"ץ 7523/11 אלמגור ארגון נפגעי טרור נ' ראש הממשלה, סעיף 9, 17.10.2011 (להלן: "בג"ץ שליט").

³⁹ בג"ץ 5413/13 אלמגור ארגון נפגעי טרור נ' ממשלת ישראל, סעיף 10, 13.8.2013 (הדגשות הוספו, הח"מ).

⁴⁰ בג"ץ שליט, סעיף 9 (הדגשה הוספה, הח"מ).

⁴¹ בג"ץ 8351/23 בחרנו בחיים משפחות שכולות ונפגעי פעולות איבה נ' ממשלת ישראל, סעיף 6, 23.11.2023.

⁴² בג"ץ 8349/23 ארגון אלמגור נ' מדינת ישראל, סעיף 9, 22.11.2023 (הדגשה הוספה, הח"מ).

ג.2. סעיף 40(א) לחוק-יסוד: הממשלה: פתיחה במלחמה או בפעולה צבאית משמעותית העלולה להוביל, ברמת הסתברות קרובה לוודאי למלחמה היא החלטה שמסורה לממשלה

59. כך קובע סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה:

"המדינה לא תפתח במלחמה ולא תנקוט פעולה צבאית משמעותית העלולה להוביל, ברמת הסתברות קרובה לוודאי, למלחמה, אלא מכוח החלטת הממשלה.

60. עמדת העותרים היא, כי דחיית העסקה, או טרפוּדה, או סיכולה, או "מסמוסה" שקולים או – למצער – עלולים להיות שקולים להחלטה על פתיחה במלחמה, ועל כן – הגורם המוסמך להכריע בעניין העסקה הוא הממשלה. הטעם לכך הוא היקף העניינים הנמצאים על הכף, וכן החשש הכבוד ביותר, הממשי, כי בהיעדר הסדרת הסכסוך בעסקה בזמן קרוב עלול הסכסוך להידרדר למלחמה אזורית שבה לוקחים חלק חיזבאללה איראן, חמאס ואולי גם גורמים נוספים. כמפורט בחלק העובדתי, אין מדובר בחשש תיאורטי אלא בחשש ממשי. מכאן, כי גם החלטה לסרב להצעה לעסקה במהלך המשא ומתן, בהתייחס להפסקת אש ולעסקה שכרוכה בשחרור אסירים, טעונה אישור הממשלה.

61. סעיף 40 לחוק היסוד, כמו סעיפים נוספים באותו חוק יסוד, מביא לידי ביטוי את העקרון הכללי בדבר סמכותו המוגבלת של ראש הממשלה. שיטת המשטר בישראל מעניקה לראש הממשלה מעמד מיוחד, בכל הקשור להרכבת הממשלה ולפיזור הכנסת. אולם, אין המדובר בשיטה נשיאותית. ראש הממשלה אינו נבחר ישירות על-ידי הציבור, וחוקי היסוד אינם מקנים לו סמכויות להחליט בעצמו בענייני מדיניות. ראש הממשלה הוא "ראשון בין שווים". הוא אינו מוסמך לקבוע לבדו את עמדת הממשלה באשר להצעות חוק, הוא אינו מוסמך להחליט בעצמו על העברת תפקידים ממשרד למשרד, ומכלול הסמכויות שאינן מסורות לפי חוק לשר מסוים מופעלות על-ידי הממשלה כגוף. העובדה שהממשלה – ולא ראש הממשלה לבדו – מכהנת מכוח אמון הכנסת ואחראית בפני הכנסת באחריות משותפת (סעיפים 3 ו-4 לחוק-יסוד: הממשלה), מוליכה למסקנה שראש הממשלה אינו רשאי להכריע הכרעות הרות גורל בעצמו. הכרעה על-ידי ראש הממשלה לבדו מרוקנת מתוכן את עקרון האחריות המשותפת של חברי הממשלה ופוגעת בעקרון הייצוגיות וביזור הכוח שביסוד המשטר הדמוקרטי. כך גם בתחום ניהול יחסי החוץ של המדינה וענייני ביטחון, שמסורים לסמכותה של הממשלה בכללותה. ראש הממשלה אף אינו רשאי לעשות שימוש בסמכותו המנהלתית לזמן ישיבות ממשלה ולנהל אותן כדי לשלול מן הממשלה את האפשרות – או לפטור אותה מן החובה – לדון ולהחליט בסוגיות שמצויות בסמכותה כגוף.

62. על מעמדו של ראש הממשלה כראשון בין שווים שומעים אנו, בין היתר, בהלכה הפסוקה⁴³ וכך גם ביחס להבדל בין שיטת המשטר בישראל לבין שיטת משטר נשיאותית המרכזת כוח רב בידי נשיא נבחר⁴⁴. בנוסף, בבג"ץ ביילין ניתן ביטוי מלא ומפורש למעמדה הייחודי של הממשלה בכל הנוגע להכרזה על פתיחה במלחמה, כהאי לישנא:

"תקינותם החוקתית של הליכי קבלת החלטת הממשלה בקשר לתחילת הפעילות הצבאית בלבנון היא שעומדת במרכז עתירתו של חה"כ י' ביילין. על-פי חוק יסוד: הממשלה, הממשלה היא הרשות המבצעת של המדינה והיא אחראית בפני הכנסת אחריות משותפת. מתוקף תפקידה כרשות המבצעת של

⁴³ בג"ץ 5261/04 פוקס נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד נט(2) 446, 461 (2004).

⁴⁴ בג"ץ 5658/23 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת, סעיף 6 לפסק דינו של מ"מ הנשיא פוגלמן, 1.1.2024.

המדינה הממשלה, היא האחראית על קיום יחסי החוץ של המדינה ומתוקף מעמדה ועל-פי סעיף 2(א) לחוק יסוד: הצבא, נתון הצבא למרותה. מאופייה הדמוקרטי של שיטת המשטר שלנו מתחייבת כפיפותן של כל רשויות הביטחון לממשלה ואילו הממשלה, כאמור, אחראית בפני הכנסת (ראו לעניין זה: אמנון רובינשטיין וברק מדינה המשפט החוקתי של מדינת ישראל - רשויות השלטון ואזרחות (מהדורה שישית, תשס"ה-2005), עמ' 979-981; מרדכי קרמניצר ואריאל בנדור חוק יסוד: הצבא (פירוש לחוקי היסוד בעריכת יצחק זמיר, תש"ס-2000), עמ' 44-45). ואמנם, לשם השמירה על עקרונות המשטר יש חשיבות רבה לכך כי לא תתקיימנה פעולות לחימה משמעותיות בלא החלטת ממשלה וללא ביקורת פרלמנטרית. זוהי אף הנחת המוצא שביסוד הוראת סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה; הוראת הסעיף נועדה להבטיח כי לא תהיה חריגה מעקרונות היסוד לעניין אחריות הממשלה על פעולות צבאיות מטעם המדינה וכדי להבטיח את אחריותה של הממשלה כלפי הכנסת עקב קיומן של פעולות כאלה. לתכלית זו אף נקבעו הוראות בסעיפים 40 (ב) ו-1(ג) לחוק יסוד: הממשלה, הקובעות הן את החריג להוראת סעיף 40(א) והן את חובת הדיווח לכנסת"⁴⁵.

63. בית המשפט בבג"ץ ביילין גם הטעים, כי ההגדרה של פתיחה במלחמה אינה מצויה בחוק היסוד וכרוכה בכללי המשפט הבינלאומי ובפרשנות תכליתית:

"יודגש, כי סעיף 40(א) לחוק היסוד לא הגדיר מהי 'פתיחה במלחמה' כמשמעותה בסעיף. שאלה זו שאלה סבוכה היא ולה היבטים רבים. הגדרת המושג 'מלחמה', כאשר מדובר בסמכויות הממשלה ביחס לפעילות צבאית, כרוכה ושזורה ביחסי החוץ של המדינה ובתפקודה של הממשלה במישור היחסים הבינלאומיים. לפיכך, הפרשנות הנוגעת למושג 'מלחמה' בהקשר זה, שיש לו השלכות במישור הבינלאומי, נשענת בעיקרה על כללי המשפט הבינלאומי. להחלטת ממשלה שעלולה להתפרש כהכרזת מלחמה עשויות להיות תוצאות מרחיקות לכת במישור היחסים הבינלאומיים, ואכן בזירה הבינלאומית הכרזות מלחמה פורמאליות אינן נהוגות בעשרות השנים האחרונות. לא למותר להוסיף כי על-פי המשפט הבינלאומי הכרזת מלחמה פורמאלית איננה תנאי לקיומו של מצב מלחמה או סכסוך מזוין, ואף אינה נדרשת לצורך תחולת כללי המשפט הבינלאומי בדבר אופן ניהול הלחימה (ראו, Christopher Greenwood "Scope of Application of Humanitarian Law" In Dieter Fleck Handbook of Humanitarian Law in Armed Conflicts (1999) 43; Ingrid Detter The Law of War 9-17 (2nd ed., 2004); רובי סיבל משפט בינלאומי (תשס"ג-2003), עמ' 424-424)⁴⁶."

⁴⁵ בג"ץ 6204/06 ביילין נ' ראש ממשלת ישראל, סעיף 4, 1.8.2006 (להלן: "בג"ץ ביילין") (הדגשות הוספו, הח"מ).
⁴⁶ בג"ץ ביילין, סעיף 4.

”הביטוי ‘מלחמה’ מופיע בחיקוקים שונים והפרשנות הניתנת לו תלויה בתכלית החקיקה ובסביבה החקיקתית שבה מופיע הביטוי, ולא בהליך פורמאלי של הכרזה על פתיחה במלחמה”⁴⁷.

64. מכאן, כי בענייננו, שעה שהיעדר חתימה על עסקה עלולה להביא – בסבירות גבוהה – למלחמה אזורית קשה, הרי מתבקש כי הדיון על העסקה וההכרעה בה ייעשו בממשלה ולא בפורום אחר כלשהו.
65. כאן המקום לשלול גם את האפשרות כי הדיון וההכרעה יתקיימו לא בממשלה אלא בפני הקבינט המדיני-ביטחוני. כעולה מלשונו של סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה, זוהי למעשה החלופה הלגיטימית היחידה להבאת הדיון וההכרעה בפני הממשלה במליאתה. ואולם בענייננו ראוי לשלול גם אפשרות זו, מהטעמים שיובאו בקצרה להלן. סעיף 40(א1) לחוק-יסוד: הממשלה אמנם מתיר לממשלה לאצול את סמכות ההכרעה בעניין פתיחה במלחמה לקבינט המדיני-ביטחוני שפועל מכוח סעיף 6 לחוק הממשלה, וזאת אם “בשל טעמים של ביטחון המדינה או יחסי החוץ שלה, לרבות טעמי סודיות הכרוכים בהם”. והנה בהקשר לעסקה מושא עתירה זו, אין טעמים טובים מסוג זה. פרטי ההצעה לעסקה לשחרור החטופים הכוללת הפסקת אש וסיום המלחמה ממילא ידועים לאויב וצפויים להתפרסם לציבור. מכאן שאין טעמים טובים לאצול את הסמכות לקבינט, שבהקשר זה אין לא יתרון על פני הממשלה. להיפך, כפי שיובהר להלן, דווקא בנסיבות המיוחדות של העסקה מושא עתירה זו קיימת חשיבות והצדקה לכך שהדיון וההחלטה יתקיימו בפני מליאת הממשלה, ולא בפני פורום אחר – וזאת הן מבחינת ההליך הסדור והמובנה שצפוי בממשלה על פי תקנונה והן מבחינת החשש להשפעתם של שיקולים זרים שישפיעו על הקבינט המדיני-ביטחוני בהיותו פורום קטן יותר מהממשלה.
66. בנוסף, קיימת חשיבות לכך שהדיון וההחלטה ייתקבלו בהליך סדור ומובנה. דיון בפני מליאת הממשלה נעשה בהתאם להסדרים שבתקנון הממשלה⁴⁸. הם כוללים חובה לאפשר לגורמי המקצוע, הן במערכת הביטחון והן במטה לביטחון לאומי, להציג את עמדתם המנומקת, ולהשיב לשאלות השרים. הם כוללים חובה לקבל ייעוץ משפטי וייעוץ של גורמים אחרים, לפני החלטה. כמו כן, דיון בממשלה מאפשר להתחשב במגוון נקודות המבט הרלוונטיות והאינטרסים שעליהם מופקדים השרים השונים, ובכלל זה בתחומים כמו יחסי החוץ של ישראל, כלכלה, רווחה, חינוך ועוד. ההסדרים הפרוצדוראליים הקיימים בתקנון הממשלה נועדו להבטיח קבלת החלטה מושכלת והתחשבות במכלול השיקולים הנוגעים בדבר, בהתבסס על עבודת הכנה של גורמי המקצוע במשרדים השונים. הסדרים אלה גם משקפים את האחריות שנלקחת על ידי כל השותפים לדיון ולהחלטה, כאשר נערכים פרוטוקולים שניתן יהיה לבחון אותם במסגרת ועדת חקירה או גופי ביקורת אחרים עתידיים. הסדרה כזו של הליך קבלת ההחלטה אינה קיימת ביחס למצב דברים בו העסקה נדונה בפני ראש הממשלה לבדו, וגם מטעם זה ראוי כי יינתנו הסעדים המפורטים ברישא לעתירה זו.
67. בנוסף, דברים אלה נכונים, ואף ביתר שאת, בנסיבות החריגות הקיימות כיום בישראל, כאשר מדובר בראש ממשלה מכהן שמתנהל נגדו הליך פלילי מתמשך ושקיימת מעליו עננה כבדה של חשש שמא שיקולים פוליטיים ואישיים מנחים אותו לשמירה על הקואליציה ומביאים אותו לתעדף שיקולים אלה על פני מחויבותו לשלום, חייהם, בריאותם, ביטחונם ורווחתם של כלל אזרחי ישראל, ובהם חטופים

⁴⁷ בג”ץ ביילין, סעיף 4.

⁴⁸ להתייחסות בפסיקה לתקנון הממשלה ר’ למשל: בג”ץ 6198/23 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ’ שר הביטחון, סעיפים 38, 28, 25.6.2024; בג”ץ 4137/24 השר אמסלם נ’ שר הביטחון, סעיף 11, 6.6.2024; בג”ץ 6654/22 פורום קהלת נ’ ראש הממשלה, סעיפים 4, 6, 13, 13.12.2022; עתמ (מחוזי י-ם) 54264-10-20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ’ משרד ראש הממשלה, 15.11.2020.

וחטופות, חיילים וחיילות ושאר הציבור הכולל את משפחותיהם כמובן. במקרה חריג זה, שבית המשפט העליון הנכבד התייחס מספר פעמים למורכבותו⁴⁹ וכן נוכח החשש הממשי לשיקולים זרים העולה מתיאור העובדות דלעיל (ר' גם הפרק העובדתי ובעיקר ס' 49 דלעיל בעניין זה), ברי כי נדרשת עמידה מדוקדקת על הוראות הדין בכל הנוגע לדרך קבלת החלטות בכלל ובפרט בנוגע לקבלת החלטות הנוגעות לדיני נפשות, לגורלה ולעתידה של מדינת ישראל וחייהם, נפשותיהם, גופם או גופותיהם של חטופים, חיילים ואזרחים.

3.ג. אין מדובר בעניין תיאורטי או אקדמי או מוקדם ו/או מדובר בעניין כזה אך יש הצדקה

לדון בו למרות הכל

68. בהקשר לטענה אפשרית כי העתירה מוקדמת או תיאורטית או אקדמית, נקדים ונציין את ההלכה המוכרת והיא כי בית המשפט העליון הנכבד פסק לא פעם כי יש ותהא הצדקה לדון בעתירה גם אם בהגיעה לדיון היא תיאורטית או מוקדמת או אקדמית. כך, למשל, נפסק בנושא זה:

"אמת הדבר, בית-משפט זה אינו דן בשאלות שאינן אקטואליות, ואין הוא נותן חוות-דעת אקדמית, גרידא בשאלות בעלות עניין תיאורטי, אך כלל זה אינו חל במקום שטבעו של האירוע, שעליו סבה העתירה, הוא כזה, שהכרעה שיפוטית בו עשויה לבוא לאחר שהאירוע התרחש, אך תוך קיום הסתברות סבירה, שאירועים דומים יתרחשו בעתיד (ראה: [17] (1911). so. Pac. Terminal co. . V. Int. Comm. Comm במקרים הלא, מן הראוי הוא שבית המשפט ידון בעתירה, שאם לא כן לא ידון בה לעולם, שכן מעצם מהותה היא תהא לעולם מוקדמת מדי או מאוחרת מדי. אל לו לבית המשפט לנעול דלתותיו בפני מקרים אלה בטענה של חוסר אקטואליות, שאם ינהג כן, יהא תחום שלם של עניינים קונסטיטוציוניים חשובים חסין בפני ביקורת שיפוטית. אכן, בשאלה חוקתית חשובה "מוטב שיווצרו נסיבות דיוניות, המאפשרות את הכניסה לטרקלין, והוא כל עוד לא ברור וגלוי, כי הנושא אינו נתון לשיפוטו של בית המשפט"⁵⁰.

"בדרך כלל אין אנו נזקקים לבירורה של סוגיה שהיא בבחינת 'תורה לשמה' בלבד. אך אין לך כלל שאין לו יוצאים מן הכלל, ואחד מאלה הוא נושא כגון זה שלפנינו. שהרי בדרך כלל, בסוגיה מעין זו צריך שההכרעה תינתן ללא דיחוי, לפי טבע העניין ומצב הדברים, והנימוקים המה לגופו של עניין ולטעמו של דבר, למען דעת והודיע מהו הדין בנושא מנושאי סוגייתנו כשהוא ישוב ועלה ויבוא"⁵¹.

"הנה כי כן עניינו הרואות, וניסיון החיים מלמדנו, כי סוגיות משפטיות בעלות אופי מיוחד וגמיש מן העבר שנדמו כאקדמיות בהווה הפכו לשאלות אקטואליות

⁴⁹ בג"ץ 2592/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה, סעיפים 11-12, 27.5.2020; בג"ץ 3056/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועצת המשפטית לממשלה, 1.5.2023; בג"ץ 2268/21 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש הממשלה, סעיף 8, 22.4.2021.

⁵⁰ בג"ץ 73/85 סיעת "כך" נ' יו"ר הכנסת, פ"ד לט(3) 141, 146 (1985) (הדגשות הוספו, הח"מ). ור' גם: בג"ץ 2320/98 אל עמלה נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון, פ"ד נב(3) 346, 354-353 (1998).

⁵¹ ע"א 506/88 יעל שפר נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(1) 87, 98 (1993) (הדגשות הוספו, הח"מ).

חשובות ובוטחות כעבור זמן. אשר-על-כן, הן בשל הנגיעה הישירה בשאלות אשר בלב לבו של המבנה החוקתי ומשפט העבודה הישראלי, והן בשל הספק כי אכן סכסוך זה ושכמותו הינם נחלת העבר בלבד, רואה אני לנכון להיכנס בעובי הקורה בשאלה שלפנינו⁵².

69. לטענת העותרים, גם אם ייקבע כי העתירה תיאורטית או מוקדמת או אקדמית, עדיין מתקיימים התנאים וההצדקות לדון בה, מטעמים אלה:

69.1 **המדובר בעניין קונסטיטוציוני חשוב ביותר**, הנוגע לפרשנות סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה ולפרשנות סעיף 8ב. לחוק הממשלה, והוא נוגע לאושיות שיטת המשטר והמשפט הישראלית – למעמדה של ממשלת ישראל ולמוטת סמכויותיה ואחריותה אל מול גורמים אחרים במשפט החוקתי הישראלי.

69.2 **קיים חשש של ממש שאם בית המשפט העליון הנכבד לא ידון בעתירה זו בהקשר ובנסיבות שהובאו בפניו כעת הוא לא ידון בה לעולם, שכן מעצם מהותה היא תהא לעולם מוקדמת מדיי או מאוחרת מדיי**. שהרי, בכל עת בעתיד, עלול ראש הממשלה להחליט אם להערים קשיים על עסקה קיימת אם לאו אם להתנות עוד תנאים אם לאו ובכך למעשה להכריע בגורלה של העסקה ובגורלם של החטופים בעזה, כל זאת – עוד לפני שתגיע לדיון והחלטה של הגוף המוסמך, הממשלה.

69.3 **המדובר בעניין שצריך שההכרעה תינתן בו ללא דיחוי, לפי טבע העניין ומצב הדברים, והנימוקים המה לגופו של עניין ולטעמו של דבר – כשישוב העניין ויעלה ויבוא ויש לקוות שיבוא בהקדם**. כך, יש סיכוי רב ביותר ששעה שתהא עסקה סופסוף על השולחן (ככל שאין כזו במועד כתיבת שורות אלה ור' גם ס' 71 לעניין זה) תהא דחיפות רבה ביותר להכריע בפרטי העסקה. ולפיכך, נכון וראוי וצודק שהממשלה תשב כבר בשלב זה על המדוכה, במהירות המתבקשת ותכריע ללא דיחוי בפרטי העסקה הקיימת, ואף תתן הנחיות לעניין המשך המשא ומתן – ככל שטרם הסתיים.

69.4 **המדובר בפרקטיקה נמשכת המעוררת קשיים משפטיים וחוקתיים נכבדים, כשפעם אחר פעם סמוך לאחר שגורם כלשהו הבקיא בפרטי העניין מתייחס לעסקה קיימת מוכחש הדבר על ידי ראש הממשלה**. בנסיבות אלה, נוכח החשש כי התנהלותו של ראש הממשלה היא המונעת הבאתה של עסקה לדיון והכרעה בממשלה ונוכח החשש הכרוך בכך, לפגיעה קשה בעקרון שלטון החוק – יש חשיבות רבה כי בית המשפט יאמר את דברו. כך במיוחד כיוון שנראה כי המצב הנוכחי עשוי להתמשך עוד זמן רב ולדרוש הכרעות כבדות משקל. ועוד יותר מכך, הואיל וישנו סיכוי של ממש כי המלחמה אף תתרחב לזירות רבות, חיוני במיוחד כי בית המשפט הנכבד יקבע בצורה ברורה מהן דרכי הדיון וההכרעה הנדרשות מהממשלה ומראש הממשלה, ומהו הפורום הנכון, במיוחד בתקופה הרת גורל זו.

70. מכאן, כי קיימת חשיבות והצדקה לדון בעתירה גם אם בשלב זה נראה כי המדובר בעניין תיאורטי או אקדמי או מוקדם מדי. יתר על כן, גם לא למותר לציין כי לפחות לדבריי גורמים מסוימים קיימת זה זמן עסקה על השולחן, והיא העסקה שפרטיה העיקריים הובאו ביום 1.6.2024. גם מטעם

⁵² בג"ץ 1074/93 היועץ המשפטי לממשלה נ' בית הדין הארצי לעבודה בירושלים, פ"ד מט(2) 485, 496 (1995) (הדגשות הוספו, הח"מ).

זה, אין הצדקה לראות בעתירה שבכותרת עניין שאין הצדקה לדון בו, ובית המשפט העליון מתבקש לדון בעתירה לגופה.

71. ובהקשר זה יודגש: ראוי להבחין בין הטענה שאם יש עסקה שראש הממשלה תומך בה היא תובא לאישור הממשלה לבין הטענה שיש להביא לדיון בממשלה ולהחלטה את השאלה כיצד להגיב להצעות ממשיות לעסקה שהועלו במהלך המשא ומתן. עמדת העותרים היא, כי אין להכיר בסמכותו של ראש הממשלה להטיל וטו ולמנוע הבאה לדיון בממשלה של כל הצעה לעסקה שאינו תומך בה: הדבר חורג מגדר סמכותו⁵³. משום כך, הטענה שאין עסקה ולכן אין במה לדון היא הנחת המבוקש. אין עסקה לפי עמדתו של ראש הממשלה, שאינו רואה בהצעות שהובאו במרוצת החודשים האחרונים, או באלה הקיימות כיום "עסקה" או שהוא מתנער מהצעות שהסכים להן. המצב המשפטי שבו על בית המשפט להכריע הוא באילו נסיבות על ראש הממשלה להביא הצעת עסקה לדיון בממשלה ולאישורה. הטענה היא שאם יש מתווה שראשי מערכת הביטחון תומכים בו, לרבות שר הביטחון, או מתווה שמוצע על-ידי ממשלת ארה"ב, אלה מקרים שמחייבים דיון בממשלה בשאלה אם להסכים לכך או לא.

ד. הסמכות, מיצוי הליכים ותצהיר תומך

72. לבית המשפט העליון הנכבד בשבתו כבית משפט גבוה לצדק הסמכות לדון בעתירה.

73. העותרים מיצו הליכים וטרם שהגישו את העתירה פנו ביום 12.8.2024 וביום 25.8.2024 במכתב מיצוי הליכים דחוף ובמכתבי תזכורת. בנוסף, יש לראות במכתב היועמ"שית מיום 6.8.2024 בבחינת הקדמה ומבוא למכתבי מיצוי הליכים דן שכן כבר במכתב זה קיימת התייחסות להתנהלות בלתי תקינה של הממשלה והעומד בראשה בעניינים כבדי משקל הנוגעים לביטחון המדינה. המשיבים החזירו רק תשובות לקוניות, כאשר בכל הנוגע לטענות לפיהן לא קיבלו אחד מהמכתבים יש לעותרים אינדיקציה טובה כי המכתב נשלח ליעדו, לכתובת הרשמית של היועמ"שית (מצורפת האינדיקציה כחלק מנספח 4). בכל הנוגע למיצוי הליכים, לא למותר להדגיש שוב את הדחיפות הנוגעת לעניין, חייהם ושלומו הנפשי והפיסי של החטופים ושל בני משפחותיהם ואזרחי ישראל בכלל, את הצורך המידי – לפיכך – בתיקון דפוס התנהלות שגוי ביותר בלתי סביר ונעדר סמכות שהתקבע, כמו גם החשש להתלקחות מלחמה אזורית חו"ח. כל אלה נמצאים על הכף ומצדיקים כי ינתנו צו הביניים המבוקש וכן הצווים הנוספים המפורטים ברישא לעתירה זו.

.... העתק פניות העותרים במסגרת מיצוי הליכים ותגובות לקוניות שהתקבלו מסומן כנספח 4⁵⁴.

74. לעתירה זו מצורף תצהירה של העותרת מס' 1, גבי יעל אופק.

⁵³ למגבלות הסמכות החלות על ראש הממשלה, ר' למשל: בג"ץ 8948/22 שינפלד נ' הכנסת, 18.1.2023; בג"ץ 5261/04 פוקס נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד נט(2) 446 (2004).

⁵⁴ הנספח צורף ללא כפילויות. כלומר באותם מקרים בהם צורף מכתב מסוים למכתב מאוחר יותר, הוא מופיע פעם אחת בלבד.

ה. סוף דבר

75. "אי החזרתם של החטופים הוא הפרה בוטה של רעיון הערבות ההדדית העומד בבסיס קיומה של כל חברה, ובישראל במיוחד, בהיותו בסיס שירות החובה בצה"ל; שביים המתמשך הוא בגידה בערכי יסוד שחברה חפצת חיים אמורה לדבוק בהם; הוא כשל ערכי עמוק המפורר את החברה ושיישאר חרוט לעד כאות קין על מצח הנהגתה. יום לוויות החטופים הרצוחים - יהיה הנורא בימי קיומה של המדינה הזו. יום שואה חדש. ומיום זה ואילך תדע כל אם עברייה בידי מי היא מפקידה את בניה ובנותיה, בידי מי שיפקירם לגורלם"⁵⁵.

76. עתירה זו מבקשת לשמור על שלטון החוק, על הדין כפי שנקבע בחוק יסוד: הממשלה ובחוק הממשלה, ועל ערכי היסוד של החברה הישראלית ובהם הערבות ההדדית, האנושיות, הסולידריות ואהבת הזולת, שהם יסוד קיומה של חברה חפצת חיים. על מנת שכל אלה יישמרו, מתבקש בית המשפט העליון הנכבד לדון בעתירה וליתן את הסעדים המפורטים ברישא לעתירה, ולרבות ולכתחילה את צו הביניים המפורט ברישא זו.

ד"ר מורן סבוראי, עו"ד

ב"כ העותרים

היום, 29 באוגוסט 2024

⁵⁵ פרופ' אהרן צ'חנובר, חתן פרס נובל לכימיה לשנת 2004, מתוך הספר **מר הפקרה** (2024).

תוכן עניינים

מס'	שם הנספח	עמ'
1	נספח 1 - כתבות שונות שתומכות בתשתית העובדתית	26
2	נספח 2 - כתבה, הודעת שר הביטחון שנמצאים בצומת היסטורי לעסקה - 25.8.2024	67
3	נספח 3 - מכתב היועמשיט - 6.8.2024	70
4	נספח 4 - פניות העותרים למיצוי הליכים ותשובות לקוניות שהתקבלו	73

נספח 1

**נספח 1 - כתבות שונות שתומכות
בתשתית העובדתית**

עמ' 26

לא רק חמאס מותח את המו"מ. ועל הזמן שחולף משלמים החטופים בחייהם

המשא ומתן איטי, מסורבל וממש לא בטוח שהוא נמצא בראש סדר העדיפויות של הממשלה ושל העומד בראשה. האם זאת רק טקטיקה קשוחה של מו"מ או שישראל מתמהמהת? בכל מקרה ברור מי משלם את המחיר הכבד ביותר. "אנחנו מאבדים את הקלפים", מזהיר גורם שמכיר את הפרטים | מאחורי הקלעים של המגעים בקטאר

298 תגובות

רונן ברגמן | 24.03.24 | 13:51

תגיות קטאר חמאס חרבות ברזל בנימין נתניהו חטופים המוסד קבינט

ביום שישי שעבר, אחרי שהקבינט אישר עקרונית לצוות המשא ומתן לצאת לדוחא, הסתיים הדיון לפני שכל השרים קיבלו זמן להתבטא, בגלל כניסת השבת. חשוב מזה - הקבינט לא קבע את היקף ועומק המנדט של צוות המשא ומתן או, במילים אחרות, על מה מותר להם לחברי הצוות לוותר, ועל מה הם חייבים להמשיך להתעקש. במצב הזה לא היה לצוות שום טעם לצאת בכלל לקטאר.

עצם העובדה שהייתה בכלל כוונה לאפשר לצוות המשא ומתן לשרת את מטרותיו, כאמור בשמו, כלומר לנהל משא ומתן, הייתה חידוש. במהלך יותר מהחודש שקדם לישיבה הזו הורשו חברי הצוות רק לשבת ולהקשיב לנציגי המדינות המתווכות, בלי להביע עמדה או להציע מתווה משלהם. בחדרי חדרים בערוצים מקבילים כן נוהל סוג של דיאלוג, אבל טיבעו של כזה, שהוא נתון למחלוקת ולפרשנות והשאיר לחמאס מרחב תמרון והכחשה. ראש הממשלה בנימין נתניהו התעקש על שורת דרישות מקדמיות מהחמאס ולא נענה להצעות חלק מחברי הצוות לזוז כבר.

Sponsored Links by Taboola

סטארטאפ כחול-לבן שמכתיב מחדש את כללי המשחק בקניות אונליין העולמיות

מידע נוסף

Karma Shopping

סערת משקיעים סביב מתחם 8 בגדרה - קרקעות נמכרות ב-185 אלף ש"ח

מידע נוסף

מתחם 8 גדרה

הכלב מתחת לגיל 8? זה הזמן לעשות לו ביטוח בריאות

מידע נוסף

חיותא

חודש חלף והקבינט התכנס והחליט לשאת ולתת. על מה ואיך? "זה לא היה ממש דחוף, בטח לא יותר דחוף מאשר להגיע הביתה לשבת", אומר אדם הבקיא במה שהתרחש באותו דיון. "אף אחד לא הזכיר שפיקוח נפש דוחה שבת, כי מה דחוף? בנושא הזה, בממשלה הזו, אין שום פיקוח שעניין החטופים יהיה כל הזמן בראש סדר העדיפויות. על הנפש ועל ההומניות ויתרנו מזמן".

אז קבעו דיון נוסף לשבת בערב כדי להחליט על קווי המשא ומתן. כשהדיון הזה נדחה לראשון אמר אותו גורם בכיר המעורב בנושא, "אין בעיה לדחות. שום דבר דחוף".

הוא כמובן דיבר בצנינות על שני המקרים. שורת גורמים בכירים, גם ממשלתיים וגם ביטחוניים, מותחים ביקורת חריפה ביותר על תהליך קבלת ההחלטות בשני הקבינטים ובסביבת ראש הממשלה בנושא המשא ומתן להשבת החטופים. התוכן שלו, העדיפות שהוא מקבל בסדר הקדימויות של הממשלה, הקבינט ושאר הגורמים, ובעיקר - האיטיות המכבידה שלו, שיש שרואים אותה מכוונת מכיוון לשכת ראש הממשלה כדי לסרבל את תהליך.

בנימין נתניהו וסינוואר (צילום: shutterstock , EPA)

צריך להבין, המשא ומתן הפעם אינו דומה לזה שהוביל לעסקת שליט. בזמנו נציגי ישראל ישבו בקהיר, ובחדרים סמוכים, לפעמים ממש מעבר לקיר, היו נציגי חמאס. וכל הצעה וכל קושיה וכל הצעה נגדית, במסגרת "שיחות הקירבה" כפי שקראו להן (מכנסת מילים שלא יגידו שישראל מנהלת משא ומתן ישיר עם החמאס), הועברו מצד לצד תוך דקות, לפעמים שניות, ואפשר היה לסגור עניינים במהרה. ואז ב-2011 דובר היה על חייל חטוף אחד, בתנאים טובים, שלא נשקפת סכנה מיידית לחייו.

במשא ומתן הנוכחי מדובר על חטופים רבים, שכל העת נשקפת סכנה לחייהם, מכמה גורמים וסיבות. ואל מול לחץ הזמן העצום, שכל יום שעובר גם על החטופים - גם אם לא נרצחו בידי חמאס או נהרגו בפצצת צה"ל - הוא ייסורי שאול, כוויות עמוקות בבשרם ונשמתם, פועל תהליך המשא ומתן בדיוק הפוך משהתרחש בקהיר.

ההחלטות בחמאס מתקבלות פה אחד, הפה של איש אחד, הוא ורק הוא, הבל פיו בלבד. הוא, ולא מלאך חבלה או שרף חמאס פוליטי. רק סינוואר. אבל סינוואר מסתתר מישראל, ונמצא במציאות שבה חלק מערוצי התקשורת שלו נותקו בשל המלחמה ואחרי שחלק גדול מהסגל הבכיר שלו חוסל הוא עוד יותר פרנואידי באשר לאיך יקבל ויעביר את המסרים. כל סיבוב כדי להעביר אליו מידע ולקבל ממנו החלטה, אחרי שהמתווכים העבירו את העמדות החדשות ככל שיש כאלה לנציגי חמאס בדוחא, לוקח לפחות 24 שעות, ולפעמים 48 שעות.

את הזמן שחולף משלמים החטופים בחייהם וייסוריהם.

הנושא הכבד: החזרה לצפון הרצועה

בישיבות הקבינט לפני שיצאו לדרך ביקשו חברי צוות המשא ומתן מנדט גדול יותר בעניין המרכזי שידעו כי הוא מפריד בין עסקה ללא עסקה. נתניהו נתן מנדט מצומצם. אמר נראה מה יגיד החמאס ואז נחשוב על לתת יותר חבל. הלך צוות

המשא ומתן, והחמאס, כצפוי, סירב. ובשעת לילה מאוחרת טס צוות המשא ומתן חזרה לישראל, כדי לקבל עוד מנדט, ואז ישוב לדוחא, שם נשאר צוות בדרג נמוך יותר של המוסד, ואז יגידו, יחכו שוב 48 שעות, ואז חוזר חלילה.

בישראל אמרו כי הכול תלוי בחמאס, שישראל קיבלה את המתווה האמריקני וכי היא ממתינה לתשובת החמאס ואין טעם לחכות בדוחא. ההצעה האמריקנית נוגעת למפתחות מעודכנים - כמה אסירים תמורת כמה חטופים ומתוכם כמה המוגדרים כבדים, כלומר שנשלחו לפחות למאסר עולם בגין רצח יהודים וישראלים. אם החמאס יענה באופן חיובי, אפשר יהיה לעבור לנושא הכבד יותר - החזרת הפליטים. ישראל הודיעה כי היא מקבלת את הצעת המפתחות אבל, כאמור, את המתווה בנוגע להחזרת הפליטים לא הייתה סמכות לקבל. צריך לחזור לקבינט.

הדברים השתקפו בדיווח של צוות המשא ומתן לראש הממשלה ושאר בכירי מערכת הביטחון בשבת. התחושה היא שאת עניין המפתחות יהיה אפשר לסכם אבל שהחזרה לצפון עזה נותרה הסוגיה המרכזית. כעת, כאמור, שב הצוות לישראל, להצטייד במנדט רחב יותר.

ואת הזמן שחולף משלמים החטופים בחייהם.

מו"מ קשוח או הטעיית הציבור הישראלי?

באל-ג'זירה דווח מפי מקורות כי ישראל דחתה את דרישת חמאס להפסקת המלחמה, נסיגת כוחות צה"ל מהרצועה וחזרת העקורים העזתיים לבתיהם. לפי הדיווח, במסגרת עסקה בת שלושה שלבים שמציעה ישראל - שבה ישוחררו בשלב הראשון 40 חטופים ישראלים - כ-2,000 עקורים עזתיים יחזרו מדי יום לצפון הרצועה, כשבועיים לאחר תחילת הביצוע.

יש מהבקיאים בנבכי המשא ומתן, מבול של פרטי מידע שאמור להביא בסופו של דבר לשחרור החטופים מ"מבול אל אקצא", שאופטימיים יותר ובעלי גישה סלחנית יותר כלפי נתניהו. בכירים אחרים סבורים כי ראש הממשלה מנסה לשבש בכוונה את העסקה. הסלחנים יותר מאמינים לנתניהו כשזה אומר שמדובר על טקטיקה שלו להציג חזות קשוחה, כדי להביא את החמאס לויתורים במשא ומתן.

אלו רואים התקדמות ולא חושבים שנתניהו משבש. אחרים רואים קיפאון וחושבים שכל הדיבורים על התקדמות הם הטעיית הציבור. "כצפוי החמאס מתנגד למה שהצענו", אומר בכיר.

"מדובר על הסחת דעת והטעיה של התקשורת הישראלית והציבור הישראלי מצד ממשלת ישראל", אומר אחד הגורמים הבכירים הבקיא במשא ומתן, "כאילו היא עושה הכל כדי לסגור את עניין עסקת החטופים כמה שיותר מהר, וכאילו זה הכל תמיד בצד של חמאס - הוא מסרב, הוא משהה, הוא מטעה. ברצותו - יש עסקה וברצותו - אין עסקה. וכאילו זה משחק של צד אחד בלבד ולעמדותיה ולנכונות שלה להתגמש, שלא לדבר על הזמן שלוקח לה לעשות זאת, של הממשלה. כאילו שלממשלת ישראל אין שום חלק פה".

עזתים מתנפלים על משאיות הסיוע בצפון הרצועה. נקודת המחלוקת העיקרית (צילום: REUTERS/Kosay Al Nemer)

אחד הגורמים שמצוטט כאן מחדד את המצב והתהיות בשלוש נקודות. "אחת - כשרוצים שמשא ומתן יצליח, בכל נושא, שולחים אנשים עם מרחב תמרון ברור ואומרים להם - תחזרו עם עסקה. פה כל פעם אומרים 'תלכו, תציעו, נחכה, תחזרו'. מה זה אם לא מריחה. זה מספיק כדי שיראו שיש התקדמות, אבל לא מספיק כדי לייצר אותה.

"שתיים - בעסקה הקודמת חמאס היה ברור במה שהוא רוצה. מרחנו זמן ובסוף עשינו מה שהוא רצה. איפה הפקת הלקחים?

"ושלוש - בשונה מהפעם הקודמת, אנחנו בסיטואציה שבה את הקלפים אנחנו מאבדים כל הזמן. אז זה היה דלק וסיוע הומניטרי שגרמו לחמאס להסכים, פה זה בדיוק הפוך. חמאס רואה מה קורה ורואה שאין מה למהר כי הקלפים שלנו נעלמים".

אז מה הסיכוי לעסקה?

ומה באשר לשאלה הכי חשובה - מה הסיכויים לעסקה קרובה? הגורמים הבקיאיים רואים בשני מקבלי ההחלטות שיחרצו את גורל העסקה - סינוואר, ולהבדיל, נתניהו - כמי שמונעים משיקולים שונים, לא תמיד ברורים ושקופים לכולם, מה גם שלצוות הישראלי אסור להביא במסגרת ההערכות שלו את "הצד הכחול", כלומר מקבלי ההחלטות בישראל. אנשי צוות המשא ומתן נשבעים כי אם יביאו עסקה סבירה ונתניהו יפוצץ אותה, הם לא ימשיכו בתפקידם. אבל, אומרים המקטרגים, איך אפשר להביא עסקה סבירה אם אי-אפשר ללכת באופן מסודר וחופשי בדרך אליה - בנתיב המשא ומתן המפורך?

התקווה של אלו השואפים לעסקה היא, כרגיל, ארצות הברית, שתדע להפעיל על קטאר את הלחצים כדי שזו תלחץ על החמאס לוותר, וגם, כך לפי חלק מהגורמים, לא פחות חשוב - על נתניהו, כדי שגם הוא יתעלה מעל שיקולי קואליציה ושרידות פוליטית וייענה לווייתורים הנוראיים שישראל תצטרך לעשות עבור העסקה הנוכחית, ועוד הרבה-הרבה יותר - עבור העסקה הבאה: שחרור החיילים.

גורם ביטחוני: "הודעת עקרונות נתניהו תפגע בסיכוי לעסקת חטופים"

ביקורת חריפה במערכת הפוליטית והביטחונית לנוכח ההודעה שפרסם רה"מ על אודות חמשת העקרונות שחייבים להתקיים במו"מ לשחרור החטופים, זמן קצר לפני דיון בנושא. "זו התנהלות לא ראויה", אמר גורם ביטחוני. "אם אתה מוציא הודעה לפני תחילת הדיון - אז בשביל מה לקיים אותו?"

334 תגובות

יובל קרני | 07.07.24 | 21:33

תגיות חמאס מלחמה חרבות ברזל בנימין נתניהו חטופים עזה

גורמים במערכת הפוליטית והביטחונית קיבלו בתדהמה את [הודעת הרשמית של ראש הממשלה בנימין נתניהו על חמשת העקרונות במשא ומתן לשחרור החטופים](#), בעיקר בגלל התזמון שלה. נתניהו מקיים הערב (ראשון) דיון ביטחוני והערכת מצב לגבי עסקת לשחרור החטופים יחד עם שר הביטחון יואב גלנט ואנשי צבא ומודיעין.

Sponsored Links by Taboola

סטארטאפ מישראל שמשנה את כללי המשחק בקניות אונליין

מידע נוסף

Karma Shopping

תוך 10 מפגשים: ללמוד לשחות חתירה ולרדת במשקל בקלות בשורות טובות - הסרת שיער ב-99 ש"ח לחודש בלבד

נאטורפיל

TI-Swim

ואולם, זמן קצר לפני הישיבה החליט נתניהו לחשוף בהודעה רשמית לתקשורת את התנאים שלו לעסקה - ועוד בטרם סיכם דבר עם גלנט ואנשי המערכת הביטחונית. ההודעה של נתניהו פורסמה באחד הרגעים הקריטיים לשחרור חטופים במסגרת עסקה אפשרית מול חמאס.

גורם ביטחוני טען כי נתניהו פרסם את ההודעה כדי לייתר את הדיון על העסקה ובכך פגע בסיכוי לקדם אותה. "התנהלות לא ראויה שתפגע בסיכוי להחזיר את החטופים הביתה", אמר הגורם הביטחוני. "יש פה גם שאלה של טיימינג. אם אתה מוציא את ההודעה עוד לפני שהדיון בלשכה התחיל - אז בשביל מה לקיים דיון? אם זו ההתנהלות החטופים לא יחזרו".

ראש הממשלה נתניהו (צילום: יריב כץ)

גורמים אחרים הביעו פליאה על חלק מהסעיפים של נתניהו במסמך שפרסם. [נתניהו עצמו הודה בריאיון לערוץ 14 כי אפשר יהיה להחזיק רק חלק מהחטופים](#) – ולבסוף [נאלץ לחזור בו](#). בהודעתו הערב הוא בעצם חוזר על דבריו המקוריים בערוץ 14, כאשר כתב: "ישראל תמקסם את מספר החטופים החיים שיוחזרו משבי החמאס". כלומר, לא כל החטופים יחזרו הביתה כפי שדורשים חלק משותפיו של נתניהו בממשלה – כתנאי לביצוע הסכם.

בסעיף הראשון בהודעה נכתב כי "כל עסקה תאפשר לישראל לחזור ולהילחם עד להשגת כל מטרת המלחמה". גורם ביטחוני טען כי מדובר בסעיף שסותר את עצמו, מאחר ש"נתניהו שכח להזכיר שאחת ממטרות המלחמה היא להחזיר את כל החטופים הביתה", כלשונו.

מחאה בתל אביב (צילום: יובל חן)

אלה כל העקרונות, לפי הודעת לשכתו של נתניהו:

1. כל עסקה תאפשר לישראל לחזור ולהילחם עד להשגת כל מטרות המלחמה.
2. לא יתאפשרו הברחות נשק לחמאס ממצרים לגבול עזה.
3. לא תתאפשר חזרת אלפי מחבלים חמושים לצפון הרצועה.
4. ישראל תמקסם את מספר החטופים החיים שיוחזרו משבי החמאס.
5. המתווה שהוסכם על ישראל וזכה לברכת הנשיא בידן יאפשר לישראל להשיב חטופים מבלי לפגוע ביתר מטרות המלחמה.

סעיף 3 שהציג נתניהו, שלפיו "לא תתאפשר חזרת אלפי מחבלים חמושים לצפון הרצועה", הוא למעשה סעיף שלא היה קיים בניסוח המקורי של ההסכם. משמעותו, הלכה למעשה, שצה"ל יהיה זה שיפקח על חזרת העזתים לצפון הרצועה, דרך שליטה במסדרון נצרים שמפריד בין האזור הזה ליתר חלקי הרצועה. חמאס, שדורש את חזרת כל העקורים לבתיהם, צפוי להתנגד להמשך השליטה של צה"ל במסדרון במהלך הפסקת האש.

פרשנו רון בן ישי מוסיף כי החזרה הפומבית על הקווים האדומים מהווה הקשחה מכוונת כלפי חמאס, שנועדה לפייס את שותפיו של נתניהו לממשלה. מבחינת צוותי המו"מ ברגע שהוצב קו אדום פומבי - זו הקשחת עמדות, והניסוח הקטגורי מקשה על המו"מ בנושאים הללו ומוביל לנוקשות מהצד השני. זו אמנם עלולה להיות חבלה במו"מ, אבל מצד שני - לגרסת נתניהו - זו יכולה להיות התחלה קשוחה של המו"מ על הפרטים, כדי להגיע לסיכומים טובים יותר בהמשך.

לפי לשכת נתניהו, "עמידתו האיתנה של ראש הממשלה נגד הניסיון לעצור את פעולת צה"ל ברפיח היא זו שהביאה את חמאס להיכנס למשא ומתן. ראש הממשלה מוסיף לעמוד בתוקף על העקרונות שכבר הוסכמו על ידי ישראל".

העסקה המתוכננת

העסקה, נזכיר, כוללת שלושה שלבים – כשבשלב הראשון ישתחררו כל הנשים, החולים והמבוגרים שנותרו בשבי. מדובר ב-33 חטופים חיים ומתים, לפי הדיווחים, שישוחררו במשך שישה שבועות. בשלב ב' – שעליו ינהלו חמאס וישראל ומתן – אמורים להשתחרר יתר החטופים החיים, ובעיקרם הגברים הצעירים והחיילים. על השלב הזה סובבת המחלוקת החרیפה ביותר בהסכם, שכן חמאס מתנה את קיומו בהפסקת אש קבועה – ואילו ישראל לפי שעה מסרבת לה. בשלב השלישי אמורים להשתחרר שאר הגופות. בכל שלב במסגרת העסקה ישראל אמורה לשחרר מאות מחבלים מבתי הכלא.

בינתיים, המגעים בין הצדדים נמשכים. ראש המוסד דדי ברנע צפוי להיפגש ביום רביעי בדוחא שבקטאר עם ראש הממשלה המקומי, עם ראש ה-CIA ועם ראש המודיעין המצרי. במצרים אף דווח שראש ה-CIA יגיע לקהיר השבוע, וכך גם "משלחת ישראלית" – שתצא לעיר מחר.

אילת 40°

בצוות המשא ומתן נדהמו מהודעת נתניהו: "מציף מחלוקות, וגורם להרמות גבה בנוגע לכוונותיו האמיתיות"

צוות המשא ומתן ובכירים במערכת הביטחון נותרו המומים לאחר פרסום לשכת נתניהו בנוגע לעסקה אפשרית, מיד לאחר כניסתם לישיבה המצומצמת עם ראש הממשלה • הדרישות החדשות שהועלו בהודעה, והתזמון שקדם ליציאת המשלחת למצרים גרמו להרמת גבות בקרב בכירים במערכת הביטחון

13:54 08/07/24 | פורסם | N12 | **ירון אברהם**

עוד mako תוכניות בחירות בארה"ב בעולם פוליטי מדיני ביטחוני כל החדשות

ראש הממשלה בנימין נתניהו, ארכיון | צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

לשכת ראש הממשלה פרסמה אתמול (ראשון) הודעה, לפני יציאת המשלחת הישראלית לדוחה. המשלחת תדון החל מיום רביעי בחידוש המשא ומתן כדי להגיע לעסקת חטופים

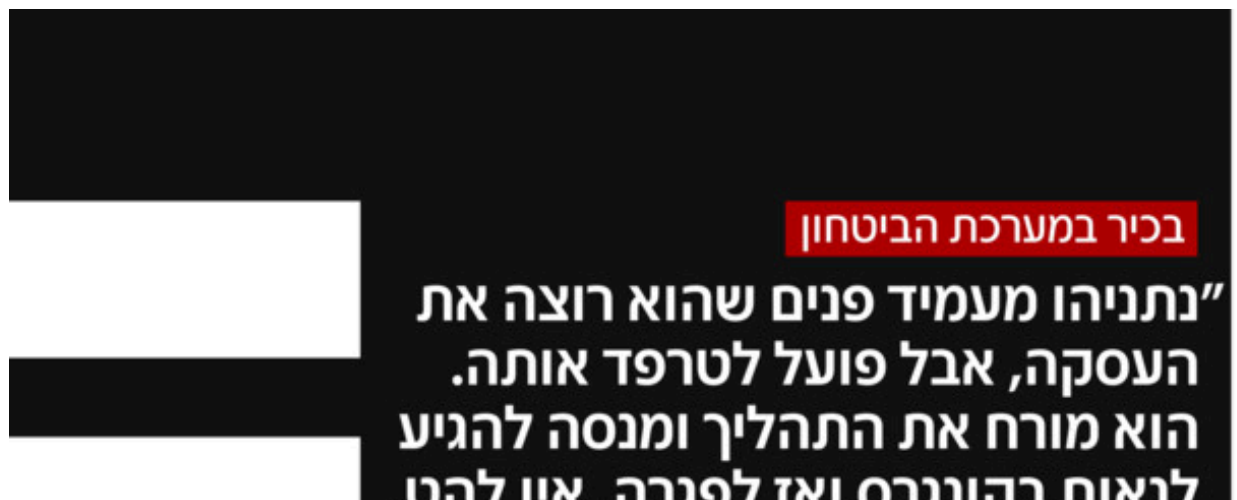
חדשה. בהודעה שפורסמה, תיאיר ראש הממשלה את העקרונות עליהם ישראל הסכימה, ובנוסף "קווים אדומים" במגעים מה שהשאיר את אנשי צוות המשא ומתן בתדהמה מההודעה, שיצאה דקה לאחר שנכנסו לישיבה מצומצמת עם ראש הממשלה, וגרמה להרמת גבה לגבי כוונותיו של נתניהו ביחס לעסקה אפשרית.

העקרונות של ישראל לעסקה

- כל עסקה תאפשר לישראל לחזור ולהילחם עד להשגת כל מטרות המלחמה
- לא יתאפשרו הברחות נשק עבור חמאס מגבול מצרים לעזה
- לא תתאפשר חזרת אלפי מחבלים חמושים לצפון הרצועה
- ישראל תמקסם את מספר החטופים החיים שיוחזרו משבי חמאס

רוב הגורמים והבכירים שהיו באותה ישיבה כלל לא ידעו על מה הוציאה לשכתו של נתניהו הודעה עד שיצאו מהדיון. בהודעה שפרסמה הלשכה נוספו שתי דרישות חדשות, שהעלו תמיהות בנוגע למשא ומתן בקטאר. הדרישה הראשונה היא מניעת חזרתם של מחבלים חמושים לצפון הרצועה, דבר שיהיה כמעט בלתי אפשרי למנוע במידה וצה"ל יצא מפרוזדור מצרים. דרישה נוספת שעלתה ועשויה להערים קשיים במו"מ היא הסוגייה של ציר פילדלפי, שבנוגע אליו כבר יצאה משלחת לקהיר על מנת לדון בנושאי האבטחה ומניעת הברחות דרך הציר המקשר בין עזה למצרים.

בכיר בצוות המשא ומתן טוען כי נתניהו כל הזמן מערים קשיים, מציף ומבליט מחלוקות, ולא מתרכז בנקודות שעליהן יש הסכמה ואותן אפשר למנף. התחושה בצוות המשא ומתן היא שבמקום לייצר כיוון חיובי, ראש הממשלה מתרכז בדברים הקשים.

[להמשך הכתבה ▼](#)

כך הכשיל נתניהו באופן שיטתי את המו"מ לשחרור החטופים

עקוב

מיכאל האוזר טוב

10 ביולי 2024 | 06:08

חצי השנה האחרונה, שבה ניהלה ישראל משא ומתן על מתווה להשבת החטופים והחטופות שנותרו ברצועה, היתה רצופת תקוות שהתנפצו בזו אחר זו. חמאס הערים קשיים, וראש הממשלה בנימין נתניהו הכשיל פעם אחר פעם את התקדמות המגעים – בעיקר כשאלו הגיעו לרגעים מכריעים. זאת בשל הערכת נתניהו כי הסכמה לעסקת חטופים תגרום בסבירות גבוהה לפירוק ממשלתו, דבר שהוא מבקש למנוע בכל מחיר. גורמי ביטחון בכירים ששוחחו עם "הארץ" העידו כי לצורך הכשלת המשא ומתן השתמש נתניהו בתוכן שעלה בהתייעצויות סגורות, שבהן נדונו עמדות הצדדים ומרחבי הגמישות שלהם במשא ומתן. כך הכשיל נתניהו בשיטתיות את המשא ומתן להשבת החטופים.

17 בינואר

ההכנות לפסגת פריז הראשונה

כיכר הבימה, בחודש שעבר. האסטרטגיה של צוות המו"מ, שאושרה בקבינט המלחמה, היתה שלא לשוחח עם המתווכות על המפתח שעל פיו ייקבע מספר האסירים שישוחררו תמורת כל חטוף צילום: Eloisa Lopez/רויטרס

כחודש וחצי לאחר הפסקת העסקה שבמסגרתה שוחררו 125 חטופים וחטופות, החלה ישראל להיערך לחזרה למשא ומתן על עסקה נוספת. האסטרטגיה של צוות המשא ומתן, שאושרה בקבינט המלחמה, היתה שלא לשוחח עם המתווכות על המפתח שעל פיו ייקבע מספר האסירים שישוחררו תמורת כל חטוף. הונח שסוגיה נפיצה זו עלולה להכשיל את המשא ומתן ושתחילה יש ליצור את התנאים המתאימים לדון בה. בניגוד להחלטת הקבינט, נתניהו החל להדליף לעיתונאים מידע בנושא שחרור האסירים ולהציג עמדות נוקשות – אך הנושא כלל לא דובר בקבינט. בצוות המשא ומתן האשימו את נתניהו שהוא יוצר בציבור התנגדות לעסקה.

ב-17 בינואר התכנס קבינט המלחמה לדון בעסקה, וגיבש בפעם הראשונה את המנדט לצוות המשא ומתן – הנושאים שעליהם יוכל ראש המוסד דדי ברנע לדון בפסגת פריז והנקודות שעליהן יוכל להתפשר בשם ישראל. אלא שלאחר תום הדיונים החליט נתניהו

להקשיח את עמדת ישראל בלי שתיאם עם שאר חברי הקבינט, וביטל את ההחלטות שהתקבלו.

24 בינואר

עיכוב בפסגת פריז הראשונה

Dr. Majed Al Ansari د. ماجد محمد الأنصاري
עקוב · @majedalansari

We are appalled by the alleged remarks attributed to the Israeli Prime Minister in various media reports about Qatar's mediation role. These remarks if validated, are irresponsible and destructive to the efforts to save innocent lives, but are not surprising.

For months, and... הצג עוד

9:13 אחה"צ · 24 בינו' 2024

 שיתוף
 תשובה
 919

Read 476 replies

נתניהו מתמהמה באישור המנדט לראש המוסד ברנע וגורם לעיכובה של פסגת פריז הראשונה. בתגובה, קטאר תוקפת את נתניהו. דובר משרד החוץ של קטאר כותב כי "הוא בולם את המגעים, כנראה מסיבות פוליטיות, במקום להציל את החטופים".

28 עד 31 בינואר

פסגת פריז הראשונה ובליוץ הודעות

ראש הממשלה בנימין נתניהו במוסדות "בני דוד" ביישוב עלי

ב-28 בינואר נפגש ראש המוסד עם המתווכות בפריז בפעם הראשונה במסגרת המגעים לעסקה נוספת, ובשיחות חלה התקדמות ניכרת. אלא שעם שובו של ברנע ארצה פרסם נתניהו בליץ של חמש הודעות לעיתונות, שבהן הדגיש את חילוקי הדעות בין הצדדים. גורמים ביטחוניים ששוחחו עם "הארץ" טוענים כי בהודעות שפרסם, השתמש נתניהו בתוכן שעלה בהתייעצויות ביטחוניות סגורות שבהן נדונו עמדות הצדדים ומרחבי הגמישות שלהם במשא ומתן, וציין פרטים שעלולים לגרום לו לסגת מההסכמות שהושגו בפריז.

בין היתר אמר נתניהו בהודעותיו: "הדיווחים על העסקה אינם נכונים וכוללים תנאים שאינם מקובלים על ישראל. ממשיכים עד לניצחון המוחלט". בנאום שנשא במכינת עלי אמר נתניהו: "אני שומע אמירות על כל מיני עסקאות, אז אני רוצה להבהיר. אנחנו לא נוציא את צה"ל מרצועת עזה ולא נשחרר אלפי מחבלים".

6 בפברואר

תשובת חמאס

חדשות 13

עקוב · @newsisrael13

נתניהו לשרים אחרי ישיבת הממשלה: "למה לא תקפתם את עסקת החטופים?"

bit.ly/3SBjllf

@MoriahAsraf

צפייה בתוכן ב-X

8:09 אחה"צ · 8 בפבר' 2024

 שיתוף
 תשובה
 230

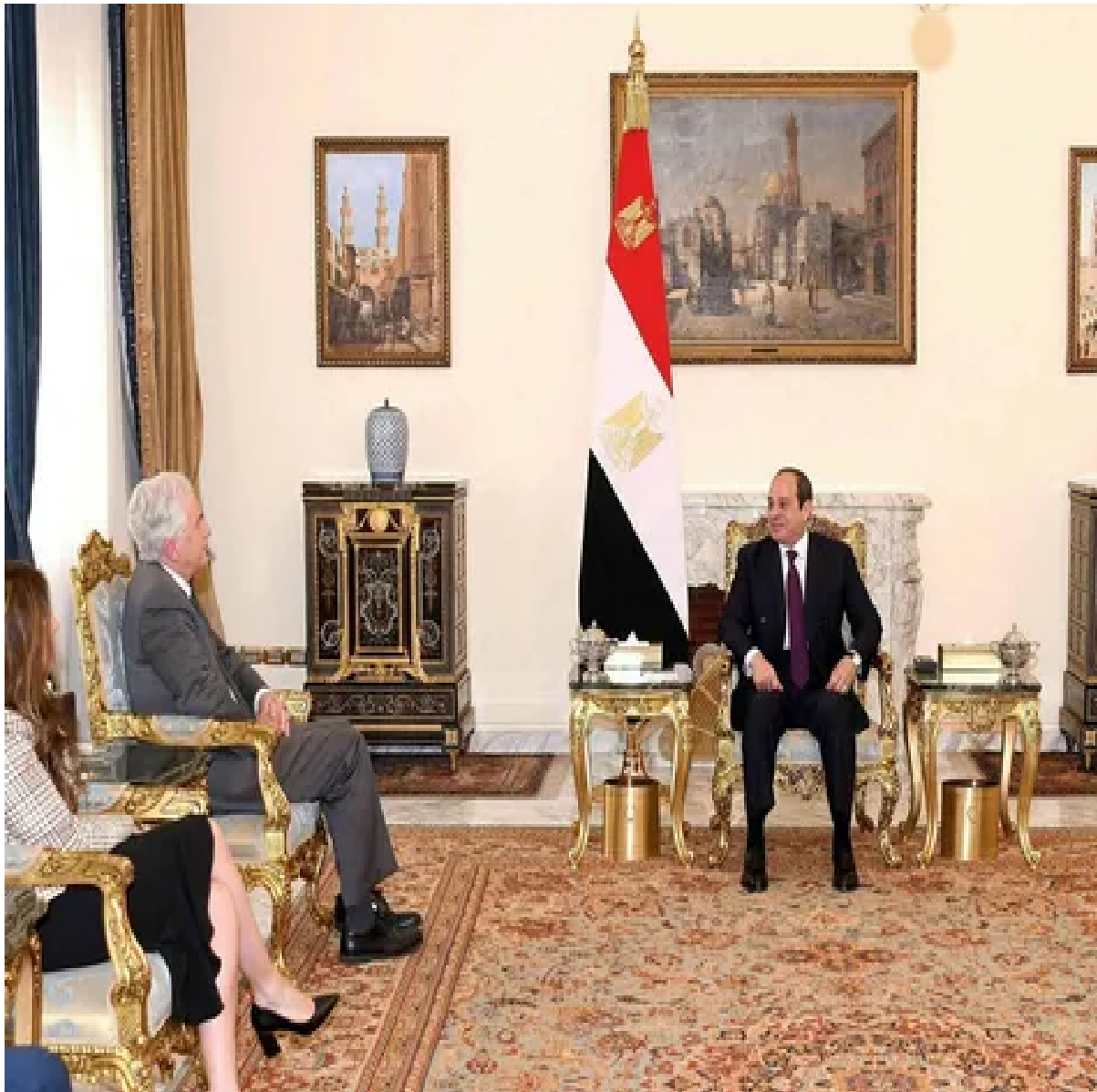
במשך כל חודש פברואר עשו בישראל מאמצים כבירים כדי להשיג עסקה לפני תחילת חודש רמדאן. ראש שב"כ רונן בר ניסה לקדם עסקה הומניטרית ולנצל לצורך מיקוח את הצורך בסיוע הומניטרי לתושבי עזה, שבאותה העת עדיין לא נכנס במלואו לרצועה. באותו חודש מחליט נתניהו על אסטרטגיה חדשה – הוא מאפשר לצוות המשא ומתן לצאת לשיחות עם המתווכות, אולם אוסר על חבריו להביע את עמדתם ולהציע הצעות, ומתיר להם רק להקשיב.

ב-6 בפברואר חמאס מפרסם הודעה כתובה בעניין ההצעה לעסקה שעל הפרק, ובה נאמר: "פעלנו מול ההצעה לעסקה ברוח חיובית". נתניהו מגיב מיד, ומפרסם הודעה בשם בכיר ישראלי: "תשובת חמאס פירושה סירוב להצעה. אין כוונה לעצור את המלחמה". על פי פרסום בערוץ 13, באותו שבוע נתניהו מורה לשרי הליכוד לתקוף את העסקה המתגבשת.

נתניהו עם יועצו אופיר פלק וראש המל"ל צחי הנגבי. בסביבת רה"מ אמרו שלא לציטוט כי "תשובת חמאס הזויה" צילום: חיים צח/ לע"מ

המגעיים לעסקה נמשכים, ונתניהו מתלבט זמן רב אם לשלוח נציגים ישראלים גם לסבב השיחות עם המתווכות בקהיר. נתניהו אף מפיץ בקרב עיתונאים כי אם חמאס לא ירכך את עמדתו, ישראל לא תשלח נציגות לשיחות. לבסוף נתניהו מחליט לאשר את יציאת המשלחת לקהיר, אולם מצרף אליה גם את יועצו האישי אופיר פלק, שאינו שותף בצוות המשא ומתן. בכירים בסביבתו טוענים כי "נתניהו מוודא שראש המוסד לא חורג מסמכויותיו". אחר כך נתניהו מבקש להימנע מהוצאת משלחות נוספות לשיחות עם המתווכות, בניגוד לעמדת ראש שב"כ.

23 בפברואר**פסגת פריז השנייה**

ראש ה־CIA ויליאם ברנס (משמאל) וא־סיסי בקהיר, בפברואר צילום: EGYPTIAN PRESIDENCY / AFP

ב-23 בפברואר, בוקר פסגת פריז השנייה, הממונה על תחום הנעדרים והשבויים בצה"ל, אלוף במילואים ניצן אלון, עשה את דרכו לנתב"ג. בדרך לשדה אלון מגלה שנתניהו שוחח עם ברנע, ראש צוות המשא ומתן, וצמצם דרמטית את המנדט שניתן לו ושסוכם בקבינט המלחמה. אלון התלבט אם לבטל את נסיעתו לפסגה, אך לבסוף החליט לנסוע.

16 במרץ**המשך המשא ומתן בקטאר**

האלוף במילואים ניצן אלון. מתח ביקורת חריפה ואמר כי המנדט שניתן לו צומצם עד כדי פספוס הזדמנויות והכשלת העסקה צילום: מגד גוזני

לאחר כישלון השיחות בפסגת פריז השנייה ותקופה נוספת של קיפאון במשא ומתן, חברים בקבינט המלחמה ובכירי מערכת הביטחון מבקשים מנתניהו לכנס את קבינט המלחמה כדי לספק לצוות המשא ומתן מנדט לחידוש המגעים לעסקה. נתניהו אינו משיב לבקשות ונמנע מלכנס את הקבינט. אלוף ניצן אלון מותח ביקורת חריפה על נתניהו, ואומר כי המנדט שניתן לו צומצם עד כדי פספוס הזדמנויות והכשלת העסקה. נתניהו בתגובה: "אני מנהל משא ומתן ולא מתן ומתן".

8 באפריל

עסקת הביניים והכרזה על כניסה לרפיח

צפייה בתוכן ב-X

בתחילת אפריל המתווכות מפעילות לחץ ממשי על ישראל לקידום עסקת ביניים שבה ישוחררו עד 33 חטופים. באותו הזמן, ישראל וחמאס היו בנקודה הקרובה ביותר להסכמה. לצד השיחות הראשונות על עסקת הביניים, צה"ל מודיע על השלמת הפעולה בחאן יונס ועל יציאה מלאה של הכוחות מהאזור.

בשל המשא ומתן על עסקת ביניים, יו"ר הציונות הדתית בצלאל סמוטריץ' מחליט לכנס דיון חירום של מפלגתו, ועוד באותו היום מוזמן לשיחה אישית עם ראש הממשלה. אחריה נתניהו מפרסם הודעה שבה נאמר: "ניצחון המלחמה מחייב כניסה לרפיח וחיסול גדודי הטרור שם. זה יקרה - יש תאריך". בימים שאחרי כן נתניהו נמנע מכינוס קבינט המלחמה, אף שבשיחות על עסקה חלה התקדמות ניכרת.

11 באפריל**תחקיר עובדה**

צפייה בתוכן ב-X

בריאיון ששודר ב-11 באפריל בתוכנית "עובדה" מעיד בכיר בצוות המשא ומתן הישראלי, המכונה ד', כי נתניהו נוהג לעקוף את קבינט המלחמה לאחר שזה מאשר את המנדט שניתן לחברי הצוות, ומונע מהם לעשות את עבודתם.

"אני לא יודע להגיד שבלי נתניהו היתה עסקה, אני יודע להגיד שהסבירות לעסקה היתה גבוהה יותר. מדצמבר, בטח מינואר, ברור לכולם שאנחנו לא מנהלים משא ומתן. זה קורה שוב ושוב: מקבלים מנדט ביום, ואז ראש הממשלה עושה שיחות טלפון בלילה, מנחה 'אל תגידו את זה', 'לא מאשר את זה', עוקף ככה גם את ראשי הצוות וגם את קבינט המלחמה", אמר בריאיון.

25 באפריל

נתניהו מדליף מידע סודי

בצלאל סמוטריץ'
עקוב · @bezalelsm

אדוני ראש הממשלה,
עסקאות תיווך מצריות שסיימו "סבבים" קודמים כשחמאס חי ובוועט ואיפשרו לו להתעצם שוב ושוב ולטבוח באזרחי ישראל כמו שלא קרה מאז השואה, זה בדיוק מה שהובלת בשני העשורים האחרונים, וזה בדיוק, אבל בדיוק מה שהבטחנו כולנו לא לעשות שוב הפעם.

צפייה בתוכן ב-X

2:31 אחה"צ · 28 באפר' 2024

שיתוף
תשובה
1.3K

[Read 995 replies](#)

בישיבת קבינט המלחמה מתקבלת החלטה רגישה – מה יהיה המספר המינימלי של חטופים שתמורתו ישראל תסכים לעסקת ביניים. המספר מוגדר סודי ביותר, מכיוון שהדלפתו תגרום לחמאס לנקוב במספר המינימלי ולא במספר גבוה יותר. משום שהקבינט מאוחד בדעתו להסכים לעסקה, נתניהו נאלץ לאשר לצוות המשא ומתן להתקדם. באותו היום ראש הממשלה נפגש עם בצלאל סמוטריץ' ומספר לו את המידע הרגיש, וסמוטריץ' מדליף אותו במסולף לשרים ולתקשורת.

בד בבד, הלחץ של סמוטריץ' על נתניהו גובר. בהודעה מטעמו נאמר: "הסכמה לעסקה היא כניעה משפילה. אם תחליט להניף דגל לבן לממשלה בראשותך לא תהיה זכות קיום". לאחר הודעה זו נתניהו מפרסם שלל הצהרות נוספות, שבהן הוא מבהיר כי ישראל תיכנס לרפיח ולא תסכים לעצירת המלחמה – דבר שמרחיק את חמאס משולחן המשא ומתן.

26 באפריל

מאחורי גבו של הקבינט

חיילים ברצועת עזה. נתניהו ניסה לחזור בו מההסכמות, והגביר את קצב פרסום ההודעות שיתנגד לסיום המלחמה צילום: דובר צה"ל

כמה שעות לאחר ישיבת קבינט המלחמה שכונסה באותו היום, נתניהו מתקשר לצוות המשא ומתן בלא ידיעת חברי הקבינט ומבקש לחזור בו מההסכמות שהושגו בישיבה. בשיחה מבקש נתניהו לבטל את המנדט שניתן לחברי הצוות, והם משיבים לו כי התשובה הישראלית כבר הוגשה למתווכות. אחר כך מגביר נתניהו את קצב פרסום ההודעות שלפיהן לא יסכים לסיים את המלחמה בלי השגת היעדים שקבע.

הודעת ה"גורם המדיני"

נתניהו בדרכו לשיבת הממשלה שבה הצביע בעד סגירת אל-ג'זירה, במאי: צילום: מארק ישראל סלם

בתחילת מאי המודיעין הישראלי מעריך שתשובת חמאס להצעה שעומדת על הפרק תהיה חיובית. בישיבת קבינט המלחמה ב-2 במאי מציע נתניהו במפתיע להורות מיד על כניסת כוחות צה"ל לרפיח. כל משתתפי הישיבה מתנגדים לכך בטענה שהדבר יכשיל מיד את העסקה, וההצעה אינה מתקבלת.

בשבת 4 במאי פרסם נתניהו הודעה שבה נטען בשם "גורם מדיני" כי "ישראל בשום פנים ואופן לא תסכים לסיום המלחמה כחלק מהסכם לשחרור חטופינו. צה"ל ייכנס לרפיח בין אם תהיה הפוגה זמנית לשחרור חטופינו ובין אם לאו". בקבינט המלחמה סבורים כי ההודעה היתה אחת הסיבות המרכזיות לכישלון השיחות. בד בבד, נתניהו אוסר על המשלחת הישראלית לצאת לסבב שיחות נוסף בקהיר בלי לעדכן בכך את קבינט

המלחמה. למחרת, בישיבת הממשלה, נתניהו מעלה להצבעה את חוק אליג'זירה, על
אף הנקודה הרגישה שהמו"מ, בהובלת קאטר, מצוי בה.

6 במאי

חמאס משיב להצעה

נתניהו בטקס יום השואה ביד ושם. עוד לפני שצוות המו"מ מגבש דעה על תגובת חמאס, בסביבת רה"מ אמרו בשיחות שאינן לציטוט כי "התשובה הזויה" צילום: Amir Cohen/רויטרס

ב-6 במאי חמאס משיב להצעת המתווכות לעסקה. עוד לפני שצוות המשא ומתן מגבש את דעתו על התשובה, בסביבת נתניהו אומרים בשיחות עם עיתונאים שאינן לציטוט כי "הפערים דרמטיים" וכי "תשובת חמאס הזויה". לימים ישראל תקבל עקרונות נרחבים מאותה הצעה, שעל בסיסה נוצר המתווה הנוכחי שגיבשה ישראל.

1 ביוני

ביידן מציג את המתווה לעסקה, בחודש שעבר צילום: Evelyn Hockstein/רויטרס

ישראל מעבירה למתווכות מתווה שגיבשה לעסקת חטופים, אולם נתניהו מסרב להציג אותו לציבור. ב-1 ביוני נשיא ארה"ב ג'ו ביידן מציג את המתווה בנאום פומבי. זה אותו מתווה שעל בסיסו נערכות השיחות עם המתווכות כיום. לאחר הנאום נתניהו ממהר לפרסם כמה הודעות שנועדו להקשות על התקדמות המגעים, שבהן נאמר כי "התנאים של ישראל לסיום המלחמה לא השתנו, והם כוללים השמדת היכולות הצבאיות והשלטוניות של חמאס. לא תהיה הפסקת אש לפני קיומם". בד בבד, בסביבת נתניהו שולחים לעיתונאים הודעות שאינן מיוחסות לראש הממשלה, שבהן נכתב כי יש "סיכוי נמוך לעסקה – הולכים למבוי סתום".

המשך המגעים על המתווה

נתניהו בא לדיון סגור ומסווג בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ולאחריו הוא מדליף שאמר בדיון כי הוא אינו מסכים לסיום המלחמה במסגרת המתווה שהציג בידן. בקבינט המלחמה זועמים על נתניהו, שמכשיל את המגעים שזה עתה התחדשו לאחר תקופת קיפאון.

23 ביוני

המשך המגעים לעסקה

רה"מ נתניהו: "אנחנו במלחמה מול 7 חזיו

ראש הממשלה בריאיון לערוץ 14, בחודש שעבר. בכיר בצוות המו"מ הגדיר את אמירותיו על עסקה חלקית "פיגוע" צילום: צילום מסך ערוץ 14

נתניהו נואם בכנסת ואומר כי הוא "מוכן לעסקה שתחזיר חלק מהחטופים, אך מחויב להמשך המלחמה". משמעות האמירה היא שישראל אינה מתכוונת לממש את המתווה שהציג ביידן על כל שלביו - דבר שירחיק את חמאס מקבלתו. מקורות המעורים בפרטי המו"מ מעריכים כי דברי נתניהו חיבלו בסיכויים לעסקה. "נתניהו הבהיר היום שהוא לא מעוניין בשחרור כל החטופים ולא מוכן לספק את התמורה שדורש חמאס. במצב כזה, אין לסינוואר מוטיבציה לקדם עסקה", אומר אחד המקורות.

באותו ערב נתניהו מתראיין בתוכנית "הפטריטים" בערוץ 14 וחוזר על אותם מסרים. בכיר בצוות המשא ומתן מגדיר את אמירותיו של רה"מ שלפיהן יסכים רק לעסקה חלקית - "פיגוע". באותו שלב, המו"מ כולו מתבסס על הבטחת המתווכות כי הוא עוסק בעסקה על כל שלביה, ולא רק בשלב הראשון. לפי גורם בכיר המעורה בפרטי המו"מ, "נתניהו מזהה כל פעם בעזרת המודיעין את הבטן הרכה של סינוואר, ופוגע בה".

2 ביולי

חמאס נוטה לקבל את העסקה

שר האוצר בצלאל סמוטריץ' מחזיק תמונה של יחיא סינוואר בישיבת הסיעה, השבוע צילום: אוליבייה פיטוסי

בהתייעצויות סגורות באותו שבוע עולה כי מסתמן כיוון שלפיו ניכרת התקדמות בעמדות הצדדים לקראת הסכמה. בשל רגישות הדיונים, תוכנן ידוע רק לנתניהו ולצוות המשא ומתן, אך לא לאף אחד מחברי הקבינט. עם זאת, השר סמוטריץ' אומר בנאום בשדרות: "אני לא אתפלא אם פתאום סינוואר ישיב בחיוב על ההצעה שהוא קיבל לעסקה, כי הוא בפאניקה והוא מבין שאנחנו קרובים לניצחון".

בעקבות זאת, בכירים במערכת הביטחון האשימו את נתניהו כי שיתף את סמוטריץ' במידע שהגיע אליו. סמוטריץ' הכחיש וטען כי אמר את הדברים "על רקע קריאת מפה

פשוטה המשלבת דיווחים בתקשורת הזרה בשילוב עם התקדמות הלחץ הצבאי". בניגוד לטענת השר, באותם ימים לא הופיעו בתקשורת הזרה דיווחים בנוגע לעסקה.

4 ביולי

תשובת חמאס מתקבלת

יחיא סינוואר, ב-2021. לאחר תשובתו למתווה פרסמה לשכת נתניהו הודעה בשם "גורם ביטחוני בכיר" כי הלחץ הצבאי יימשך צילום: John Minchillo / AP

ישראל מקבלת את הערות חמאס למתווה שהציג בידן, וצוות המשא ומתן מגדיר את התשובה כ"טובה ביותר שהתקבלה" מאז החלו המגעים. עוד בטרם מתפרסמת תגובת חמאס, לשכת נתניהו ממהרת להפיץ הודעה שבה נכתב בשם "גורם ביטחוני בכיר" כי "חמאס ממשיך להתעקש על סעיף עקרוני במתווה. ישנם פערים נוספים שעדיין לא

נסגרו. ישראל תמשיך במשא ומתן תוך כדי המשך הלחץ הצבאי". ההודעה מנוגדת לחלוטין לעמדת צוות המשא ומתן, שהוא הסמכות המקצועית בעניין.

7 ביולי

הודעה בדבר מחלוקות

כרות עם תמונות חטופים ברחבת מוזיאון תל אביב, לפני כשבועיים צילום: איתי רון

אף שאלו הם רגעי הכרעה במשא ומתן, לשכת ראש הממשלה מפרסמת – לראשונה בשמו – הודעה המפרטת את המחלוקות בין ישראל לחמאס ומדגישה את הדרישות הישראליות. רבים בצוות המשא ומתן ובמערכת הפוליטית סבורים כי פרסום ההודעה הוא הודאה בכך שנתניהו אינו מעוניין בעסקה להשבת החטופים.

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

בנימין נתניהו
 מלחמת חרבות ברזל
 חמאס
 בצלאל סמוטריץ'

הקרע בין נתניהו לראשי המוסד ושב"כ מאמת את החשש: רה"מ תוקע עסקה

לשכת רה"מ הודיעה כי ברנע אמר ש"בלי עקרונות נתניהו לא נחזיר את החטופים", אך לדברי מי שנכח בקבינט, ראש המוסד ציין כי הוא תומך רק בכך שישראל תוכל לחזור ללחימה אם חמאס לא ימלא את התחייבויותיו - ולא בכל הסעיפים שהציג ראש הממשלה. החשש: הוא מנסה לחבל במגעים, כנראה מחשש לפירוק ממשלתו. מטה משפחות החטופים: "מזועזעים מההתנהלות חסרת האחריות"

519 תגובות

רון בן ישי | 12.07.24 | 19:47

תגיות שב"כ מוסד עסקה רונן בר בנימין נתניהו משא ומתן חטופים דוד ברנע

שטף ההודעות מפי ראש הממשלה בנימין נתניהו ומלשכתו ב-24 השעות האחרונות מסמן שתי התפתחויות מדאיגות ביותר. האחת, הקשחה פומבית של עמדות ממשלת ישראל בנושאי הליבה של המשא ומתן, שעצם פרסומן מעכב את השיחות, וההתעקשות עליהן עלולה לגרום לפיצוץ המגעים. ההתפתחות השנייה היא קרע גלוי בין ראש הממשלה לשני האישים הבכירים ביותר בצוות המשא ומתן: ראש המוסד דוד (דדי) ברנע וראש השב"כ רונן בר.

Sponsored Links by Taboola

מאות מתעניינים במגדל החדש בפלורנטיין: "הולך לשנות את האזור"

Round Table מגזין

הפרויקט החדש ברמת אביב: דירות החל מ-3.3 מיליון ש"ח בלבדמה ההבדל בין תואר ראשון בחינוך גופני לתואר ראשון ספורט?

הקריה האקדמית אונו

Channel22

מדובר למעשה בשתי נקודות הנוגעות להיערכות צה"ל לקראת ביצוע השלב הראשון במתווה עסקת החטופים שישראל יזמה, פורסם על ידי נשיא ארה"ב ג'ו ביידן וקיבל את ברכת האו"ם. הנושאים השנויים במחלוקת הם נוכחות צה"ל בציר פילדלפי ודרישת ישראל למנוע מעבר חמושי חמאס חזרה לצפון רצועת עזה במסגרת ביצוע עסקת החטופים.

ההתבטאויות הפומביות של ראש הממשלה המבטאות הקשחה בעמדות ישראל - כפי שסוכמו כבר על ידי נתניהו עם צוותי המשא ומתן - איננה חדשה, אבל ביממה האחרונה מה שנראה כבר כחילוקי דעות עם ראשי צוותי המשא ומתן עד כדי סכנת טרפוד המגעים לעסקת חטופים, עלה מדרגה.

ברנע נסע לקטאר וחזר ודיווח לראש הממשלה, שאישר את הדיווח ושלח אתמול את ראש השב"כ לקהיר לדון בעניין פתרון לבעיית ציר פילדלפי ומעבר רפיח. עם זאת, במקביל [נאם ראש הממשלה בטקס סיום קורס קצינים בבה"ד 1](#) ומנה

להמשך קריאה

נתניהו מידר את גלנט, הלוי ואלון מדיונים: "יש הדלפות". משלחת תצא לדוחא

משלחת של צוותי עבודה מהמוסד, שב"כ וצה"ל תצא מחר לקטאר להמשך השיחות מול המתווכות. המטרה - צמצום הפערים. לשכת רה"מ הכחישה כי מודרו בכירים מהשיחות

142 תגובות

19:37 | אתמול | איתמר אייכנר | תגיות מוסד חטופים צה"ל

מזת של צוותי עבודה מהמוסד, צה"ל והשב"כ תצא מחר לדוחא בקטאר להמשך השיחות לעסקת חטופים והפסקת אש ברצועת עזה. המשלחת תצא לאחר שקיימה התייעצויות בישראל לאחר שובה [מהשיחות האחרונות בקהיר](#). הפסגה בק... ר נעלה לפני יומיים ללא הסכמות לגבי הסוגיות המרכזיות, אך הצדדים קבעו להמשיך בשיחות.

רון בר, נתניהו ודדי ברנע. קיימו התייעצויות בישראל (צילום: יריב כץ, אלכס קולמוויסקי, יאיר שגיא)

Sponsored Links by Taboola

חסר תקדים: מדורים אורתופדיים יחולקו עם נעליים במתנה לחברי כל קופות החולים

בשוק - הסרת שיער ב-99 ש"ח לחודש בלבד

קלאסיקה בשילוב חדשנות, DS 4 E-TENSE היברידי נטען

בתוך כך, ראש הממשלה מידר מהדיונים האחרונים על עסקת החטופים את שר הביטחון, הרמטכ"ל והאלוף במיל" ניצן אלון וזאת כדי שלא ילחצו עליו להתגמש בסוגיית נצרים ופילדלפי. על פי דיווח בחדשות קשת, השלישייה מודרה מהדיונים שקיים נתניהו לפני יציאת הצוות לקהיר וגם אחרי חזרתו. ברקע המידור הזה נשמעות גם טענות שגורמים שנכחו בשיחות הדליפו מידע רגיש ולכן הוחלט למדרם.

בלשכת רה"מ מסרו בתגובה: "אין יסוד לטענה. המנדט שניתן למשלחת סוכם בהתייעצות עם כל גורמי הביטחון. ההחלטה היחידה שהתווספה בימים האחרונים, הייתה בשאלה האם לשלוח את משלחת המשא-ומתן לקהיר ביום האירועים בצפון. ראש הממשלה נתניהו ומרבית המשתתפים בדיון היו בעד, וכך נעשה".

יצוין כי מאז פירוק קבינט המלחמה, אין פורום התייעצויות מסודר בנושאים ביטחוניים רגישים ובנושאים שקשורים למגעים לעסקה. ההחלטות נסגרות בחדרים סגורים וללא השתתפות כל גורמי הביטחון הרלוונטיים.

כוחות צה"ל באזור ציר פילדלפי. פערים גדולים מול חמאס (צילום: דובר צה"ל)

כך או כך, בישראל יש פסימיות רבה שהשיחות האלה בקטאר יובילו לפריצת דרך. נשמעת גם ביקורת חריפה על דרך ניהול המשא ומתן של האמריקאים שדוחים את הסוגיות הנפיצות לסוף המו"מ. בישראל גם טוענים כי כל עוד נתניהו לא יתגמש בסוגיית ציר פילדלפי – הסיכויים להגיע לעסקה שואפים לאפס.

בשיחות בדוחא ישתתף גם שליחו של ביידן, ברט מקגורק, שהגיע היום לקטאר – והוא ילווה את השיחות של הצוותים מחוץ. מקגורק גם לקח חלק בשיחות בקהיר.

עם זאת, בישראל מקווים שתוצאות [מתקפת המנע](#) של ישראל בדרום לבנון והתגובה המוגבלת של חיזבאללה – ישכנעו את סינוואר שהשאיפות שלו להסלמה איזורית והתלכדות זירות התנפצו וכעת אין לו ברירה, אלא להתקדם לעסקה שתציל אותו ותשמור על הישרדותו.

ראש ה-CIA ביל ברנס, שמנהל את השיחות מטעמו של נשיא ארה"ב ביידן, הנחה את הצדדים להמעיט בתדרוכים ולשמור על דיסקרטיות מירבית. עם זאת, גורמים אמריקניים אמרו מוקדם יותר השבוע ל"ניו יורק טיימס" כי הפערים בסוגיות המחלוקת – בהן השליטה בציר פילדלפי ובמסדרון נצרים – עדיין גדולים יחסית. גם בכיר מצרי אמר לערוץ טלוויזיה מקומי כי בשיחות מדגישה מצרים כי היא לא תסכים לנוכחות ישראלית בפילדלפי ובמעבר רפיח.

לפעול לצמצום הפערים בסוגיות הפתוחות צפויה המשלחת להיפגש עם נציגי מצרים, קטאר וארה"ב יכות את המו"מ והעבודה מול ישראל וחמאס. צוותי העבודה דנים [בכל הנושאים שעומדים על הפרק](#), בראשם מספרי החטופים שישוחררו בעסקה, רשימות האסירים שישוחררו תמורתם, המפתחות והווטו לצדדים. בשיחות גם דנים במפת פריסת הכוחות של צה"ל ברצועה, אך ההסכמות בנושאים האלה יחכו.

בינתיים, סגן מנהיג הג'יהאד האיסלאמי, מוחמד אל-הינדי, אמר לערוץ "אל-ערבי" כי "משלחת חמאס לא השתתפה במשא ומתן בקהיר. נתניהו שלח נציגים למשא ומתן במטרה למנוע בכוונה הגעה לכל הסכם. עמדת ההתנגדות הפלסטינית ברורה והיא לקבל את ההצעה של 2 ביולי".

נתניהו שלח את צוות המו"מ עם מתווה שנפסל לפני חודשים: חפירת תעלות בנצרים

לפי גורמים ביטחוניים נתניהו הטיל על צוות המו"מ להציג בקהיר את המתווה המקובל עליו לציר נצרים. הצוות הבהיר כי הוא מתנגד בתוקף להצעה, אך נתניהו התעקש שהיא תועבר למתווכות - שדחו אותה על הסף. גורם המצוי במגעים: "מי שחושב שאם נפתור סעיף אחד תהיה עסקה - לא מבין שנתניהו יביא סעיף אחר"

247 תגובות

רונן ברגמן | עודכן: 03:11

תגיות חמאס מלחמה חטופים קהיר

לפני כמה חודשים, באחד מהדיונים הרבים שנערכו בצוות המשא ומתן הישראלי נעשה ניסיון למצוא פתרון למה שאז עוד כונה "הנקז" - הדרך שישראל סללה ממזרח למערב, לאורך ציר נצרים, שחילקה את הרצועה בין העיר עזה, להלן הצפון, לבין מחנות המרכז, חאן יונס ורפיח, להלן כל השאר או הדרום. השאלה הייתה איך ליישב בין הדרישה הו משמעית של חמאס לנסיגה ישראלית מהציר, או לפחות מחלקו, לבין הדרישה, שאז היו שותפים לה בצבא, לר"ש"ך ולאחוז בנקז, כדי לוודא מי ועם מה חוזר לעיר עזה.

247

3 צפייה בגלריה

כוחו"ה י"ל רציר נצרים, בשבוע שעבר (צילום: דובר צה"ל)

Sponsored Links by Taboola

ודינה: דירות 3 חד' נמכרות מ-4.76 מיליון ש"ח בשורות טובות - הסרת שיער ב-99 ש"ח לחודש בלבד

יקר

לפי שני גורמים ביטחוניים נתניהו הטיל השבוע על צוות המו"מ להציג בקהיר את המתווה המקובל עליו לפתרון עניין ציר נצרים, אותו רעיון בדיוק שנפסל כבר בעבר: חפירת תעלות לרוחב הצירים החוצים את נצרים מצפון לדרום באופן שלא יאפשר מעבר כלי רכב, והפניית כלי רכב המבקשים לחצות מזרחה, לעבר הפרימטר, שם הם יעברו בידוק וייכנסו לצפון.

הפתרון הזה כבר נידון כאמור בעבר והורד מסדר היום מסיבות שונות - זמן רב ליישום, גם יחבל בסיבה בגללה הוקם הפרימטר וייצור שם עומס רב של תנועה פלסטינית, ובעיקר - אין סיכוי שיתקבל על-ידי חמאס, או המתווכות. צוות המשא ומתן כבר אמר לנתניהו כי הוא מתנגד בתוקף להצעה הזו, אך ראש הממשלה התעקש כי היא תועבר למתווכות - שכצפוי דחו אותה על הסף.

למה נתניהו הסכים?

ברקע הדברים: אחרי שהתעקש שאי-אפשר לסגת מהנקז, בסוף מרץ שינה צה"ל את טעמו והחליט לשים את החטופים במקום גבוה יותר מהשאלה איזה נשק עשויים לקחת לצפון, שממילא רווי בנשק מתחת לאדמה - ותמך בנסיגה מציר נצרים. אחרי לחצים כבדים, הסכים נתניהו לקראת ניסוח המתווה שהפך לגורלי, זה שהוגש ב-27 במאי, כי ישראל תיסוג מדרישותיה להקים מנגנונים או להשאיר כוחות, כל מה שהיה ברור שאין סיכוי שהחמאס יבלע, ושהיא תסתפק באמירה הצהרתית כי אלה שיעברו יהיו בלתי חמושים. אחרי שחמאס קיבל למעשה את רוב מתווה של 27 במאי, נתניהו הורה לנציגיו להודיע כי האופן בו יודאו שחמושים לא עוברים "ייקבע בהסכמה על-ידי הצדדים", והנושא נפתח מחדש.

ואם זה לא תקע את המשא ומתן מספיק, אז השבוע טענו גורמים בכירים במערכת הביטחון הבקיאים מאוד בנושאי המו"מ כי לשכת ראש הממשלה החליטה להעמיס את עניין חפירת התעלות לרוחב הציר, והבידוקים בפרמיטר - מה שעשוי לגרום חודשים רבים של משא ומתן חסר תכלית.

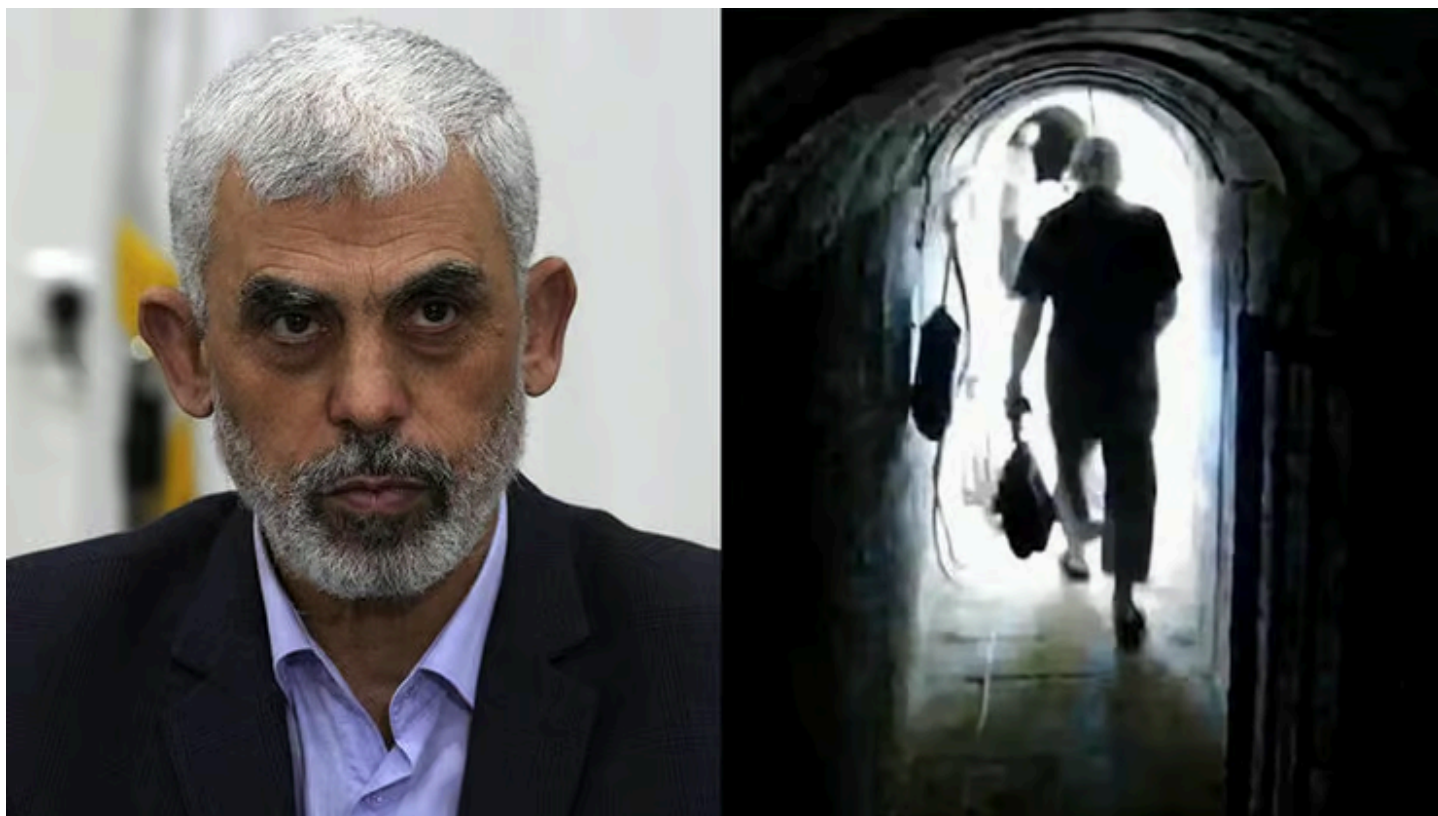
"מי שחושב שאם נפתור סעיף אחד תהיה עסקה - לא מבין שנתניהו יבוא מיד עם מכשול אחר" (צילום: EPA/ABIR SULTAN)

"מהירות נמוכה, בניוטרל", הגדיר זאת אדם שמתקוף תפקידו מבלה שעות רבות בישיבות עם נתניהו. "אנשים, גם חלק מצוות המשא ומתן כנראה, משקיעים אנרגיה עצומה, וליבי-ליבי להם, ועוד הרבה יותר למשפחות של החטופים, שהם חושבים שאם יצליחו לפרק את הסעיף הזה, או לעקוף את המכשול בתת-הסעיף ההוא, או למצוא מנגנון פיקוח ובוררות לנושא הזה שנמצא במחלוקת בין ישראל לחמאס - כי אז יבואו ימים טובים, נתניהו ישתכנע, סינוואר ישתכנע, ותהיה עסקה. הם לא מבינים שברגע שיפתרו את הסעיף הזה נתניהו יבוא מיד עם מכשול אחר, וברגע שזה ייפתר, יצוץ עוד אחד, יש מאין, דאוס אקס מכינה, כשרק במקום אל - יוצאת עז.

"זה כמו עם תשובת חמאס האחרונה למתווה של 27 במאי, תשובה שכל מי שעוסק בנושא ממערכת הביטחון, חשבנו שהיא טובה והתקדמות לקראת עסקה, ואז בא 'מכתב ההבהרות' שנתניהו כפה עלינו להגיש ברומא, שהכניס את המשא ומתן לסחרור עמוק", הוסיף.

מה סינוואר רוצה?

"אני לא יודע מה סינוואר יעשה. יש שרים שסבורים שהוא רק רוצה מלחמה אזורית, ועסקה לא תבוא לו טוב", אמר. "לא בטוח על מה זה מבוסס. אני בטוח שסינוואר היה אופטימי כשנחתמה העסקה הראשונה בנובמבר, כשהוא חשב שישראל לא תחזור להילחם, וגם שהוא התמלא עצבות, כששמע שישראל שבה להילחם. היה ברור שהפסקת האש הקבועה, הייתה אז האינטרס הראשון שלו. לדעתי היא כך גם עכשיו.

"יש שרים שסבורים שהוא רק רוצה מלחמה אזורית, ועסקה לא תבוא לו טוב" (צילום: דובר צה"ל, AP)

"כך או כך, אנחנו, ישראל, לא העמדנו את זה למבחן, כשיצרנו מצבים, כשנתניהו יצר מצבים, שהיה ברור שהם הדרך הבטוחה שלא להגיע לעסקה, לא עכשיו - ולא בכלל. בעולם אחר הייתי חושב שזה סבבה ומצוין להמשיך ולהתיש את חמאס, אבל בעולם הזה יש עשרות חטופים ואני חושב שהם צריכים להיות בראש סדר העדיפויות".

גורם בכיר באחת מהמדינות המתווכות הגדיר את המתרחש בקהיר כ"הנשמה מלאכותית", אם כי ייתכן שזו הגדרה שעושה עוול למה שמפגש קהיר כן הצליח להשיג - המשך המומנטום של משא ומתן. מוטב לשבת ולדבר מאשר לא לדבר, ושיחות קרבה בדרג נמוך בין חמאס לישראל יכולות ליישב מחלוקות טקטיות בזמן קצר יחסית, ולדון בנקודות שלא ניתן לסגור עסקה בלעדיהן - זהות האסירים המשוחררים בהתחשב בזכות הווטו, האם ולאן יגורשו ועוד.

המתווכות שינו כיוון

אבל "הפסאדה כאילו מדובר על התקדמות אמיתית", לדברי הגורם המתווך, היא כי המתווכות החליטו לשנות כיוון. במקום לתקוף את נקודות המחלוקת המרכזיות, למשל התעקשות של חמאס על סעיף 14 שיסנדל את ישראל שלא תוכל לחזור להילחם, בניסוח הנוגד את מה שקיבלה מועצת הביטחון, וחלקן בגלל "מכתב ההבהרות" של נתניהו, החליטו כרגע לעסוק במה שכבר בעצם הוחלט לגביו, לפחות לגבי המסגרת שלו, כדי לייצר פעילות - נוסעים ובאים. הולכים לקומה בה נמצאים אנשי חמאס במתקן המודיעין המצרי, וחוזרים לצוות הישראלי, ראש ממשלת קטאר בא והולך, ראשי השירותים של ישראל וארצות הברית, באים והולכים - ודוחים למועד בלתי ידוע את העיסוק בשאלות המרכזיות - ציר נצרים, ציר פילדלפי, מעבר רפיח, רשימות שמות החטופים החיים שישראל דורשת מראש, סעיף 14 על אורך הפסקת האש ועוד נקודות.

הטיוטה האחרונה

יש בצוות האמריקני והישראלי מי שאומר שאת הסוגיות הקשות הללו, לרבות התעקשות גורמים ישראלים לחפור את ציר נצרים, אפשר לפתור רק בדרך אחת - תוכנית שתוסכם על-ידי שלוש המדינות המתווכות, ותכלול את מה שהן רואות כפשרה סבירה לכל נקודות המחלוקת, ותוגש במקביל לנתניהו ולסינוואר. זו תוגש כטיוטה אחרונה, ולאיים במשתמע או במפורש על מי שלא יסכים, שהוא יוקע אל הקיר כסרבן וכמי שבגללו אין הסכם. בתוכנית הזו יש רכיב סודי שאמור להביא מזור לפחות לחלק מהבעיות, כפי שפרסם כאן נדב איל בשבוע שעבר: מנגנון יישום ופיקוח ושיפוט שבו יהיה חבר גם האו"ם, שיהיה אחראי על כל ההסכם, ובעיקר ולרבות החלקים שנמצאים במחלוקת - שלא יעברו חמושים מצפון לדרום, ושלא יהיו מנהרות מתחת לציר פילדלפי.

וגם אם תבוא הצעה שכזו - האם סינוואר יחשוש מהשיימינג העולמי? האם נתניהו שעומד בביקורת כה חריפה, חסרת תקדים בהיסטוריה של המדינה, מצד הורים ובני משפחה של משפחות החטופים - יתקפל תחת הלחץ הזה?

התוכנית הזו היא המשך למשא ומתן שהמתווכות מנהלות בחלק גדול מהזמן בין לבין עצמן. יש בו הרבה רצון טוב אבל קשה לראות איך זה יתרחש. כדי שהמתווכות יידעו מה עשוי להיות מתווה שאיכשהו יעבור, הן צריכות לקיים משא ומתן עם הצדדים, אך הצוות הישראלי לפחות לא מורשה לנהל כלל משא ומתן מעבר לקווים הנוקשים נטולי-כמעט-המנדט-לוויתורים שנתניהו קובע.

מאז התפרק קבינט המלחמה ראש הממשלה לא צריך להביא לאף פורום את מהלכי המשא ומתן, כל עוד אין עסקה, והוא כיום ממונה ישירות ולבדו, לא במקרה, על שניים משלושת חברי צוות המשא ומתן - ראש המוסד וראש השב"כ, בלי שלשנוא נפשו שר הביטחון יש אפילו מושב ביציע של התדריכים, שלא לדבר על מנדט לקבוע את המנדט.

וגם אם תבוא הצעה שכזו - האם סינוואר יחשוש מהשיימינג העולמי? האם נתניהו שעומד בביקורת כה חריפה, חסרת תקדים בהיסטוריה של המדינה, מצד הורים ובני משפחה של משפחות החטופים - יתקפל תחת הלחץ הזה? או שאולי הדרך הזו נידונה מראש לכישלון ועל המדינות המתווכות למצוא מנופים חדשים להפעיל לחץ על השניים שעל פיהם תקום או תיפול העסקה, גורל החטופים וייפתח או לא ייפתח הדף החדש בהיסטוריה הכה עגומה של האזור.

לשכת ראש הממשלה, המוסד, צה"ל והשב"כ סירבו להגיב על הדברים.

פורסם לראשונה: 27.08.24, 00:02

נספח 2

נספח 2 - כתבה, הודעת שר הביטחון
שנמצאים בצומת היסטורי לעסקה -

25.8.2024

עמ' 67

עדכונים

יניב קובוביץ
19:05

גלנט: אנו נמצאים בצומת דרכים אסטרטגי, עלינו לנצל אותו כדי להביא לעסקת חטופים ולהסדרה בצפון

שר הביטחון יואב גלנט התייחס בחמ"ל המבצעים של צה"ל למתקפת חיזבאללה, ומתקפת המנע של ישראל כנגדה, ואמר כי "האויב תכנן לשגר מאות רבות של רקטות לכיוון יישובי הצפון, הפעולה המונעת גרמה לכך שלמעלה מחמישים אחוז, אולי שני שלישים מהם לא שוגר. כלומר, בתקיפה של אלפי מטרות מנענו שיגור של מאות, אלה שנורו הצלחנו ליירט אותם באוויר או לשלול את נפילתם בשטחים חיוניים לנו, ולאחר מכן הפעולה המאוד מדויקת כנגד הכטב"מים שבקצה הביאה לזה שלא פגעו כטב"מים בשטח מדינת ישראל". לדבריו, "הוצאנו את חיזבאללה משיווי משקל ופעולתו נכשלה... הושמדו אלפי רקטות, נפגעו גם טילים מדויקים בכמה נקודות, עשרות כטב"מים ובסך הכל, תוצאה מאוד מוצלחת".

גלנט בחדר המבצעים של צה"ל, הערב. "הוצאנו את חיזבאללה משיווי משקל ופעולתו נכשלה", אמר שר הביטחון צילום: אריאל חרמוני, משרד הביטחון

לצד זאת, גלנט אמר: "כשאני אורז את כל הדברים, צריך להסתכל על ראייה הכוללת של המלחמה. אנחנו נמצאים בצומת דרכים אסטרטגי ואנחנו צריכים לנצל את המשא ומתן להביא לשחרור חטופים ודרך שחרור החטופים לפתוח גם את החלופה של יצירת הסדרה בצפון ובהמשך גם להרגיע את האזור. אנחנו פועלים מבחינה צבאית ונערכים כאילו לא נגיע להסדרה ואנחנו מוכנים בכל רגע למלחמה בצפון על כל מה שיהיה, אבל זאת לא הדרך המועדפת שלנו, ואנחנו נותנים עדיין סיכוי לאפשרות של להביא את זה בדרך הסדרית".

לכל העדכונים

נספח 3

נספח 3 - מכתב היועמשיית -

6.8.2024

עמ' 70

היועצת המשפטית לממשלה

ירושלים, ב' אב תשפ"ד
06 אוגוסט 2024
מס' מסמך: 004-99-2024-017188
(בתשובה נא לציין מספרנו)

לכבוד
ח"כ בנימין נתניהו
ראש הממשלה

שלום רב,

הנדון: שיבוש תהליכי העבודה בעבודת הממשלה

מזה זמן החלטות ממשלה משמעותיות מתקבלות בתהליכי עבודה משובשים. זאת, מבלי שקדמה להן עבודת מטה מקצועית; תוך העברתן להתייחסות הגורמים הרלוונטיים בסמוך לשיבות הממשלה או במהלך, באופן שאינו מאפשר לגורמי המקצוע, וכן לשרים, למלא את תפקידם וחובותיהם; ואף בהסתמך על חוות דעת משפטית של מי שאינו מוסמך לכך, גורם פרטי או מזכיר הממשלה.

התוצאה היא הפרת דין ופגיעה בציבור.

התרענו בעבר על שיבוש תהליכי העבודה בממשלה ועל פרימת הכללים המסדירים את עבודת הממשלה. לאחרונה הגיעו הדברים לנקודת קיצון. כך למשל, התקבלה החלטת ממשלה בניגוד לדין, שביקשה למנוע מהייעוץ המשפטי לוודא שצעדי הממשלה בעניין גיוס בני הישיבות ומימונם חוקיים. בית המשפט העליון ביטל החלטת ממשלה זו. דוגמה חמורה נוספת היא מכתב של מזכיר הממשלה מיום 31.7.2024, שבו נתן חוות דעת משפטית בעלת השלכות כבדות משקל בתחום הבטחוני. חוות דעת זו ניתנה בחריגה מסמכות, ולא ארחיב לגבי תוכנה. אלה, כאמור, דוגמאות בלבד.

כדי למנוע תקלות נוספות בטווח הזמן המיידית אזכיר מושכלות יסוד: לא ניתן להסתמך על חוות דעת משפטית של גורם פרטי או של מזכיר הממשלה כבסיס לקבלת החלטות. הם אינם מוסמכים לקבוע את גדרות הדין לרשות המבצעת ואם היא פעלה כדין. דברים אלה נכונים ביחס להחלטות ממשלת ישראל, חברי הממשלה, ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי ויתר ועדות השרים.

העקרון הכללי הוא, כי מזכירות הממשלה נדרשת לפעול באופן מקצועי וממלכתי להבטחת תקינות פעילות הממשלה. חובה מרכזית של מזכיר הממשלה היא לוודא כי הממשלה תקבל החלטות תוך שמירה על תהליכי עבודה תקינים וסדורים, למען הציבור. כך ניתן היה למנוע חלק משמעותי מהכשלים שאירעו.

יש להחזיר את הדברים למסלולם, ויפה שעה אחת קודם.

במחכה,

גלי בהרב - מיארה

היועצת המשפטית לממשלה

העתק :
היועץ לביטחון לאומי וראש המטה לביטחון לאומי
פרקליט המדינה
מזכיר הממשלה
המשנים ליועצת המשפטית לממשלה
היועצת המשפטית למשרד ראש הממשלה

נספח 4

**נספח 4 - פניות העותרים למיצוי
הליכים ותשובות לקוניות שהתקבלו**

עמ' 73

----- Forwarded message -----

<From: **Yair Sagy** <ysagy@law.haifa.ac.il>

Date: Mon, Aug 12, 2024 at 6:33 PM

Subject: פניה בסוגית הגורם המוסמך להחליט על אישור או דחיית עסקה לשחרור החטופים ולהפסקת אש

<To: <lishkat-yoetz@justice.gov.il>

<meital.p@zefat.ac.il> מיטל פינטו , <Cc: Barak Medina <barak.medina@mail.huji.ac.il>

ערב טוב גברתי היועצת המשפטית לממשלה,

מצורף בזאת מכתב בנושא הנדון.

בתמצית, במכתב מוצגת עמדתנו, לפיה ראש הממשלה אינו מוסמך, הוא לבדו או עם שר הביטחון, להכריע בעצמו לדחות הצעה לעסקת שבויים או להציב תנאים חדשים שלא נגזרים ממדיניות הממשלה ביחס לעסקה. לפי הדין בישראל, לא רק החלטה לאשר עסקה לשחרור החטופים ולהפסקת אש במלחמה ברצועת עזה היא בסמכות הממשלה במליאתה אלא גם קביעת מדיניות ישראל במשא ומתן והחלטה לדחות הצעה לעסקה ולהתנותה בתנאים. לפיכך, ככל שתגובש עסקה, שראשי מערכת הביטחון יסברו, על יסוד שיקול דעתם המקצועי, שראוי לאשרה, מוטלת על ראש הממשלה החובה להביא את ההכרעה בעניין למליאת הממשלה. לאור דחיפות העניין ולאור דפוס הפעולה שהתקבע בחודשים שחלפו מאז פרוץ המלחמה, אנו קוראים לך לגבש את עמדתך בדחיפות, לאור השיקולים המשפטיים שהועלו במכתב, למסר את חוות דעתך לראש הממשלה ולפרסמה לציבור.

זוהי, כאמור, תמצית הדברים. הנמקתנו המלאה מובאת בגוף המכתב.

נודה על אישור קבלת המייל והמכתב.

בברכה,

פרופ' ברק מדינה, ד"ר מיטל פינטו, ד"ר יאיר שגיא, יושבי-ראש משותפים

בשם פורום המרצות והמרצים למשפטים למען הדמוקרטיה

--

--

Dr. Yair Sagy

Faculty of Law | Senior Lecturer

Associate Research Fellow

IALS, University of London

Personal Webpage

 מכתב ליועמשיית_12 אוגוסט 2024_למשלוח.docx
72K

פורום המרצות והמרצים למשפטים למען הדמוקרטיה

12 באוגוסט 2024

לכבוד
עו"ד גלי בהרב מיארה
היועצת המשפטית לממשלה

שלום רב,

הנדון: הגורם המוסמך להחליט על אישור או דחיית עסקה לשחרור החטופים ולהפסקת אש

אנו פונים בשם **פורום המרצות והמרצים למשפטים למען הדמוקרטיה**, בעניין שנראה שאין חשוב ממנו בימים הטרופים הללו: זהותו של הגורם המוסמך להחליט בשם מדינת ישראל בשאלה אם לאשר עסקה לשחרור חטופינו ולהפסקת אש במלחמה בעזה. אנו סבורים כי על-פי הדין, הגורם המוסמך להכריע בעניין הוא הממשלה ולא ראש הממשלה לבדו. לאור חשיבות העניין ודחיפותו, אנו סבורים שיש מקום לשקול שהיועצת המשפטית לממשלה תבהיר את העניין בחוות דעת, וזאת בהמשך למכתב היועצת מיום 6.8.2024, בעניין "שיבוש תהליכי העבודה בעבודת הממשלה", שבו מובאת התייחסות לאופן שבו הוחלט, ב- 31.7.2024, בעניין "בעל השלכות כבדות משקל בתחום הבטחוני".

הסוגיה העומדת על הפרק היא כאמור הכרעה בעניין המשך המלחמה בעזה או עסקה לשחרור החטופים, שתהיה כרוכה גם בהפסקת אש, זמנית או קבועה. לפי פרסומים בנושא, דפוס הפעולה שהתקבע בשבועות האחרונים, מאז פורק קבינט המלחמה, הוא שההחלטות באשר לקבלה או לדחייה של הצעות קונקרטיות לעסקה לשחרור החטופים ובאשר לתנאים שיש להציב בעסקה כזו, נעשות בלעדית על-ידי ראש הממשלה. ראש הממשלה הוא שקובע אם יחודש המשא ומתן, מה תהיה העמדה שתוצג בו ובעיקר, אם יש לדחות או לקבל הצעות מסוימות. לפי הפרסומים בנושא, עמדתו של ראש הממשלה מנוגדת לעמדתם של כל ראשי מערכת הביטחון שעוסקים בעניין, לרבות שר הביטחון. פרסומים אלה עולים בקנה אחד עם העובדה שעד כה נמנע ראש הממשלה מלהביא בפני הממשלה את ההצעות השונות בנושא, הוא נמנע מלאפשר לראשי מערכת הביטחון להציג את השיקולים השונים הנוגעים לעניין, ובכלל זה ההשלכות מרחיקות הלכת שצפויות להחלטה לסרב לעסקה המוצעת. המשמעות היא שנמנעת מן הממשלה – שהיא הרשות המבצעת של המדינה, הנושאת, כגוף, באחריות משותפת לניהול כלל ענייני המדינה – האפשרות לממש את חובתה לדון ולהכריע בעניין מדיניות ישראל במלחמת חרבות ברזל.

הסוגיה העומדת על הפרק כעת, בעניין עסקה לשחרור החטופים, אם יוחלט לאמצה, טעונה בכל מקרה אישור של הממשלה. עסקה כזו תהיה כרוכה בשחרור אסירים שנדונו למאסר בישראל ולפי סעיף 8ב. לחוק הממשלה, תשס"א-2001, וזו החלטה שמסורה לממשלה בלבד. השאלה היא אם גם

מדיניות ישראל במו"מ עם חמאס, והחלטה לסרב להצעה לעסקה במהלך המו"מ, טעונות אישור הממשלה.

אנו סבורים שהתשובה לכך היא בחיוב, ולפיכך שדרך פעולתו של ראש הממשלה אינה כדין. כאמור, לפי דיווחים שונים, מדיניות ישראל במו"מ על העסקה לשחרור החטופים נקבעת על ידי ראש הממשלה לבדו, והעקרונות המנחים את הנושאים והנותנים משתנים תדירות, ואף אינם מקובלים על גורמים שונים בממשלה וברשויותיה. היות שהאחריות על העסקה היא על הממשלה כולה, חובה עליה לקבוע **מראש**, תוך קיום הליך קבלת החלטות כדין, את קווי המתאר למדיניות המשא ומתן. רק אז ניתן להסמיך את ראש הממשלה להנחות את צוות המשא ומתן כיצד לפעול בגדר הקווים שקבעה הממשלה.

כך גם ביחס להחלטה לסרב לעסקה מוצעת: סעיף 40(א) לחוק-יסוד: הממשלה קובע כי "המדינה לא תפתח במלחמה ולא תנקוט פעולה צבאית משמעותית העלולה להוביל, ברמת הסתברות קרובה לוודאי, למלחמה, אלא מכוח החלטת הממשלה". ביסוד הוראה זו ההכרה בכך שהכרעות הוות גורל כמו פתיחה במלחמה הן עניין שאין להותירו להכרעה של גורם יחיד זה או אחר, בדרג המקצועי או בדרג המדיני. החלטה דרמטית שכזו צריכה להיעשות על-ידי הממשלה במליאתה, בהתבסס על ההערכה שהחלטה בישיבת הממשלה תיעשה לאחר שיוצגו בפניה מכלול השיקולים הצריכים לעניין, ולאחר שתישמע עמדתם המנומקת של גורמי המקצוע. החלטה דרמטית שכזו צריכה להיעשות על-ידי גוף שבו מספר חברים, ולא אדם אחד בלבד, שנושאים באחריות משותפת להחלטות מסוג זה. הוראת סעיף 40 מבטאת את העיקרון היסודי ביותר במשטר דמוקרטי, המבדיל בינו לבין משטר של שלטון יחיד, שעיקרו ביזור הכוח והענקת סמכויות ההחלטה לאוסף של אנשים ולא לאדם יחיד, יהיה בכיר ומוכשר ככל שיהיה.

החלטה לדחות הצעה לעסקה לשחרור החטופים ולסיום המלחמה שקולה במהותה להחלטה לפתוח במלחמה או לנקוט פעולה צבאית משמעותית העלולה להוביל, ברמת הסתברות קרובה לוודאי, למלחמה. בנסיבות הנוכחיות, דחיית הצעה לעסקה חטופים שכוללת הפסקת אש וסיום המלחמה משמעותה, ברמת ההסתברות האמורה, פתיחה במלחמה מלאה מול חיזבאללה ואולי גם מול איראן וגורמים נוספים. יתר על-כן, משמעותה גם פגיעה קשה בסיכוי להשיב את החטופים הישראלים שמוחזקים ברצועת עזה. ככל שתגבש הצעה לעסקה, שזוכה לתמיכה נרחבת של גורמי המקצוע במערכת הביטחון, אשר לפי שיקול דעתם דחייתה משמעותה הרחבה ניכרת של המלחמה גם לחזיתות נוספות, יש לראות בהחלטה לדחות את העסקה או להוסיף לה תנאים מהותיים, כנכללת בגדר סוגי ההחלטות שקבועות בסעיף 40(א) לחוק-יסוד: הממשלה, ואשר הסמכות הבלעדית לקבוע אותה מסורה לממשלה.

מספר שיקולים תומכים בפרשנות זו של סמכותו המוגבלת של ראש הממשלה. היבט אחד הוא עקרוני כללי. שיטת המשטר בישראל מעניקה לראש הממשלה מעמד מיוחד, בכל הקשור להרכבת הממשלה ולפיזור הכנסת. אולם, אין המדובר בשיטה נשיאותית. ראש הממשלה אינו נבחר ישירות על-ידי הציבור, וחוקי היסוד אינם מקנים לו סמכויות להחליט בעצמו בענייני מדיניות. ראש הממשלה הוא "ראשון בין שווים". הוא אינו מוסמך לקבוע לבדו את עמדת הממשלה באשר להצעות חוק, הוא אינו מוסמך להחליט בעצמו על העברת תפקידים ממשרד למשרד, ומכלול הסמכויות שאינן מסורות לפי חוק לשר מסוים מופעלות על-ידי הממשלה כגוף. העובדה שהממשלה – ולא

ראש הממשלה לבדו – מכהנת מכוח אמון הכנסת ואחראית בפני הכנסת באחריות משותפת (סעיפים 3 ו-4 לחוק-יסוד: הממשלה), מוליכה למסקנה שראש הממשלה אינו רשאי להכריע הכרעות הוות גורל בעצמו. הכרעה על-ידי ראש הממשלה לבדו מרוקנת מתוכן את עקרון האחריות המשותפת של חברי הממשלה ופוגעת בעקרון הייצוגיות וביזור הכוח שביסוד המשטר הדמוקרטי. כך גם בתחום ניהול יחסי החוץ של המדינה וענייני ביטחון, שמסורים לסמכותה של הממשלה בכללותה. ראש הממשלה אף אינו רשאי לעשות שימוש בסמכותו המנהלתית לזמן ישיבות ממשלה ולנהל אותן כדי לשלול מן הממשלה את האפשרות – או לפטור אותה מן החובה – לדון ולהחליט בסוגיות שמצויות בסמכותה כגוף.

היבט שני הוא עניין הסודיות והפומביות. למעשה, ספק רב אם, במקרה דנן, מתקיימים התנאים המתירים את קיומו של הדיון רק בוועדת השרים לביטחון לאומי. סעיף 40(א1) לחוק-יסוד: הממשלה מתיר לממשלה לאצול את סמכות ההכרעה בעניין פתיחה במלחמה לוועדת השרים לביטחון לאומי (שפועלת מכוח סעיף 6 לחוק הממשלה), וזאת אם "בשל טעמים של ביטחון המדינה או יחסי החוץ שלה, לרבות טעמי סודיות הכרוכים בהם". בהקשר הנדון כאן, אין טעמים טובים מסוג זה. פרטי ההצעה לעסקה לשחרור החטופים הכוללת הפסקת אש וסיום המלחמה ממילא ידועים לאויב וצפויים להתפרסם לציבור. מכאן שאין טעמים טובים לאצול את הסמכות לוועדת השרים, ובוודאי לא לראש הממשלה או לגורם אחר.

היבט שלישי הוא הליך ההחלטה בנושא. החלטות שנעשות על-ידי ראש הממשלה אישית אינן מוסדרות בהליכים ובכללים ברורים. לעומת זאת, דיון בפני מליאת הממשלה נעשה בהתאם להסדרים שבתקנון הממשלה. הם כוללים חובה לאפשר לגורמי המקצוע, הן במערכת הביטחון והן במטה לביטחון לאומי, להציג את עמדתם המנומקת, ולהשיב לשאלות השרים. הם כוללים חובה לקבל ייעוץ משפטי לפני ההחלטה וייעוץ של גורמים אחרים. דיון בממשלה מאפשר להתחשב במגוון נקודות המבט הרלוונטיות והאינטרסים שעליהם מופקדים השרים השונים, ובכלל זה בתחומים כמו יחסי החוץ של ישראל, כלכלה, רווחה, חינוך ועוד. רק דיון במליאת הממשלה יאפשר התחשבות במכלול השיקולים הנוגעים בדבר, שיוצגו על-ידי השרים בהתבסס על עבודת הכנה של גורמי המקצוע במשרדים השונים. דיון בממשלה גם יניב פרוטוקול שיובא בפני הציבור. יתירה מכך, אף אם, בניגוד לעמדתנו, יתנהל הדיון בוועדת השרים לביטחון לאומי והפרוטוקול ישמר סודי בפני הציבור הרחב לעת עתה, הרי שניתן יהיה להעמידו בפני גופי ביקורת רלוונטיים ובעתיד ניתן יהיה לחושפו.

לבסוף, היבט רביעי הוא הנסיבות המיוחדות שבהן נמצאת מדינת ישראל. ראש הממשלה, שאמון על קידום האינטרס הציבורי, מצוי בניגוד עניינים בשל המשפט הפלילי המתנהל נגדו. יש לו אינטרס חזק במיוחד בשימור הקואליציה, שעלולה להתפרק אם יוחלט לאשר עסקה לשחרור החטופים ולסיום המלחמה. שיקולים אלה ודומים להם אינם שוללים את סמכותו ואת אחריותו של ראש הממשלה להיות מעורב באופן אינטנסיבי במגעים לגיבוש עסקה ובהצגת עמדתו בעניין, ככל שהיא מבוססת על שיקולים ענייניים. אך אלה שיקולים שבגינם יש להעדיף פרשנות שלפיה גם הסמכות להחליט לדחות את העסקה מסורה לממשלה ולא לראש הממשלה לבדו.

על יסוד כל השיקולים הללו, אנו סבורים שלפי הדין בישראל, לא רק החלטה לאשר עסקה לשחרור החטופים ולהפסקת אש במלחמה ברצועת עזה היא בסמכות הממשלה אלא גם קביעת מדיניות ישראל במשא ומתן והחלטה לדחות הצעה לעסקה ולהתנות בתנאים. ראש הממשלה אינו מוסמך, הוא לבדו או עם שר הביטחון, להכריע בעצמו לדחות הצעה לעסקה או להציב תנאים חדשים שלא נגזרים ממדיניות הממשלה ביחס לעסקה. ככל שתגובש עסקה, שראשי מערכת הביטחון יסברו, על יסוד שיקול דעתם המקצועי, שראוי לאשרה, מוטלת על ראש הממשלה החובה להביא את ההכרעה בעניין למליאת הממשלה. בנוסף לכך, יש להכיר בחובה המוטלת על הממשלה לפרסם את פרטי ההצעה, כדי לאפשר לציבור לבטא את עמדתו ביחס אליה.

לאור דחיפות העניין ולאור דפוס הפעולה שהתקבע בחודשים שחלפו מאז פרוץ המלחמה, אנו סבורים שמן ההכרח שהיועצת המשפטית לממשלה תשקול לגבש את עמדתה בנושא בדחיפות ותמסור את חוות דעתה לראש הממשלה ותפרסמה לציבור. הכרעה בעניין זה היא עניין שאינו הליכי פורמאלי גרידא. זהו עניין שעלול להשפיע על חייהם של החטופים ושל מאות ואלפי אנשים שעלולים חלילה להיפגע אם תידחה הצעה לעסקה שהרוב בממשלה תומך בה, אך לא ניתנה לו הזדמנות לממש את עמדתו בהחלטה מחייבת.

בכבוד רב ובברכה,

פרופ' ברק מדינה, ד"ר מיטל פינטו, ד"ר יאיר שגיא, יושבי-ראש משותפים
בשם פורום המרצות והמרצים למשפטים למען הדמוקרטיה

MORAN SVORAI
עו"ד ד"ר מורן סבוראי | משרד עורכי דין

25 באוגוסט 2024

בלי לפגוע בזכויות וטענות

באמצעות דוא"ל

דחוף!!

לכבוד

פרקליטות, דוא"ל: hcj-dep@justice.gov.il; טל: 073-3927167, 073-3925629, 02-6466106

לשכה יועצת משפטית לממשלה, דוא"ל: lishkat-yoetz@justice.gov.il; טל: 0733925511

לשכה משפטית משרד המשפטים, דוא"ל: Lishka-mishpatit@justice.gov.il

ממשלת ישראל, דוא"ל: hcj-dep@justice.gov.il

משרד רוה"מ, דוא"ל: pmoh@pmo.gov.il; טל: 03-6109898, 02-6546703, 02-6546700

,א.נ.

**הנדון: הגורם המוסמך להחליט על אישור או דחיית עסקה לשחרור החטופים ולהפסקת אש
מכתב תזכורת והתראה אחרונה לפני פנייה לערכאות**

סימוכין: מכתב פרום המרצות והמרצים למשפטים למען הדמוקרטיה מיום 12 באוגוסט 2024

בשם מרשינו, זהירו שחר מור, לי דן, כרמית פלטי קציר, הדס דן, נעם דן, יחי יהוד, בועז אצילי, לינור דן, עופרי ביבס, גל גורן ואח', בני משפחות חטופים, הרינו לפנות אליכם בדחיפות כדלקמן:

1. מזה תקופה ארוכה שמתקיים משא ומתן בעניין עסקה לשחרור החטופים ולהפסקת אש במלחמה ובכלל זה שחרור אסירים.
2. לפי פרסומים בנושא, דפוס הפעולה שהתקבע בעניין, הוא שההחלטות באשר לקבלה או לדחייה של הצעות קונקרטיות לעסקה לשחרור החטופים ובאשר לתנאים שיש להציב בעסקה כזו, נעשות על-ידי ראש הממשלה. ראש הממשלה הוא שקובע אם יחודש המשא ומתן, מה תהיה העמדה שתוצג בו ובעיקר, אם יש לדחות או לקבל הצעות מסוימות.
3. בהתאם למפורט במכתב פרום המרצים והמרצות המפורט בכותרת, ראוי שההחלטות באשר לקבלה או לדחייה של הצעות קונקרטיות לעסקה לשחרור החטופים ובאשר לתנאים שיש להציב בעסקה כזו יובאו לדיון ולהכרעה בממשלה.
4. מכתב פרום המרצים נשלח לפני ימים רבים ביותר, בעיקר נוכח העניין המפורט בו והחשש לשלומם של בני משפחות העותרים, ולא נענה (מצ"ב כנספח 1 למכתב זה).
5. בנסיבות אלה, ונוכח הדחיפות, הנוגעת לחייהם, לגופם ולנפשם של החטופים, יקיריהם של העותרים המפורטים מעלה, נודה אם על קבלת תשובה למכתבי זה, על המכתב הראשון המצורף לו, בהקדם וללא דיחוי וזאת בתוך 3 יום לכל היותר (עד ליום 28.8.2024).

בברכה,

ד"ר מורן סבוראי, עו"ד

העתקים: העותרים

מגדלי הארבעה - מגדל צפוני, קומות 34-35
רח' הארבעה 28 תל אביב, מיקוד 6473925

Tel: 076-5385756 www.svorai.com

Fax: 076-5100097 78 svorai@gmail.com

Moran Svorai <svorai@gmail.com>

תשובה לפנייתך למשרד ראש הממשלה

1 message

PMO HEB <PMOH@pmo.gov.il>
To: Moran Svorai <svorai@gmail.com>

Sun, Aug 25, 2024 at 4:35 PM

משרד ראש הממשלה

האגף לפנייות הציבור

שלום רב,

פנייתך התקבלה באגף לפנייות הציבור במשרד ראש הממשלה.

הפנייה תועבר לידיעת הגורמים הנוגעים בדבר ותוכנה יישקל בתשומת לב קפדנית וראויה.

תודה על שפנית למשרדנו.

ב ב ר כ ה

האגף לפנייות הציבור

לשכת היועצת המשפטית לממשלה

ירושלים, כ"ג אב תשפ"ד
27 אוגוסט 2024

מס' מסמך: 004-99-2024-018366
(בתשובה נא לציין מספרנו)

לכבוד
ד"ר מורן סבוראי, עו"ד
svorai@gmail.com : ל"ל

שלום רב,

הנדון: מכתבך מיום 25.8.2024
סמך: מכתבך מיום 25.8.2024

הריני לאשר בזאת כי מכתבך שבנדון התקבל בלשכתנו.

תחילה נבהיר כי למיטב בדיקתנו, הפנייה המצורפת למכתבך לא התקבלה בלשכתנו, ולכן לא ניתן לה מענה.

מכתבך מיום 25.8.2024 והפנייה המצורפת לו מועברים להתייחסות הגורמים הרלוונטיים במשרדנו.

לכשיסתיים הטיפול, נשיבך דבר.

אין באמור לעיל משום חיווי דעה או הבעת עמדה באשר לתוכן הפנייה.

בכבוד רב,
אוריאל

אוריאל שם טוב - מיכאלי
ראש לשכת היועצת המשפטית לממשלה

28 באוגוסט 2024

בלי לפגוע בזכויות וטענות

באמצעות דוא"ל

דחוף!!

לכבוד

פרקליטות, דוא"ל: hcj-dep@justice.gov.il; טל: 073-3927167, 073-3925629, 02-6466106
לשכה יועצת משפטית לממשלה, דוא"ל: lishkat-yoetz@justice.gov.il; טל: 0733925511
לשכה משפטית משרד המשפטים, דוא"ל: Lishka-mishpatit@justice.gov.il
ממשלת ישראל, דוא"ל: hcj-dep@justice.gov.il
משרד רוה"מ, דוא"ל: pmoh@pmo.gov.il; טל: 02-6546700, 02-6546703, 03-6109898

א.נ.,

**הנדון: הגורם המוסמך להחליט על אישור או דחיית עסקה לשחרור החטופים ולהפסקת אש
מכתב תזכורת והתראה אחרונה לפני פנייה לערכאות**

סימוכין: מכתב פורום המרצות והמרצים למשפטים למען הדמוקרטיה מיום 12 באוגוסט 2024
מכתבנו מיום 25.8.2023; מכתבכם מיום 27.8.2025

בשם מרשינו, זהירו שחר מור, לי דן, כרמית פלטי קציר, הדס קלדרון, נעם דן, בועז אצילי, גל גורן ואחי, בני משפחות חטופים, הרינו לפנות אליכם **שוב, בדחיפות**, כדלקמן:

1. קיבלתי אתמול, 27.8.2024, בשעות הערב, את מכתבכם נושא כותרת "מכתבך מיום 25.8.2024" וחתום בידי ראש לשכת היועצת המשפטית לממשלה.
2. לפי בדיקותי, המכתב של פורום המרצות והמרצים נשלח לכתובת הדוא"ל הרשמית של היועצת המשפטית לממשלה – **רצ"ב למכתב זה הודעת הדוא"ל שנשלחה כבר ביום 12.8.2024**.
3. נוכח האמור, נראה כי נפלה טעות במכתבכם האחרון (המוזכר בסעיף 1 דלעיל).
4. בנסיבות אלה, עומדים מרשיי על טענותיהם שבמכתבים הקודמים, ולרבות לעניין המועד בו הגיע המכתב של פורום המרצות והמרצים לייעדו.
5. למען הסר ספק, עתירתם של העותרים בשלבי הכנה אחרונים, ואלה הם הסעדים שבכוונתנו לבקש בה:

1. **מדוע לא תובא הצעת העסקה בעניין השבת החטופים והפסקת האש במלחמה, שכוללת כחלק אינטגרלי ממנה שחרור אסירים, לדיון והחלטה בפני הממשלה, וזאת בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה (להלן בהתאמה: "חוק היסוד" ו-"סעיף 40") ובהתאם לסעיף 8 לחוק הממשלה, תשס"א-2001 (להלן בהתאמה: "חוק הממשלה" ו-"סעיף 8ב").**

2. **מדוע לא תובא שאלת מדיניות ישראל במשא ומתן, לרבות הצבת תנאים ו/או תנאים חדשים לעסקה בעניין השבת החטופים והפסקת האש ושחרור אסירים, לדיון והחלטה מהירים ומיידיים בפני הממשלה באופן שיחייב את ראש הממשלה ליתן הנחיות לצוות המשא ומתן בהתאם למדיניות זו בלבד.**

מגדלי הארבעה - מגדל צפוני, קומות 34-35
רח' הארבעה 28 תל אביב, מיקוד 6473925

Tel: 076-5385756 www.svorai.com

Fax: 076-5100097 81 svorai@gmail.com

3. מדוע לא יתקיים דיון בנושא פרטי העסקה בישיבת ממשלה, במסגרתו יימסרו לכל חברי הממשלה פרטי העסקה שעל הפרק, ויישמעו עמדות נושאי המשרה הרלוונטיים ובהם ראשי מערכת הביטחון, בהתאם לדיון החל ולרבות תקנון הממשלה.

4. לחילופין, מדוע לא יינתן כל סעד אחר אשר בית המשפט העליון הנכבד ימצא אותו לראוי ונכון וצודק בנסיבות העניין.

כן מבוקש צו ביניים דחוף אשר, ימנע מהמשיבים לפעול בניגוד להוראות סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה ו/או בניגוד להוראות סעיף 8 לחוק הממשלה, ובכלל זה יימנע מהם לבצע כל מעשה, מחדל, הוראה או פעולה כלשהיא בניגוד להוראות אלה.

5. כפי שהובהר גם במכתבי הקודם, המדובר בדיני נפשות, בחיי אדם במובן המובהק והאקוטי ביותר, ולפיכך מרשיי סבורים שאין הצדקה להמתין זמן נוסף, מה גם שקיימת אינדיקציה על משלוח המכתב הראשון במועד המצוין בו.

6. אמתין עד היום, 28.8.2024, בשעה 19:00 לתשובתכם.

בברכה,

ד"ר מורן סבוראי, עו"ד

העתקים: העותרים

Moran Svorai <svorai@gmail.com>

תשובה לפנייתך למשרד ראש הממשלה

1 message

PMO HEB <PMOH@pmo.gov.il>
To: Moran Svorai <svorai@gmail.com>

Wed, Aug 28, 2024 at 3:23 PM

משרד ראש הממשלה

האגף לפנייות הציבור

שלום רב,

פנייתך התקבלה באגף לפנייות הציבור במשרד ראש הממשלה.

הפנייה תועבר לידיעת הגורמים הנוגעים בדבר ותוכנה יישקל בתשומת לב קפדנית וראויה.

תודה על שפנית למשרדנו.

ב ב ר כ ה

האגף לפנייות הציבור